

Budapest,
1999. július 5.,
hétfő

60. szám

Ára: 315,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
1999: LXX. tv.	
1999: LXXI. tv.	
1999: LXXII. tv.	
1999: LXXIII. tv.	
1999: LXXIV. tv.	
1999: LXXV. tv.	
1071/1999. (VII. 5.) Korm. h.	
A Magyar Köztársaság és az Apostoli Szentzsék között a Katolikus Egyház magyarországi közszolgálati és hitéleti tevékenységének finanszírozásáról, valamint néhány vagyoni természetű kérdésről 1997. június 20-án, Vatikánvárosban aláírt Megállapodás kihirdetéséről	3929
Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény módosításáról	3933
A polgárok személyi adatainak kezelésével összefüggő egyes törvények módosításáról	3937
A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosításáról	3944
A katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetéről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről	3956
A szervezett bűnözés, valamint az azzal összefüggő egyes jelenségek elleni fellépés szabályairól és az ehhez kapcsolódó törvénymódosításokról	3967
A Nemzeti Színház új helyszínén történő felépítésével összefüggő egyes kérdésekről	3984

II. rész JOGSZABÁLYOK

Törvények

1999. évi LXX. törvény

a Magyar Köztársaság és az Apostoli Szentzsék között a Katolikus Egyház magyarországi közszolgálati és hitéleti tevékenységének finanszírozásáról, valamint néhány vagyoni természetű kérdésről 1997. június 20-án, Vatikánvárosban aláírt Megállapodás kihirdetéséről*

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság és az Apostoli Szentzsék között a Katolikus Egyház magyarországi közszolgálati és hitéleti tevékenységének finanszírozásáról, valamint néhány vagyoni természetű kérdésről 1997. június 20-án, Vatikánvárosban aláírt Megállapodást e törvénnyel kihirdeti. (A megerősítő okiratok cseréje 1998. április 3-án megtörtént és a Megállapodás ezen a napon, azaz 1998. április 3-án hatályba lépett.)

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. június 15-i ülésnapján fogadta el.

2. § A Megállapodás hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

**„Megállapodás,
amely létrejött egyfelől a Magyar Köztársaság, másfelől az Apostoli Szentzsék között a Katolikus Egyház magyarországi közszolgálati és hitéleti tevékenységének finanszírozásáról, valamint néhány vagyoni természetű kérdésről**

A Magyar Köztársaság és az Apostoli Szentzsék (a továbbiakban: Felek)

hivatkozva a Budapesten, 1990. február 9-én, a diplomáciai kapcsolatok helyreállításáról kötött Megállapodásra, mely szerint a Felek úgy döntöttek, hogy a kölcsönös érdeklődésre számot tartó egyedi kérdéseket közös megállapodás útján oldják meg,

attól az óhajtól vezérelve, hogy tartós megoldást találjanak a Katolikus Egyház (a továbbiakban: Egyház) magyarországi közszolgálati és hitéleti tevékenységének finanszírozására, valamint néhány vagyoni természetű kérdésre,

szem előtt tartva a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló (1990. évi IV.), illetve a volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről szóló (1991. évi XXXII.) törvényeket

a következőkben állapodtak meg:

I.

1. Cikk

Az 1990. évi IV. törvényben felsorolt egyházi közszolgálati tevékenységek finanszírozására az állami intézményekre vonatkozó általános szabályok érvényesek ugyanezen törvény, valamint a jelent Megállapodás rendelkezései szerint.

2. Cikk

Az Egyház az általa fenntartott közoktatási intézmények után (óvodák, általános és középiskolák, diákotthonok) ugyanolyan szintű pénzügyi támogatásban részesül, mint a hasonló intézményeket működtető állami és önkormányzati fenntartó.

3. Cikk

(1) Az Egyház egyetemi és más felsőoktatási intézményei valamennyi évfolyamának 1997. szeptember 1-je előtt felvett nem hitéleti hallgatói után képzési támogatásban és hallgatói juttatásban részesül az állami intézmények hasonló jogcímű normatíváival azonos összegben. Az 1997. szeptember 1-jét követően állami finanszírozású képzésre felvett hallgatók után az állami intézményekével azonos képzési normatíva és hallgatói juttatás, valamint a felsőoktatásról szóló törvény alapján biztosított minden más támogatás jár. Az azonos elbírálás vonatkozik a pályázat alapján szétosztott központosított felsőoktatási eldírányzatokra is. E felsőoktatási intézményekben az államilag finanszírozott hallgatók aránya 1997. évi első évfolyamánál nem lehet kisebb. A Megállapodás hatálybalépését követő öt oktatási év adatainak ismertetésében a Felek áttekintik a helyzetet.

(2) A felsőoktatási intézmények és kollégiumok fenntartásához a Magyar Állam a képzési normatíva legalább 50 százalékát garantálja.

(3) A Magyar Állam az államilag finanszírozott egyházi egyetemi és főiskolai hallgatók számára az államilag finanszírozott felsőoktatásban tanulókkal azonos jogcímen, azonos mértékű hallgatói juttatásokat biztosít, beleértve a lakhatási támogatást is.

(4) Ugyanezek az elvek érvényesülnek a hitélettel összefüggő képzést folytató „akkreditált” felsőoktatási intézményekre is (amelyekről a jelen Megállapodás 1. számú melléklete tételes listát tartalmaz) az alábbi sajátosságokkal:

a) A támogatás nagyságának megállapításához az egyetemi szintű képzés számára a bölcsészkaron, a főiskolai szintű képzés számára a tanárképző főiskolák humán szakán nyújtott támogatás a mérvadó.

b) Az állam garantálja a valamennyi ilyen hitéleti intézmény valamennyi hallgatója utáni finanszírozást. Az államilag finanszírozott összhallgatói létszám nem haladhatja meg az évi 2500 főt.

c) Az esetleges új intézmények finanszírozása külön megállapodás alapján történik, amelyet az állam illetékes hatósága és a Magyar Katolikus Püspöki Kar köt meg.

4. Cikk

(1) Az Egyház kulturális öröksége, ezen belül az egyházi levéltárakban, könyvtárakban, múzeumokban és más gyűjteményekben őrzött értékek és dokumentumok a magyar kulturális örökség egészének fontos részét képezik. Az Egyház és a Magyar Állam vállalja, hogy együttműködik ezen örökség megőrzésében, gyarapításában és közhasználatának biztosításában.

(2) A Magyar Állam részt vállal a vallási kulturális örökség emlékeinek és az egyházi szervek és intézmények tulajdonában lévő műemlékek és művészi alkotások felújításában és megőrzésében, az ugyanolyan állami kézben lévő kulturális örökségnek nyújtott támogatáshoz hasonló mértékben. Anyagilag ugyancsak támogatja az Egyház szervezetei és intézményei tulajdonában lévő levéltárak és könyvtárak működését, melyek állami támogatása megállapításánál — a mindenkor államháztartási lehetőségek, illetve az ellátandó feladatok figyelembevételével — az 1997. évi támogatás összegét kell alapul venni.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben foglalt elvek, illetve a vallási sajátosságok érvényesülése érdekében az illetékes állami szervek és a Magyar Katolikus Püspöki Kar külön megállapodást köt.

II.

1. Cikk

A Magyar Állam tudomásul veszi a Megállapodás 2. számú mellékletében felsorolt volt egyházi ingatlanok átadására vonatkozó igényt. Az ingatlanokat a volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről szóló (1991. évi XXXII.) törvény rendelkezéseinek megfelelően 1998—2011. között évenkénti egyenletes, értékarányos ütemezésben adja át az Egyház tulajdonába.

2. Cikk

(1) A Magyar Állam a II. Fejezet 1. Cikkében említett törvény részleges alkalmazásaként a 2. számú mellékletben fel nem sorolt ingatlanok ellenértékét járadék forrásává alakítja, amely az Egyház hitéleti tevékenységének finanszírozását szolgálja.

(2) A Magyar Állam a pénzbeli kártalanítási igényt hosszú távú befektetésnek tekinti, amelyet évente a forint devizakosárban mért átlagos leértékelésének költségvetésben alapul vett ütemével valorizálni kell. A valorizáció mértékét a költségvetés végrehajtásáról szóló törvény elfogadását követően a tényleges leértékelési ütem szerint korrigálni kell.

(3) A járadék mértéke a pénzbeli kártalanítás összege után a jelenlegi hosszú távú devizabefektetések 5 százalékos várható hozama. Ezt a hozamot úgy kell elérni, hogy 1998-tól a hozam mértéke 4,5 százalék, s ez 2001-től 5 százalékra növekszik. Az Egyház részére a járadék fizetésének 1997. évi bázisösszege — 42 milliárd forint pénzbeli kárpótlási igénnyel számolva — 1890 millió forint.

3. Cikk

Az Egyház az 1991. évi XXXII. törvényen alapuló kártalanítási és ingatlanrendezési igényét a jelen Megállapodásban foglaltak teljesülésével kielégítettnek tekinti.

4. Cikk

(1) A Magyar Állam törvényi lehetőséget biztosít arra, hogy 1998. január 1-jétől a magánszemélyek progresszív személyi jövedelemadójuk (a továbbiakban: Szja) 1 százalékról az általuk megjelölt egyház vagy egy külön állami alap javára rendelkezzenek.

(2) A Magyar Állam 2001-ig garantálja az egyházaknak az előző évi progresszív Szja-bevétel 0,5 százalékat úgy, hogy ha a rendelkezők által juttatott összeg nem éri el ezt a szintet, a Magyar Állam azt kiegészíti. Az egyházak között a kiegészítés összegét az állampolgári rendelkezések arányában osztja fel, a Katolikus Egyház részére garantált összeg azonban nem lehet 1700 millió forintnál kevesebb. 2001-ben a Felek megvizsgálják a nevezett bevételi forrás helyzetét. (A progresszív személyi jövedelemadó fogalmát a Megállapodást kiegészítő Jegyzőkönyv tartalmazza.)

(3) A Magyar Állam, lehetőségei szerint, továbbra is rendkívüli támogatást ad pontosan meghatározott és a Magyar Katolikus Püspöki Kar által jelzett célokra.

(4) A jelenleg érvényben lévő, speciálisan az Egyházat, az egyházi személyeket és az egyházi tevékenységet megillető, mind a személyi jövedelemadó, mind a társasági adó terén biztosított kedvezmények, illetve adómentességek körét az Egyház beleegyezése nélkül a Magyar Állam nem szűkíti.

III.

Az Egyház további állami támogatásra jogosult, melynek alapja az állampolgárok azon döntése, ahogyan az egyházi közszolgáltatásokat igénybe veszik. E támogatásnak kell biztosítania az egyházi intézményfenntartónak az állami, illetve önkormányzati fenntartóval azonos szintű támogatását, összhangban az 1990. évi IV. törvénnyel. (E támogatás kiszámításának módját a Megállapodást kiegészítő Jegyzőkönyv tartalmazza.)

IV.

A jelen Megállapodás I. Fejezet 3. Cikk (4) bekezdésében, a II. Fejezet 1. Cikkében említett 1. és 2. számú melléklet, valamint a II. Fejezet 4. Cikk (2) bekezdésében és a III. Fejezetben említett kiegészítő Jegyzőkönyv a Megállapodás szerves részét képezik, teljes egységet együtt alkotnak.

V.

(1) Ha a jelen Megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban valamilyen nehézség merülne fel, a Felek közös megegyezéssel keresik meg a legmegfelelőbb megoldást.

(2) A jelen Megállapodás a Felek jogi normáinak megfelelően kerül megerősítésre, és a megerősítő okmányok cseréjével lép hatályba, aminek a lehető legrövidebb időn belül meg kell történnie.

(3) Amennyiben a Felek egyike úgy ítéli meg, hogy gyökeresen megváltoztak azok a körülmények, amelyek között a megállapodást megkötötték, tárgyalásokat kezdeményez a Megállapodásnak az új körülményekhez történő igazítására.

Aláírásra került Vatikánvárosban, 1997. június 20-án, két eredeti példányban, magyar és olasz nyelven, mindkét nyelvű példány egyaránt hiteles.

A Magyar Köztársaság
nevében

A Szentszék
nevében

Horn Gyula s. k.

Angelo Sodano s. k.

**Kiegészítő Jegyzőkönyv
a Magyar Köztársaság és az Apostoli Szentszék közötti,
a Katolikus Egyház magyarországi közszolgálati és
hitélet tevékenységének finanszírozásáról, valamint
néhány vagyoni természetű kérdéstről szóló
Megállapodáshoz**

Kiegészítés a II. Fejezet 4. Cikkéhez:

Progresszív személyi jövedelemadó az az összeg, amely az összevont adóalap adójának összegéből a kedvezmények levonása után fennmarad.

Kiegészítés a III. Fejezethez:

(1) E támogatás kiszámításához — minden évben a költségvetési tervezés keretében az ott szereplő adatok alapján külön a közoktatásra és külön a szociális ellátásra — az önkormányzatok adott ágazati működési kiadásainak és felújítási költségeinek összegét csökkenteni kell az intézményi saját bevétel összegével. Az így kapott támogatandó kiadási összegből határozandó meg a normatív támogatás aránya, s ennek megfelelően kell megállapítani a kiegészítő támogatás összegét. A fentiek szerint számított kiegészítő támogatás összegéből levonható a közoktatásra a központi előirányzatból adott külön támogatás összege, amelyhez pályázat útján az önkormányzati és az egyházi fenntartó, illetve intézményei egyaránt hozzájuthatnak.

(2) E támogatás a megyei Közoktatási Fejlesztési Terveken szereplő egyházi iskolák tanulói után számítandó, amelyet az adott évi várható átlaglétszám figyelembevételével kell megtervezni.

(3) Az önkormányzati tervezett és tényleges adatok közötti eltérés az illetékes egyházi fenntartóval történő egyeztetésnek megfelelően kerül rendezésre.

(4) A Kormány a közoktatásban vagy szociális ellátásban dolgozók számára a személyi juttatások növelését az önkormányzatok részére nyújtott azonos feltételekkel biztosítja az Egyház részére is.

(5) Ezzel egyidejűleg megszűnnek az állammal, illetve az önkormányzatokkal kötött úgynevezett közoktatási megállapodások (vagy esetleges más, hasonló tartalmú szerződések).

1. számú melléklet

A Magyar Köztársaság és az Apostoli Szentszék között a Katolikus Egyház magyarországi közszolgálati és hitéleti tevékenységének finanszírozásáról, valamint néhány vagyoni természetű kérdéstről szóló Megállapodáshoz

I. Fejezet 3. Cikk (4) bekezdéshez:

Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Kara, Budapest
 Egri Hittudományi Főiskola, Eger
 Esztergomi Hittudományi Főiskola, Esztergom
 Ferences Hittudományi Főiskola, Budapest
 Görög Katolikus Hittudományi Főiskola, Nyíregyháza
 Győri Hittudományi Főiskola, Győr
 Szent Gellért Hittudományi Főiskola, Pannonhalma
 Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola, Pécs
 Piarista Hittudományi és Tanárképző Főiskola, Budapest
 Szegedi Hittudományi Főiskola, Szeged
 Szent Bernát Hittudományi Főiskola, Zirc
 Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola, Veszprém
 Vitéz János Római Katolikus Tanítóképző Főiskola Hitoktatói Szaka, Esztergom
 Zsámbéki Katolikus Tanítóképző Főiskola Hitoktatói Szaka, Zsámbék

2. számú melléklet¹

A Magyar Köztársaság és az Apostoli Szentszék között a Katolikus Egyház magyarországi közszolgálati és hitéleti tevékenységének finanszírozásáról, valamint néhány vagyoni természetű kérdéstről szóló Megállapodáshoz

Appendice N. 2.

all' Accordo fra la Repubblica di Ungheria e la Santa Sede sul finanziamento delle attività di servizio pubblico e di altre prettamente religiose („della vita di fede”) svolte in Ungheria dalla Chiesa Cattolica, e su alcune questioni di natura patrimoniale”

3. § E törvény a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, a Megállapodásban foglaltakat azonban 1998. április 3-tól kell alkalmazni.

Göncz Árpád s. k.,
 a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
 az Országgyűlés elnöke

¹ A Megállapodás II/1. Cikkében foglaltak alapján a 2. számú mellékletben felsorolt ingatlanok ügyét a volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről szóló 1991. évi XXXII. törvény alapján felállított egyeztető bizottság a törvény előírásainak megfelelően megtárgyalta, a Kormány azt a „Magyar Katolikus Egyház javára 2011-ig rendezendő ingatlanok jegyzékének elfogadásáról, valamint az 1999. évben megoldásra javasolt ingatlanokról és egyes kormányhatározatok módosításáról” szóló 1046/1999. (V. 5.) Korm. határozattal elfogadta, és a Magyar Közlöny 1999. évi 39. számában kihirdette.

1999. évi LXXI. törvény

az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény módosításáról*

1. § (1) Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 3. §-ának *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában)

„*b*) *kezelőorvos*: a beteg adott betegségével, illetve egészségi állapotával kapcsolatos vizsgálati és terápiás tervet meghatározó, továbbá ezek keretében beavatkozásokat végző orvos, illetve orvosok, akik a beteg gyógykezeléséért felelősséggel tartoznak;”

(2) Az Eütv. 3. §-ának *d*)—*e*) pontjai helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(E törvény alkalmazásában)

„*d*) *egészségügyi dolgozó*: az orvos, a fogorvos, a gyógyszerész, az egyéb felsőfokú egészségügyi szakképesítéssel rendelkező személy, az egészségügyi szakképesítéssel rendelkező személy, továbbá az egészségügyi szolgáltatás nyújtásában közreműködő egészségügyi szakképesítéssel nem rendelkező személy;

e) *egészségügyi szolgáltatás*: minden olyan tevékenység, amely az egyén egészségének megőrzése, továbbá a megbetegedések megelőzése, korai felismerése, megállapítása, gyógykezelése, életveszély elhárítása, a megbetegedés következtében kialakult állapot javítása vagy a további állapotromlás megelőzése céljából a beteg vizsgálatára és kezelésére, gondozására, ápolására, egészségügyi rehabilitációjára, a fájdalom és a szenvedés csökkentésére, továbbá a fentiek érdekében a beteg vizsgálati anyagainak feldolgozására irányul, ideértve a gyógyszerekkel, a gyógyászati segédeszközökkel, a gyógyfürdőellátásokkal kapcsolatos külön jogszabályszerinti tevékenységet, valamint a mentést és a betegszállítást, a szülészeti ellátást, az emberi reprodukcióra irányuló különleges eljárásokat, a művi meddőtételt, az emberen végzett orvostudományi kutatásokat, továbbá a halottvizsgálattal, a halottakkal kapcsolatos orvosi eljárásokkal, — ideértve az ehhez kapcsolódó — a halottak szállításával összefüggő külön jogszabályszerinti tevékenységeket is;”

2. § Az Eütv. 8. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az (1) bekezdés szerinti orvosválasztás joga az egészségügyi szolgáltató működési rendjének megfelelően gyakorolható.”

3. § Az Eütv. 10. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Korlátozó módszerek vagy eljárások alkalmazását — ha e törvénykivételt nem tesz — a beteg kezelőorvosa rendeli el. A kezelőorvos az alkalmazást megelőzően, — amennyiben

ez nem lehetséges az alkalmazás megkezdését követően a lehető legrövidebb időn belül — rögzíti az egészségügyi dokumentációban a korlátozó módszereket vagy eljárásokat, megjelölve azok indítékát és alkalmazásuk időtartamát. Állandó orvosi felügyelet hiányában — kivételesen indokolt esetben — ideiglenesen szakápoló is elrendelheti a korlátozást. A korlátozásról a kezelőorvos haladéktalanul értesíteni kell, akinek azt tizenhat órán belül írásban jóvá kell hagynia. Ennek hiányában a korlátozást meg kell szüntetni. Korlátozó módszerek és eljárások alkalmazása esetén a beteg állapotát és testi szükségleteit rendszeresen — a szakmai szabályoknak megfelelően — ellenőrizni kell. A beteg egészségügyi dokumentációjában az ellenőrzés tényét és eredményét fel kell tüntetni.”

4. § Az Eütv. 19. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A betegnek — e törvény keretei között — joga van arra, hogy halála esetére rendelkezzen a holttestét érintő beavatkozásokról. A beteg e törvény rendelkezései szerint megtilthatja, hogy holttestéből szervet és szövetet átültetés, egyéb gyógyító célú felhasználás, kutatás vagy oktatás céljából eltávolítsanak.”

5. § (1) Az Eütv. 24. §-a az alábbi új (9)—(10) bekezdésekkel egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi (9)—(10) bekezdések számozása (11)—(12) bekezdésekre változik:

„(9) A beteg életében, illetőleg halálát követően házastársa, egyeneságbeli rokona, testvére, valamint élettársa — írásos kérelme alapján — akkor is jogosult az egészségügyi adat megismerésére, ha

a) az egészségügyi adatra

aa) a házastárs, az egyeneságbeli rokon, a testvér, illetve az élettárs, valamint leszármazóik életét, egészségét befolyásoló ok feltárása, illetve

ab) az *aa*) pont szerinti személyek egészségügyi ellátása céljából van szükség; és

b) az egészségügyi adat más módon való megismerése, illetve az arra való következtetés nem lehetséges.

(10) A (9) bekezdés szerinti esetben csak azoknak az egészségügyi adatoknak a megismerése lehetséges, amelyek a (9) bekezdés *a*) pontja szerinti okkal közvetlenül összefüggésbe hozhatók. Az egészségügyi adatokra vonatkozó tájékoztatást a beteg kezelőorvosa, illetve az egészségügyi szolgáltató orvosszakmai vezetője adja meg, az orvosi tájékoztatásra vonatkozó előírásoknak megfelelően, — szükség esetén — a kérelmező kezelőorvosával való szakmai konzultáció alapján.”

(2) Az (1) bekezdéssel módosított Eütv. 24. §-ának (11) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(11) A beteg halála esetén törvényes képviselője, közeli hozzátartozója, valamint örököse — írásos kérelme alapján — jogosult a halál okával összefüggő vagy összefüggésbe hozható, továbbá a halál bekövetkezését megelőző gyógykezeléssel kapcsolatos egészségügyi adatokat megismerni, az egészségügyi dokumentációba betekinteni, valamint azokról — saját költségére — másolatot kapni.”

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. június 15-i ülésnapján fogadta el.

6. § Az Eütv. 61. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A fertőző betegeket, illetve a fertőző betegségekre gyanús személyeket — a (2) bekezdésben foglalt rendelkezésekre figyelemmel — a fertőző beteg nyilvántartásába be kell jelenteni.”

7. § Az Eütv. 94. §-a (4) bekezdésének *c)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Mentésnek minősül továbbá)

„*c)* életmentő orvosi eszköz és gyógyszer, valamint átültetésre kerülő szerv sürgős szállítása,”

8. § Az Eütv. 101. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„101. § Orvostechikai eszköz — ideértve a gyógyászati segédeszközt is — akkor hozható forgalomba, illetve az egészségügyi ellátás során akkor használható, ha

a) kielégíti a külön jogszabály szerinti minőségi követelményeket és erre vonatkozóan rendelkezik az ott meghatározott tanúsítványokkal és jelöléssel, valamint

b) a külön jogszabályban meghatározott szerv nyilvántartásba vette.”

9. § Az Eütv. 114. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„114. § (1) Egészségügyi tevékenység gyakorlására csak az az egészségügyi dolgozó jogosult, aki egészségi állapotára és belátási képességére tekintettel az adott tevékenység végzésére képes és alkalmas.

(2) Azt az egészségügyi dolgozót, aki egészségi állapota következtében egészségügyi tevékenység gyakorlására véglegesen nem képes, illetve véglegesen korlátozottan alkalmas, az egészségügyi hatóság az egészségügyi tevékenység gyakorlására alkalmatlannak, illetve korlátozottan alkalmasnak nyilvánítja. Korlátozott alkalmasság esetén az egészségügyi hatóság meghatározza a végezhető egészségügyi tevékenységek körét. Az egészségügyi dolgozó egészségi állapotának jelentős változása esetén kérheti az egészségügyi tevékenységre való alkalmasságának megállapítását.

(3) Azt az egészségügyi dolgozót, aki belátási képességének csökkenése következtében egészségügyi tevékenység végzésére alkalmatlanná vált, az alkalmatlanság időtartamára e tevékenység folytatásától az egészségügyi hatóság eltiltja. Az eltiltott egészségügyi dolgozó alkalmasságát az egészségügyi hatóság legalább két évente felülvizsgálja.

(4) Az egészségügyi szakképzést nyújtó oktatási intézmény tanulója, hallgatója, amennyiben a (2) bekezdés szerinti okból az egészségügyi tevékenység folytatására alkalmatlan lenne, az alkalmatlanság időtartamára e tanulmányok folytatásától fel kell függeszteni.

(5) Az egészségügyi hatóság a (2) bekezdés szerinti alkalmatlanságot, illetve korlátozott alkalmasságot foglalkozás-egészségügyi szakorvos vagy az Országos Orvos-

szakértői Intézet, a (3) bekezdés szerinti alkalmatlanságot igazságügyi elmeorvos-szakértő szakértői véleményének figyelembevételével állapítja meg.

(6) Az eltiltásra és felfüggesztésre vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály állapítja meg.”

10. § Az Eütv. 127. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Távolléte vagy akadályoztatása időtartamára a beteg vizsgálatára és kezelésére

a) a kezelőorvos munkáltatója,

b) a munkáltató hiányában a kezelőorvos,

c) a kezelőorvos akadályoztatása esetén — az egészségügyi szolgáltató költségére — a területileg illetékes egészségügyi hatóság

köteles a beteg vizsgálatáról és kezeléséről más orvos útján gondoskodni, ide nem értve azt az esetet, amelyben a kezelőorvos feladatait az ügyeletes orvos látja el.”

11. § Az Eütv. 142. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A (2) bekezdés *d)* pontja szerinti ellátásra — a központi költségvetés terhére — a Magyarországon lakó-, illetve tartózkodási hellyel rendelkező magyar állampolgár és az ezzel biztosítási jogviszony tekintetében egy elbírálás alá eső, továbbá nemzetközi szerződés alapján az ellátásra jogosult nem magyar állampolgár jogosult.”

12. § Az Eütv. 153. §-a (1) bekezdésének *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében)

„*b)* biztosítja a 73. § (1) bekezdése szerinti külön jogszabályban meghatározott rovarok és rágcsálók irtását,”

13. § Az Eütv. 156. §-ának (2)—(4) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek, valamint az Eütv. 156. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(2) Az (1) bekezdés hatálya alá nem tartozó fekvőbeteg-szakellátást nyújtó egészségügyi intézmény — a külön jogszabályban foglalt rendelkezések értelemszerű alkalmazásával — kórházi felügyelő tanácsot hozhat létre, valamint kórházi etikai bizottságot működtet.

(3) A kórházi felügyelő tanács a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó egészségügyi intézmény által nyújtott egészségügyi szolgáltatással összefüggő feladatkörében

a) véleményt nyilvánít és javaslatokat tesz az intézmény működésével, fenntartásával és fejlesztésével kapcsolatos kérdésekben,

b) biztosítja a kapcsolattartást az intézmény vezetése és az érintett lakosság között,

c) képviseli az érintett lakosság érdekeit az intézmény működésében,

d) figyelemmel kíséri az intézmény működését.

(4) A kórházi felügyelő tanács kilenc, tizenkettő vagy tizenöt tagból álló testület. A tagok több mint a felét az egészségügyi intézmény ellátási körzetében, az egészségügy területén működő társadalmi szervezetek küldötteiből, a többi tagot az intézmény küldötteiből kell megválasztani. A tanács elnökét a társadalmi szervezetek küldöttei közül kell megválasztani.

(5) Az önkormányzati tulajdonban lévő egészségügyi intézmények esetében a (4) bekezdésben foglaltakat azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a tagok legfeljebb egyharmadát az egészségügyi intézmény ellátási körzetéhez tartozó települési önkormányzatok küldötteiből, a további tagok felét a (4) bekezdésben megjelölt társadalmi szervezetek küldötteiből, a többi tagot az intézmény küldötteiből kell megválasztani.”

14. § Az Eütv. 168. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Reprodukciós eljárás — egyedülálló nő esetén annak folytatása — a házastársak, illetőleg élettársak együttes, illetve — a 167. § (2) bekezdése szerinti kizáró nyilatkozat hiányában, valamint a letétbe helyezett embrióval kapcsolatos rendelkezési jog keretei között — az egyedülálló nő írásbeli kérelmére végezhető. A kérelmet — a dajkaterhességet kivéve — teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni. A dajkaterhesség esetében a kérelmet közokiratba kell foglalni. Az élettársi kapcsolat fennállásáról az élettársak közokiratban nyilatkoznak.”

15. § (1) Az Eütv. 187. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A művi meddővétel elvégzésére a kérelem benyújtását követő 3 hónap elteltével kerülhet sor, kivéve

a) ha a beavatkozás soron kívüli elvégzését szülészeti vagy más műtéti esemény lehetővé teszi, illetőleg

b) az időközben bekövetkező terhesség a nő életét, testi épségét, egészségét közvetlenül veszélyeztetné vagy a terhességből nagy valószínűséggel nem egészséges gyermek születne.”

(2) Az Eütv. 187. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A beavatkozás megkezdését megelőzően a beavatkozást végző egészségügyi szolgáltató kijelölt orvosa a kérelmezőt — házasságban, illetve élettársi kapcsolatban élő kérelmező esetén a házastársat (élettársat) is — tájékoztatja a fogamzásgátlás egyéb lehetőségeiről, valamint a beavatkozás jellegéről, lehetséges kockázatairól és következményeiről.”

16. § (1) Az Eütv. 201. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi (7)—(9) bekezdések számozása (8)—(10) bekezdésekre módosul:

„(7) A meghallgatás során az igazságügyi elmeorvos-szakértő arra vonatkozóan is nyilatkozik, hogy a beteg ügyeinek vitelére képes-e.”

(2) Az Eütv. 201. §-ának (1) bekezdéssel átszámozott (10) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(10) Amennyiben az igazságügyi elmeorvos-szakértői vélemény szerint a beteg ügyei viteléhez szükséges belátási képessége csökkent vagy hiányzik, a bíróság a szakértői véleményt megküldi a beteg lakóhelye szerint illetékes gyámhivatalnak a gondnokság alá helyezési eljárás megindítása céljából.”

17. § Az Eütv. 211. §-ának (1)—(3) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Halottból szerv, illetve szövet eltávolítására átültetés céljából akkor kerülhet sor, ha az elhunyt életében ez ellen nem tett tiltakozó nyilatkozatot. Tiltakozó nyilatkozatot a cselekvőképes személy írásban (közokiratban vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban) vagy — amennyiben írásbeli nyilatkozatot egyáltalán nem vagy csak jelentékeny nehézséggel tudna tenni — kezelőorvosánál szóban tehet. Korlátozottan cselekvőképes személy tiltakozó nyilatkozatot törvényes képviselőjének közreműködése nélkül is tehet. A cselekvőképtelen személy helyett tiltakozó nyilatkozatot törvényes képviselője tehet.

(2) A kezelőorvos a szerv, illetve szövet eltávolítására rendelkezésre álló időn belül köteles meggyőződni arról, hogy az elhunytnál maradt-e tiltakozó nyilatkozat.

(3) Amennyiben az írásbeli nyilatkozat az eltávolításra rendelkezésre álló időn belül nem kerül elő, illetve ilyet nem juttatnak el a kezelőorvoshoz, annak hiányát kell vélelmezni.”

18. § Az Eütv. 217. §-a helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„217. § (1) A halál bekövetkezését halottvizsgálattal kell megállapítani. A halottvizsgálat minden olyan körülményre kiterjed, amely a halál

a) bekövetkezése tényének,

b) bekövetkezése módjának (természetes módon bekövetkezett vagy rendkívüli halál),

c) okának

megítéléséhez szükséges.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában foglaltak megállapítására a mentőtiszt vagy a külön jogszabály szerinti orvos jogosult. Az (1) bekezdés b)—c) pontjában foglaltak megállapítására kizárólag a külön jogszabály szerinti orvos jogosult.

(3) A halottat, perinatális halál esetén a magzatot, valamint az újszülöttet csak a halál bekövetkezését megállapító orvosi halottvizsgálat után lehet kórbonctani vizsgálat, eltemetés, elhamvasztás vagy szerv-, szövetkivétel céljából a halál bekövetkezésének helyéről elszállítani.

(4) A halottvizsgálatra és a halottakkal kapcsolatos orvosi eljárásra vonatkozó szabályokat külön jogszabály állapítja meg.”

19. § Az Eütv. 219. §-ának (2)—(3) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) Az (1) bekezdés szerinti esetek kivételével az elhunyt személy kórbonctani vizsgálatától el lehet tekinteni az alábbi feltételek együttes fennállása esetén:

- a) a halál természetes eredetű,
- b) a halál oka egyértelműen megállapítható,
- c) a kórbonctani vizsgálatról további lényeges megállapítás nem várható,
- d) fekvőbeteg-gyógyintézetben elhunyt esetén a kezelőorvos és a patológus szakorvos, fekvőbeteg-gyógyintézetben kívül elhunyt esetén a kezelőorvos a kórbonctani vizsgálatot nem tartja szükségesnek.

(3) A kórbonctani vizsgálat elvégzésétől a (2) bekezdés szerinti feltételek fennállása esetén el lehet tekinteni, ha az elhunyt még életében vagy hozzátartozója a halált követően kérte a kórbonctani vizsgálat mellőzését, az (1) bekezdés f)—g) pontjában meghatározott esetben is. Nem mellőzhető a kórbonctani vizsgálat, ha az elhunyt még életében vagy a halált követően a hozzátartozó azt írásban kérte.”

20. § Az Eütv. 229. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Katasztrófa idején az egészségügyi ellátórendszerre, az egészségügyi szolgáltatás szakmai követelményeire, valamint az egészségügyi dolgozók jogaira és kötelezettségeire előírt rendelkezéseket az e fejezetben, továbbá a katasztrófa idején alkalmazandó jogszabályokban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.”

21. § (1) Az Eütv. 243. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

- „(6) Szervet, szövetet kizárólag
- a) átültetés,
  - b) saját célú gyógykezelés,
  - c) kórisme megállapítása, továbbá
  - d) kutatás

céljából lehet külföldre, illetve külföldről a Magyar Köztársaság területére szállítani, ha nemzetközi egyezmény vagy megállapodás azt lehetővé teszi. Szervnek az a) pont szerinti célból történő külföldre szállításának további feltétele az, ha a Magyar Köztársaság területén nincs megfelelő recipiens.”

(2) Az Eütv. 243. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi (7)—(8) bekezdések számozása (8)—(9) bekezdésekre módosul:

„(7) Szerv, szövet — a vér és vérkészítmény kivételével — külföldre, illetve külföldről a Magyar Köztársaság területére történő szállításáról rendelkező nem államközi, illetve nem kormányközi egyezmény vagy megállapodás érvényességének feltétele az OTH egyetértése. Az OTH az egyetértést megtagadja, ha megállapítható, hogy az egyezmény vagy megállapodás haszonszerzésre irányul. Az OTH határozata ellen államigazgatási úton jogorvoslatnak helye nincs, a határozat bírói úton megtámadható. A nem államközi, illetve nem kormányközi egyezményekről vagy megállapodásokról a magyar szerződő fél bejelentése alapján az OTH nyilvántartást vezet.”

lye nincs, a határozat bírói úton megtámadható. A nem államközi, illetve nem kormányközi egyezményekről vagy megállapodásokról a magyar szerződő fél bejelentése alapján az OTH nyilvántartást vezet.”

22. § Az Eütv. 244. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„244. § E törvény hatálybalépését követően nyújtott egészségügyi szolgáltatásokkal, illetve hatósági intézkedésekkel összefüggésben keletkezett kárigények tekintetében a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény szabályait kell megfelelően alkalmazni.”

23. § Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény 7. §-ának (4)—(5) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek, ezzel egyidejűleg a következő (6)—(7) bekezdéssel egészül ki:

- „(4) A (3) bekezdés szerinti jog
- a) az érintett ellátásának időtartama alatt az általa írásban felhatalmazott személyt,
  - b) az érintett ellátásának befejezését követően az általa teljes bizonyító erejű magánokiratban felhatalmazott személyt
- illeti meg.

(5) A beteg életében, illetőleg halálát követően, az érintett házastársa, egyeneságbeli rokona, testvére, valamint élettársa — írásbeli kérelme alapján — akkor is jogosult a (3) bekezdés szerinti jog gyakorlására, ha

- a) az egészségügyi adatra
  - aa) a házastárs, az egyeneságbeli rokon, a testvér, illetve az élettárs, valamint leszármazóik életét, egészségét befolyásoló ok feltárása, illetve
  - ab) az aa) pont szerinti személyek egészségügyi ellátása céljából
- b) az egészségügyi adat más módon való megismerése, illetve az arra való következtetés nem lehetséges.

(6) Az (5) bekezdés szerinti esetben csak azoknak az egészségügyi adatoknak a megismerése lehetséges, amelyek az (5) bekezdés a) pontja szerinti okkal közvetlenül összefüggésbe hozhatóak.

(7) Az érintett halála esetén törvényes képviselője, közeli hozzátartozója, valamint örököse — írásos kérelme alapján — jogosult a halál okával összefüggő vagy összefüggésbe hozható, továbbá a halál bekövetkezését megelőző gyógykezeléssel kapcsolatos egészségügyi adatokat megismerni, az orvosi dokumentációba betekinteni, valamint azokról — saját költségére — másolatot kapni.”

24. § (1) Ez a törvény a kihirdetését követő hónap 1. napján lép hatályba, azzal, hogy a 21. §-sal megállapított Eütv. 243. § (7) bekezdése szerinti bejelentést az ÁNTSZ

Országos Tisztifőorvosi Hivatalához az e törvény hatálybalépését követő 60 napon belül meg kell tenni.

(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti az Eütv.

a) 15. §-ának (3) bekezdésében a „tévedéstől” szövegrész;

b) 104. §-ának címéből és a 104. §-ának (2)—(4) bekezdéseiből a „gyógyító” szövegrész;

c) 127. §-ának (3) bekezdése;

d) 148. §-a (2) bekezdésének a) pontjában az „és az ezzel összefüggő döntések meghozatalában” szövegrész, továbbá a 148. §-a (2) bekezdésének b) pontjában az „ellenőrző” szó;

e) 221. §-ának (1) bekezdésében az „illetve (2) bekezdése e) pontja” szövegrész, és a

f) 230. §-ának (5) bekezdésében a „nem” szó.

(3) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg az Eütv.

a) 9. §-ának (2) bekezdésében az „A beteget várólistára kell helyezni, ha” szövegrész helyébe az „A beteget a külön jogszabályban meghatározott esetben és módon várólistára kell helyezni, ha” szövegrész,

b) 54. §-ának g) pontjában a „hatósági felügyelet” szövegrész helyébe a „szolgálati útján hatósági felügyelet” szövegrész,

c) 94. §-ának (1) bekezdésében az „egészségügyi intézménybe” szövegrész helyébe az „egészségügyi szolgáltatóhoz történő” szövegrész,

d) 110. §-ának (4) bekezdésében „az egészségügyi miniszter” szövegrész helyébe „az egészségügyi hatóság Országos Tisztifőorvosi Hivatala (a továbbiakban: OTH)” szövegrész,

e) 128. §-a (1) bekezdésének a) pontjában a „meghatározott helyen készenlétben áll, illetve” szövegrész helyébe az „elérhető vagy meghatározott helyen készenlétben áll, illetve” szövegrész,

f) 164. §-ának (2) bekezdésében a „szerződést kell kötnie.” szövegrész helyébe a „szerződéssel kell rendelkeznie.” szövegrész,

g) 206. §-ának (5) bekezdésében a „Csontvelő vagy más regenerálódó szövet” szövegrész helyébe a „Csontvelő, illetve haemopoetikus őssejt vagy más regenerálódó szövet” szövegrész,

h) 232. §-a (2) bekezdésének második mondatában „az egészségügyi miniszter határozza meg.” szövegrész helyébe „az egészségügyi miniszter rendeletben határozza meg.” szövegrész

lép.

25. § Az egészségügyi ellátási kötelezettségről és a területi finanszírozási normatívákról szóló 1996. évi LXIII. törvény 5. § (1) bekezdése szerinti 1999. évre szóló kapacitáslekötési megállapodások a 2000. évre érvényben maradnak.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi LXXII. törvény

a polgárok személyi adatainak kezelésével összefüggő egyes törvények módosításáról*

I. Fejezet

1. § (1) A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 2. §-ának 4. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazása során)

„4. a) *adatkezelés*: az alkalmazott eljárástól függetlenül a személyes adatok gyűjtése, felvétele és tárolása, feldolgozása, hasznosítása (ideértve a továbbítást és a nyilvánosságra hozatalt) és törlése. Adatkezelésnek számít az adatok megváltoztatása és további felhasználásuk megakadályozása is;

b) *adatfeldolgozás*: az adatkezelési műveletek, technikai feladatok elvégzése, függetlenül a műveletek végrehajtásához alkalmazott módszertől és eszköztől, valamint az alkalmazás helyétől.”

(2) Az Avtv. 2. §-ának 7. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„7. a) *adatkezelő*: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely a személyes adatok kezelésének célját meghatározza, az adatkezelésre vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, illetőleg a végrehajtással adatfeldolgozót bízhat meg. Kötelező adatkezelés esetén az adatkezelés célját és feltételeit, valamint az adatkezelőt az adatkezelést elrendelő törvény vagy önkormányzati rendelet határozza meg;

b) *adatfeldolgozó*: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely az adatkezelő megbízásából személyes adatok feldolgozását végzi.”

2. § Az Avtv. a következő új alcímmel és 4/A. §-sal egészül ki:

„Adatfeldolgozás

4/A. § (1) Az adatfeldolgozónak a személyes adatok feldolgozásával kapcsolatos jogait és kötelezettségeit e törvény, valamint az adatkezelésre vonatkozó külön törvények keretei között az adatkezelő határozza meg. Az adatkezelési műveletekre vonatkozó utasítások jogszerűségéért az adatkezelő felel.

(2) Az adatfeldolgozó tevékenységi körén belül, illetőleg az adatkezelő által meghatározott keretek között fele-

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. június 22-i ülésnapján fogadta el.

lős a személyes adatok feldolgozásáért, megváltoztatásáért, törléséért, továbbításáért és nyilvánosságra hozataláért. Az adatfeldolgozó tevékenységének ellátása során más adatfeldolgozót nem vehet igénybe.”

3. § Az Avtv. 6. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az érintettet tájékoztatni kell az adatkezelés céljáról és arról, hogy az adatokat kik fogják kezelni, illetve feldolgozni. Az adatkezelésről való tájékoztatás megtörténik azzal is, hogy jogszabály rendelkezik a már létező adatkezelésből továbbítással vagy összekapcsolással az adat felvételéről.”

4. § Az Avtv. 10. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„10. § (1) Az adatkezelő, illetőleg tevékenységi körében az adatfeldolgozó köteles gondoskodni az adatok biztonságáról, köteles továbbá megtenni azokat a technikai és szervezési intézkedéseket és kialakítani azokat az eljárási szabályokat, amelyek e törvény, valamint az egyéb adat- és titokvédelmi szabályok érvényre juttatásához szükségesek.

(2) Az adatokat — kiemelten az államtitokká és a szolgálati titokká minősített személyes adatot — védeni kell különösen a jogosulatlan hozzáférés, megváltoztatás, nyilvánosságra hozás vagy törlés, illetőleg sérülés vagy megsemmisülés ellen.”

5. § Az Avtv. 12. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az érintett kérelmére az adatkezelő tájékoztatást ad az általa kezelt, illetőleg az általa megbízott feldolgozó által feldolgozott adatairól, az adatkezelés céljáról, jogalapjáról időtartamáról, az adatfeldolgozó nevééről, címéről (székhelyéről) és az adatkezeléssel összefüggő tevékenységről, továbbá arról, hogy kik és milyen célból kapják vagy kapták meg az adatokat. Az adattovábbításra vonatkozó nyilvántartás — és ennek alapján a tájékoztatási kötelezettség — időtartamát az adatkezelést szabályozó jogszabály korlátozhatja. A korlátozás időtartama személyes adatok esetében öt évnél, különleges adatok esetében pedig húsz évnél rövidebb nem lehet.”

6. § Az Avtv. 18. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az adatkezelő az érintett adatainak jogellenes kezelésével vagy a technikai adatvédelem követelményeinek megszegésével másnak okozott kárt köteles megtéríteni. Az érintettel szemben az adatkezelő felel az adatfeldolgozó által okozott kárért is. Az adatkezelő mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt az adatkezelés körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő.”

7. § (1) Az Avtv. 26. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az államtitok és szolgálati titok az adatvédelmi biztost e §-ban szabályozott jogainak gyakorlásában nem akadályozhatja, de a titok megtartására vonatkozó rendelkezések rá nézve is kötelezőek. Az államtitkot vagy a szolgálati titkot érintő adatkezelés esetén az adatvédelmi biztost jogait csak személyesen, vagy az általa kezdeményezett nemzetbiztonsági ellenőrzésen átesett munkatársai útján gyakorolhatja.”

(2) Az Avtv. 28. §-a (1) bekezdésének g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az adatkezelő köteles e tevékenysége megkezdése előtt az adatvédelmi biztosnak nyilvántartásba vétel végett bejelenteni)

„g) az adatkezelő, valamint az adatfeldolgozó nevét és címét (székhelyét), a tényleges adatkezelés, illetve az adatfeldolgozás helyét és az adatfeldolgozónak az adatkezeléssel összefüggő tevékenységét.”

II. Fejezet

8. § A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Nytv.) 1. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) E törvény a nyilvántartás törvényességét annak célhoz kötöttségével, az adatkezelés feltételeinek és a személyes adatok körének pontos meghatározásával, az adatkezelési jogosultságoknak a nyilvántartás szervei közötti megosztásával, továbbá az adatkezelés időbeni korlátozásával biztosítja.”

9. § Az Nytv. 4. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) E törvény hatálya kiterjed a személyiadat-nyilvántartási, az adatkezelési, a lakcímbjelentési eljárásra és — a külföldön élő magyar állampolgárok kivételével — a személyazonosító igazolvánnyal kapcsolatos eljárásra, valamint a személyazonosítás célját szolgáló és jogosultságot igazoló egyéb okmányok kiadásával összefüggő eljárásra.”

10. § Az Nytv. 5. §-ának (10) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(10) Archív adatok azok az adatok, amelyek a polgár adatainak változása miatt már nem részei az aktuális és a történeti adatállománynak, továbbá azok a korábbi alapiratok, amelyek a nyilvántartás alapját képezték.”

11. § Az Nytv. 5. §-a a következő (11) és (12) bekezdésekkel egészül ki:

„(11) *Személyi azonosító*: a nyilvántartás hatálya alá tartozó polgárt törvényben meghatározott adatkezelés során

egyértelműen azonosító, különleges adatra nem utaló — külön törvényben meghatározott módon képzett — számjegysor.

(12) *Okmányazonosító*: a személyi azonosítót és a lakcímet igazoló hatósági igazolvány nyomtatványának, illetőleg a személyazonosító igazolvány nyomtatványának azonosítására alkalmazott jel.”

12. § Az Nytv. 6. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az e törvényben meghatározott feladatokat a települési (fővárosi kerületi) önkormányzat jegyzője, a megyei, fővárosi közigazgatási hivatal vezetője és a 9. §-ban meghatározott — az egész országra kiterjedő illetékeséggel működő — központi hivatal látja el.”

13. § Az Nytv. 7. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A jegyző

a) kezdeményezi a település közigazgatási területén lakcímmel rendelkező polgár adatainak, illetve adatváltásainak, valamint a polgár adataiban a település közigazgatási területén bekövetkezett változásnak a nyilvántartáson történő átvezetését;

b) végzi a polgár személyi azonosítóval történő ellátásával, annak módosításával, illetőleg visszavonásával kapcsolatos feladatokat;

c) ellátja a lakcímbejelentés tudomásul vételével összefüggő első fokú hatósági feladatokat;

d) a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén adatszolgáltatást teljesít a nyilvántartásból;

e) az érintett egészségügyi okból történő akadályoztatása esetén — ha nem végzi a 7/A. § szerinti feladatokat — átveszi a polgár személyazonosító igazolvány iránti kérelmét, ellenőrzi a kérelmező jogosultságát és személyazonosságát, ellátja a kérelem továbbításával kapcsolatban hatáskörébe utalt hatósági feladatokat;

f) közokiratot ad ki a nyilvántartott adatokról;

g) gondoskodik a személyes adatok védelméről.”

14. § Az Nytv. 7/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„7/A. § (1) A kormányrendeletben kijelölt — körzetközponti feladatokat ellátó — települési (fővárosi kerületi) önkormányzat jegyzője a polgármesteri hivatal részeként okmányirodát működtet, amelynek a folyamatos és a szakmai szabályoknak megfelelő működését a települési (fővárosi kerületi) önkormányzat biztosítja. A jegyző — a kormányrendeletben meghatározott illetékességi területén lakcímmel rendelkező polgár tekintetében —

a) ellenőrzi a személyazonosító igazolvány iránti kérelem adatait, intézkedik az okmány kitöltéséről és gondoskodik a polgár részére történő átadásáról;

b) végzi a személyi azonosítóról és a lakcímről szóló hatósági igazolvány kitöltésével, nyilvántartásával és a pol-

gár részére történő kézbesítésével kapcsolatos feladatokat;

c) ellátja a személyazonosítás céljára szolgáló, illetőleg jogosultságot igazoló okmányok kiadásával kapcsolatosan hatáskörébe utalt, törvényben meghatározott adatkezelési feladatokat.

(2) A személyazonosító igazolvánnyal összefüggő hatósági ügyben első fokon a körzetközponti feladatokat ellátó települési (fővárosi kerületi) önkormányzat jegyzője jár el.”

15. § Az Nytv. a következő 7/B. §-sal egészül ki:

„7/B. § A körzetközponti feladatokat ellátó település jegyzője az illetékességi területén lakcímmel rendelkező polgár tekintetében átvezeti a nyilvántartáson a személyi és lakcímadatokat, illetőleg adatváltásokat, továbbá a polgárnak a jegyző illetékességi területén bekövetkezett adatváltozását.”

16. § Az Nytv. 8. §-a (2) bekezdésének *a)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(*A megyei, fővárosi közigazgatási hivatal vezetője a nyilvántartás működtetésével kapcsolatos technikai feltételek biztosítása során*)

„*a)* közreműködik a nyilvántartás adatkezelésének és adatszolgáltatásának megszervezésében;”

17. § (1) Az Nytv. 9. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A személyiadat- és lakcímnyilvántartás adatkezelője országos illetékességgel a belügyminiszter irányítása alatt álló önálló központi hivatal (a továbbiakban: Hivatal).”

(2) Az Nytv. 9. §-a (2) bekezdésének *a)–d)* pontjai helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(*A Hivatal feladata és hatásköre:*)

„*a)* szakmailag irányítja és ellenőrzi a nyilvántartás szervei feladatainak teljesítését;

b) első fokú hatósági jogkörében gondoskodik a személyi azonosító készítéséről;

c) kezeli és működteti a nyilvántartás központi rendszerét és abból — a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetében — elsőfokú hatósági jogkörében adatszolgáltatást teljesít;

d) ellenőrzi a nyilvántartásban kezelt adatok helyességét;”

(3) Az Nytv. 9. §-a (2) bekezdésének *f)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„*f)* első fokú hatósági jogkörében ellátja a 4. § (2) bekezdése alapján a törvény hatálya alá tartozó, külföldön élő magyar állampolgárok adatainak nyilvántartásba vételével, a nyilvántartott adatok módosításával, illetőleg törlesztésével kapcsolatos feladatokat;”

(4) Az Nytv. 9. §-a (2) bekezdésének *g*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„*g*) adatfeldolgozót bízhat meg egyes adatkezelési műveletek, technikai feladatok elvégzésével;”

(5) Az Nytv. 9. §-a (2) bekezdésének *h*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„*h*) a polgárnak a személyazonosító igazolványban szereplő adatai alapján történő azonosítása, illetőleg azok igazolása céljából a személyazonosító igazolvány nyilvántartásban kezeli a 29. § (3) bekezdése szerinti adatokat, továbbá a személyazonosító igazolvány elvesztésére, illetve találására utaló adatokat, valamint a személyazonosító igazolvány elvételének vagy bevonásának tényét és következő indokait:

ha) a katonai szolgálatra történő bevonulást,

hb) a szabadságvesztés, kényszergyógykezelés, vagy pénzbírságot helyettesítő elzárás letöltésének megkezdését, az őrizetbe vagy előzetes letartóztatásba vételt,

hc) a Magyar Köztársaság területének külföldi letelepedés szándékával történő elhagyását,

hd) a bevándorlási engedély visszavonását, illetőleg a menekült jogállás megszűnését,

he) a magyar állampolgárság megszűnését,

hf) a tulajdonos halálát.”

(6) Az Nytv. 9. §-a a következő (3) és (4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A Hivatal Központi Okmánytárában — adatlapokon, illetve számítógépes adathordozón tárolva — kezeli:

a) a személyazonosító igazolvány adatlapokat és fényképeket, a lakcímmeljelölő lapokat, valamint az ezen iratokban szereplő adatok változását igazoló okmányokat;

b) a külföldön élő magyar állampolgároknak a nyilvántartással kapcsolatos bejelentéseit, illetőleg nyilatkozatait tartalmazó iratokat;

c) a nyilvántartási eljárásban keletkezett — a nyilvántartásba vétellel, az abból való törléssel, adatszolgáltatási korlátozással, adatváltozással, adathelyesbítéssel kapcsolatos alapiratokat, az anyakönyvi bejegyzések alapiratainak kivételével;

d) a területszervezési, közigazgatás-szervezési, címváltozási iratokat.

(4) A (3) bekezdés *a*) pontja szerinti, 1993. június 1-je előtt keletkezett iratokat és fényképeket a Központi Okmánytár elkülönítetten, zárt archívumként kezeli. Ebben az adatállományban csak a passzíválás okát és időpontját lehet átvezetni.

Az adatállományból adatot szolgáltatni az érintetten kívül, a bíróság és a nemzetbiztonsági szolgálatok, a nyomozó hatóságok, az ügyészség, valamint a Belügyminisztérium állampolgársági és névváltoztatási ügyeket intéző szerve törvényben előírt feladatainak ellátásához, továbbá a 17. § (2) bekezdésének *a*)—*c*) pontjai szerinti adatok felhasználásának célját és jogalapját igazoló adatigénylő részére lehet, feltéve, ha az adatszolgáltatást a történeti adatállományból nem lehet teljesíteni.”

18. § (1) Az Nytv. 11. §-a (1) bekezdésének *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A nyilvántartás tartalmazza a polgár)

„*b*) magyar vagy külföldi állampolgárságát, illetőleg hontalanságát (a továbbiakban: állampolgárság), valamint menekült, illetőleg bevándorolt jogállását;”

(2) Az Nytv. 11. §-a (1) bekezdésének *f*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„*f*) személyi azonosítóját;”

(3) Az Nytv. 11. §-a (1) bekezdésének *k*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„*k*) családi állapotát, a házasságkötés helyét;”

(4) Az Nytv. 11. §-ának (1) bekezdése a következő *m*) ponttal egészül ki:

„*m*) személyazonosító igazolványának, továbbá személyi azonosítójáról és lakcímeről kiadott hatósági igazolványának okmányazonosítóját.”

19. § Az Nytv. 12. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„12. § (1) A nyilvántartás történeti állománya tartalmazza a polgár minden eddigi, a törvény hatálya alá tartozó adatát és adatváltozását az érintett elhalálozásától, magyar állampolgárságának megszűnésétől, illetőleg a külföldi letelepedés szándékával külföldre távozásától számított 15 évig.

(2) A Központi Okmánytárban a 9. § (3) bekezdésében meghatározott adatokat, illetőleg okiratokat az (1) bekezdés szerinti időpont lejártától számított negyven évig kell megőrizni.

(3) A nyilvántartás történeti állományából, valamint a Központi Okmánytárból — a 9. § (4) bekezdésében tett kivétellel — e törvény általános szabályai szerint teljesíthető adatszolgáltatás.

(4) A történeti állományban, továbbá a Központi Okmánytárban tárolt adatokat, okiratokat az e törvényben meghatározott megőrzési idő lejártá után egy éven belül meg kell semmisíteni, illetőleg törölni kell.”

20. § (1) Az Nytv. 17. §-a (2) bekezdésének *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A nyilvántartásból adatok az alábbi csoportosításban szolgáltatathatók:)

„*b*) név- és lakcímadatok, anyja neve, állampolgárság, születési hely, születési idő, családi állapot, a házasságkötés helye, a nem, a nyilvántartásból való kikerülés oka, helye és ideje;”

(2) Az Nytv. 17. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A személyazonosító igazolvány okmányazonosítója alapján a személyazonosító igazolvány nyilvántartásból, a polgár, a jogi személy és a jogi személyiséggel nem ren-

delkező szervezet írásbeli kérelmére, a felhasználás céljának és jogalapjának igazolása esetén a személyazonosító igazolvány kiadásáról, érvényességének, elvesztésének, ellopásának, megsemmisülésének, találásának, megkerülésének tényéről adatok szolgáltatathatók.”

(3) Az Nytv. 17. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A körzetközponti feladatokat ellátó települési önkormányzat jegyzője, illetőleg a Hivatal annak a személyazonosító igazolványnak az adatairól, amelynek elvesztését, ellopását vagy megsemmisülését bejelentették, a személyazonosító igazolvány jogosulatlan felhasználásának megakadályozása céljából értesíti a rendőrség személy-, tárgy- és gépjármű-körözési nyilvántartását vezető szervezet.”

21. § (1) Az Nytv. 18. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„18. § (1) Egyedi adatszolgáltatás elsősorban az adatigénylő lakó- vagy tartózkodási helye, székhelye, települése szerint, illetőleg az érintett polgár ismert lakcíme szerint illetékes jegyzőtől kérelmezhető. A Központi Hivaltaltól akkor igényelhető az egyedi adatszolgáltatás, ha az a jegyző által — a szükséges technikai feltételek hiányában, vagy egyéb okból — nem, illetőleg csak célszerűtlenül teljesíthető.

(2) Csoportos adatszolgáltatás a településen, illetőleg az okmányiroda illetékességi területén lakcímmel rendelkező polgárok adatairól az illetékes jegyzőtől, a polgárok szélesebb körének adatait érintően a Hivaltaltól igényelhető.

(3) Adatszolgáltatás helyett a kérelmező igényelheti, hogy kapcsolatfelvétel céljából a nyilvántartás illetékes szerve az általa megjelölt személyt, személyi kört keresse meg és

a) kérje írásos hozzájárulását ahhoz, hogy név- és lakcímadataikat a kérelmező rendelkezésére bocsáthassa, vagy

b) arról értesítse, hogy a kérelmezőt közvetlenül keresse meg, ha vele a kapcsolatot fel kívánja venni.”

(2) Az Nytv. 19. §-ának (4) bekezdése a következő új d) ponttal egészül ki:

(A kérelem teljesítését meg kell tagadni, ha)

„d) az újszülött adatainak nyilvántartásba vételét követően kilencven nap még nem telt el.”

22. § Az Nytv. 23. §-ának a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény felhatalmazása alapján a 17. § (2) bekezdésének c) pontja szerinti adatok igénylésére jogosultak]

„a) a választási szerv a népszavazásról és a népi kezdeményezésről szóló törvényekben és önkormányzati rendeletekben, továbbá a népszámlálásról szóló törvényben, valamint az országgyűlési, a helyi önkormányzati és kisebbségi önkormányzati képviselő, az országos kisebbségi önkormányzati közgyűlés tagjai és a polgármesterek választásáról szóló törvényekben meghatározott feladatai ellátásához;”

23. § Az Nytv. 28. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Magyar Köztársaság területét a külföldi letelepedés szándékával elhagyó magyar vagy — a nyilvántartás hatálya alá tartozó — külföldi állampolgár, illetőleg honatlan személy lakcím ügyében a 7. § (1) bekezdése szerint illetékes jegyző jár el.”

24. § (1) Az Nytv. 29. §-a (3) bekezdésének f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A személyazonosító igazolvány tartalmazza a polgár)

„f) nemét;”

(2) Az Nytv. 29. §-a (3) bekezdésének h) és i) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„h) saját kezű aláírását, illetőleg a cselekvőképességet kizáró gondnokság alá helyezett személy törvényes képviselőjének aláírását,

i) a személyazonosító igazolvány okmányazonosítóját és érvényességi idejét.”

(3) Az Nytv. 29. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A polgár személyazonosságát — a személyazonosító igazolványon túl — minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a (3) bekezdés a)–d) és g)–h) pontjaiban meghatározott adatokat. Az előzőeknek megfelelő adattartalmú érvényes hatósági igazolvány bemutatása esetében személyazonosítás céljából — jogszabályban meghatározott kivételekkel — a polgár nem kötelezhető más okmány bemutatására.”

(4) Az Nytv. 29. §-a a következő új (5) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi (5) bekezdés számozása (6) bekezdésre változik:

„(5) A személyazonosító igazolvány nemzetközi szerződésben meghatározott esetben külföldre utazásra, illetőleg onnan való visszatérésre jogosító hatósági igazolvány.”

(5) Az Nytv. 29. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A polgár köteles igényelni a személyazonosító igazolvány kiadását, amennyiben nem rendelkezik más érvényes, a személyazonosságát igazoló hatósági igazolvánnyal.”

25. § Az Nytv. 31. §-a a következő (5)–(8) bekezdésekkel egészül ki:

„(5) A jegyző nyilvántartást vezet azokról a köztisztviselőkről, akik az eljárás során jogosultak az egyes okmánynyilvántartások adataihoz hozzáférni.

(6) Az (5) bekezdésben meghatározott nyilvántartás tartalmazza:

a) az érintett köztisztviselő természetes személyazonosító adatait;

b) okmány-nyilvántartásonként elkülönítve a hozzáférési jogosultságot, a hozzáférési jogosultság kezdő időpontját és időtartamát, valamint a hozzáférési jogosultság módosításának, visszavonásának okát és időpontját.

(7) A jegyző az érintett köztisztviselő nevét, nyilvántartási kód számát és a (6) bekezdés b) pontjában meghatározott adatokat legkésőbb a jogosultság kezdő időpontját megelőző munkanapon közli a Hivatallal.

(8) A nyilvántartás adatait a hozzáférési jogosultság megszűnésétől számított 5 évig kell megőrizni.”

26. § Az Nytv. 36. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az adatszolgáltatásért, valamint a 18. § (3) bekezdése szerinti kapcsolatfelvétel céljából való megkeresésért, illetőleg értesítésért — ha jogszabály másként nem rendelkezik — a belügyminiszter rendeletében meghatározott összegű igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.”

27. § (1) Az Nytv. 47. §-a (1) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A Kormány felhatalmazást kap arra, hogy rendeletben állapítsa meg)

„b) az okmányirodák illetékességi területét és működésük szabályait.”

(2) Az Nytv. 47. §-a (2) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A belügyminiszter felhatalmazást kap arra, hogy rendeletben szabályozza)

„c) a pénzügyminiszterrel egyetértésben az adatszolgáltatásért, valamint a kapcsolatfelvétel céljából való megkeresésért, illetőleg értesítésért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj összegét;”

(3) Az Nytv. 47. §-ának (2) bekezdése a következő e) ponttal egészül ki:

(A belügyminiszter felhatalmazást kap arra, hogy rendeletben szabályozza)

„e) az okmányirodák működésének személyi és technikai feltételeit.”

(4) Az Nytv. 47. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A helyi önkormányzatok felhatalmazást kapnak arra, hogy — a belügyminiszterrel egyeztetve — rendeletben meghatározzák azokat a szervezeteket, amelyek a nyilvántartás részére adatfeldolgozást végezhetnek.”

(5) Az Nytv. 47. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az okmányirodák működését és illetékességi területét a belügyminiszter — kétévenként — rendszer-

sen felülvizsgálja. A felülvizsgálat eredményeként, vagy a települési önkormányzat képviselő-testületének kezdeményezésére a belügyminiszter a Kormánynál kezdeményezheti okmányiroda illetékességi területének módosítását, okmányiroda létesítését vagy megszüntetését.”

III. Fejezet

28. § A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény (a továbbiakban: Szaz. tv.) 29. §-ának (1) bekezdése a következő f) és g) ponttal egészül ki:

(A személyi azonosítót igazoló hatósági igazolvány tartalma:)

„f) a lakcím, a tartózkodási hely cím érvényességi ideje,
g) okmányazonosító.”

29. § A Szaz. tv. 29. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A személyi azonosítót igazoló hatósági igazolványt úgy kell kiállítani, hogy abból az érintett polgár személyi azonosítója és lakcím adata egyidejűleg ne váljon megismerhetővé.”

30. § A Szaz. tv. 32. §-ának g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A személyi azonosító kezelésére — adattovábbítás kivételével — jogosult)

„g) a választási szerv a népszavazásról és a népi kezdeményezésről szóló törvényekben és önkormányzati rendeletekben, továbbá a népszámlálásról szóló törvényben, valamint az országgyűlési, a helyi önkormányzati és kisebbségi önkormányzati képviselő, az országos kisebbségi önkormányzati közgyűlés tagjai és a polgármesterek választásáról szóló törvényekben meghatározott feladatai ellátásához;”

31. § A külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény (a továbbiakban: Utv.) 27. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az útlevelelhatóság, illetőleg a központi adatkezelő szerv a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás szerve részére a személyazonosító igazolvány kiadására irányuló eljárásban való személyazonosítás céljára adatot szolgáltathat az érintett polgár arcképmásáról és aláírásáról, valamint úti okmányának érvényességi idejéről.”

32. § A büntetések és intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendelet (a továbbiakban: Bv. tv.) 74. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A kitiltott a kitiltás tartama alatt köteles a kitiltást elrendelő határozatot vagy annak hiteles kivonatát magánál tartani, és ha a rendőrség igazoltatja, a határozatot a személyazonosító igazolvánnyal együtt bemutatni.”

33. § A Bv. tvr. 96. §-a a következő *f*) ponttal egészül ki:
(*A pártfogolt köteles:*)

„*f*) a pártfogó felügyelet tartama alatt a pártfogó felügyeletet elrendelő határozatot magánál tartani, és ha a rendőrség igazoltatja, a határozatot a személyazonosító igazolvánnyal együtt bemutatni.”

34. § (1) Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Eüavtv.) 3. §-ának *i*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a következő új *l*) ponttal egészül ki:

(*E törvény alkalmazásában*)

„*i*) *adatkezelő*: a betegellátó, az intézményvezető és az adatvédelmi felelős;”

„*l*) *adatifeldolgozó*: az a természetes vagy jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely az adatkezelő megbízásából az egészségügyi és személyazonosító adatok feldolgozását végzi.”

(2) Az Eüavtv. 5. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az egészségügyi ellátó hálózaton belül az egészségügyi és személyazonosító adat kezelésére — amennyiben e törvény másként nem rendelkezik — jogosult

- a*) a betegellátó,
- b*) az intézményvezető, valamint
- c*) az adatvédelmi felelős.”

(3) Az Eüavtv. 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. § Az egészségügyi és személyazonosító adatok kezelése és feldolgozása során biztosítani kell az adatok biztonságát véletlen vagy szándékos megsemmisítéssel, megsemmisítéssel, megváltoztatással, károsodással, nyilvánosságra kerüléssel szemben, továbbá, hogy azokhoz illetéktelen személy ne férjen hozzá.”

(4) Az Eüavtv. 7. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az adatkezelő — a (2) bekezdésben foglalt kivétellel —, továbbá az adatifeldolgozó az orvosi titkot köteles megtartani.”

(5) Az Eüavtv. 10. §-a (1) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A 4. § (1) bekezdése szerinti célból történő adatkezelés és adatifeldolgozás esetén az egészségügyi ellátóhálózaton belül az egészségügyi és személyazonosító adatok továbbíthatók, illetve összekapcsolhatók.”

(6) Az Eüavtv. 10. §-a (2) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A 4. § (1) bekezdése szerinti adatkezelés és adatifeldolgozás esetén az érintett betegségével kapcsolatba hozható minden olyan egészségügyi adat továbbítható, amely a gyógykezelés érdekében fontos, kivéve, ha ezt az érintett írásban kifejezetten megtiltja.”

(7) Az Eüavtv. 30. §-a (1) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a második mondatból a „(2) bekezdés kivételével” szövegrész helyébe a „(3) bekezdés kivételével” szövegrész lép:

„(1) Az egészségügyi dokumentációt — a képalkotó diagnosztikai eljárással készült felvételek, valamint a (7) bekezdés kivételével — az adatfelvételtől számított legalább 30 évig, a zárójelentést legalább 50 évig kell megőrizni.”

(8) Az Eüavtv. 30. §-a a következő új (2) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi (2)—(6) bekezdések számozása (3)—(7) bekezdésre változik:

„(2) Képalkotó diagnosztikai eljárással készült felvétel esetén az arról készített leletet kell — a felvétel készítésétől számított — legalább 30 évig megőrizni.”

(9) Az Eüavtv. 32. §-a (2) bekezdésének *b*) és *d*) pontjai helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(*Az intézményvezető tevékenysége során*)

„*b*) ellenőrzi az adatkezelők és adatifeldolgozók adatkezeléssel, illetve adatifeldolgozással összefüggő tevékenységét,”

„*d*) biztosítja az adatkezeléssel és adatifeldolgozással foglalkozó személyek adatkezelési oktatását,”

35. § A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 177/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

(*Jogosulatlan adatkezelés*)

„177/A. § Az adatkezelő vagy adatifeldolgozó, aki

- a*) jogosulatlanul vagy a céltól eltérően személyes adatot kezel,
  - b*) személyes adatot jogellenesen továbbít, vagy nyilvánosságra hoz,
  - c*) személyes adatok kezelésére vonatkozó bejelentési kötelezettségét nem teljesíti,
  - d*) személyes adatot az arra jogosult elől eltitkol,
  - e*) kezelt személyes adatot meghamisít,
  - f*) közérdekű adatot eltitkol vagy meghamisít,
- vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntethető.”

IV. Fejezet

Záró rendelkezések

36. § A települési önkormányzat jegyzője az érintett személy egészségügyi okból történő akadályoztatása esetén végzi a polgár személyazonosító igazolvány iránti kérelmének átvételével, a kérelmező jogosultságának és személyazonosságának megállapításával, valamint a kérelem továbbításával kapcsolatban hatáskörébe utalt hatósági feladatokat.

37. § Az Nytv. 9. §-ának (3) bekezdésében felsorolt 2001. január 1-jét megelőzően keletkezett papír alapú okmányokat a központi hivatal 2010. január 1-jéig megőrzi. Ezt követően az iratokat a levéltárra vonatkozó rendelkezések szerint kell selejtezni.

38. § (1) Ez a törvény — a (2)—(3) bekezdésben foglalt kivételekkel — a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, ezzel egyidejűleg az Nytv. 47. §-a (1) bekezdésének *a*) pontjából az „átmeneti” szövegrész hatályát veszti.

(2) E törvény 8—9. §-ai, 11—12. §-ai, 14. §-a, 17. §-ának (4)—(5) bekezdése, 18. §-ának (2) és (4) bekezdése, 20. §-ának (2) bekezdése, 22—25. §-ai, valamint 28—33. §-ai és 36. §-a 2000. január 1-jén lépnek hatályba, ezzel egyidejűleg az Nytv. 14. §-ának *f*) és *m*) pontja, valamint a Szaz. tv. 29. §-ának (3) bekezdése, továbbá a Bv. tv. 94. §-ának (2) bekezdéséből a „bejegyzési a pártfogolt személyi igazolványába az intézkedéssel kapcsolatos rendelkezéseket” szövegrész és a Bv. tv. 103. §-ának (5) bekezdése hatályát veszti.

(3) E törvény 10. §-a, 13. §-a, 15—16. §-ai, 17. §-ának (1)—(3) bekezdései, 18. §-ának (1) és (3) bekezdése, 19. §-a, 20. §-ának (1) bekezdése, 21. §-ának (1) bekezdése, továbbá 26. §-a és 37. §-a 2001. január 1-jén lépnek hatályba, ezzel egyidejűleg hatályát veszti e törvény 36. §-a, továbbá az Nytv. 3. §-ának (1) bekezdéséből a „települési (fővárosi kerületi), területi és központi szinten működő” szövegrész, az Nytv. 7. §-ának (1) bekezdése, továbbá az Nytv. 8. §-a (2) bekezdésének *b*) és *c*) pontja és 11. §-ának (2), (4) és (5) bekezdése.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi LXXIII. törvény

a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosításáról*

1. § A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló, többször módosított 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 3. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) E törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és

intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak az intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.”

2. § (1) Az Szt. 4. §-a (1) bekezdésének *a*) pontja a „nyugdíj járulékkal,” szövegrészt követően a „magánnyugdíjpénztári tagdíjjal” szövegrésszel egészül ki, valamint a „Nem minősül jövedelemnek a temetési segély, az alkalmanként adott átmeneti segély,” szövegrészt követően „a lakásfenntartási támogatás,” szövegrésszel egészül ki.

(2) Az Szt. 4. §-a (1) bekezdésének *j*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a bekezdés a következő *m*) ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában)

j) keresőtevékenység, ha e törvény másként nem rendelkezik: minden olyan munkavégzéssel járó tevékenység, amelyért ellenérték jár, ide értendő az őstermelői igazolvánnyal rendelkező személy tevékenysége is;

m) fenntartó:

ma) az államigazgatási szerv, a helyi önkormányzat és az egyéb állami szerv (a továbbiakban együtt: állami fenntartó),

mb) egyházi jogi személy és egyéb egyházi szervezet (a továbbiakban együtt: egyházi fenntartó),

mc) a természetes személy, jogi személy — ide nem értve az *ma*) és *mb*) pontokban megjelölt szervezet —, valamint ezek jogi személyiséggel nem rendelkező szervei (a továbbiakban együtt: nem állami fenntartó)

ha az e törvényben és más jogszabályban meghatározott feltételek szerint szociális intézményt létesít és működtet. Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, az egyházi fenntartóra a nem állami fenntartóra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell.”

(3) Az Szt. 4. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Ahol e törvény jövedelmet említ, a nevelési ellátást, az árvaellátást és a tartásdíj címén kapott összeget annak a személynek a jövedelmeként kell figyelembe venni, akire tekintettel azt folyósítják.”

3. § Az Szt. 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. § A hajléktalan személyek ügyében szociális igazgatási eljárásra az a szociális hatáskört gyakorló szerv illetékes, amelynek illetékességi területét a hajléktalan személy az ellátás igénybevételekor nyilatkozatában tartózkodási helyeként megjelölte.”

4. § Az Szt. a következő 20/A. §-sal egészül ki:

„20/A. § (1) Állami fenntartó által működtetett intézmény (a továbbiakban: állami fenntartású intézmény) ese-

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. június 22-i ülésnapján fogadta el.

tén, ha az intézményvezető férőhely hiányában az ellátásra vonatkozó igényt nem teljesíti, úgy a kérelmet, beutaló határozatot a kézhezvétel napján nyilvántartásba veszi. A nyilvántartás célja az igények teljesítési sorrendjének megállapíthatósága.

(2) Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartás az alábbi adatokat tartalmazza:

a) a kérelem beadásának, a beutaló határozat közlésének időpontját,

b) a kérelmező személyazonosító adatait,

c) a kérelmező lakó-, illetve tartózkodási helyét,

d) a tartásra köteles személy, illetve törvényes képviselője természetes személyazonosító adatait.

(3) A nyilvántartott igények teljesítésének indokoltságát évente vizsgálni kell. A vizsgálatot, ha az intézményi jogviszony keletkezését

a) az intézményvezető döntése alapozza meg, az intézményvezető,

b) beutaló határozat alapozza meg, az intézményvezető megkeresése alapján a beutaló önkormányzat végzi el.

(4) A nyilvántartásból törölni kell az adatokat, ha az ellátásra vonatkozó igény teljesül, illetve ha az ellátásra vonatkozó igény megszűnik.”

5. § (1) Az Szt. 34. §-a (2) bekezdésének *d)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Meg kell szüntetni a támogatás folyósítását, ha a munkanélküli)

„*d)* jövedelempótló támogatásának folyósítása szünetel és a szünetelés időtartama a (4) bekezdés szerinti esetben a huszonnégy hónapot, az (5) bekezdés szerinti esetben a harminchat hónapot meghaladja.”

(2) Az Szt. 34. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a § a következő (5)—(6) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A jövedelempótló támogatás folyósítása a szünetelésre okot adó körülmény fennállásáig, de legfeljebb — az (5) bekezdésben meghatározott esetet kivéve — huszonnégy hónapig szüneteltethető.

(5) Ha a jövedelempótló támogatás folyósítása a gyermekgondozási segély, ápolási díj igénybevétele miatt szünetel, a szünetelés időtartama legfeljebb harminchat hónap.

(6) Ha a szünetelés oka megszűnik és a támogatás folyósításának a feltételei fennállnak, a támogatást — figyelemmel a 33. § (3) bekezdésében foglaltakra is — tovább kell folyósítani.”

6. § Az Szt. 34/A. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Amennyiben a folyósítás szüneteltetésére az (1) bekezdésben foglalt ok miatt kerül sor, a támogatás szüneteltetésének időtartama hat hónap. Ezen időtartam mindaddig meghosszabbodik, amíg a munkanélküli nem kéri az

ellátás továbbfolyósítását. Ezt követően az önkormányzat felülvizsgálja, hogy

a) a munkanélküli együttműködőnek minősül-e, továbbá

b) a jövedelempótló támogatás továbbfolyósításának feltételei fennállnak-e.

Az önkormányzat a felülvizsgálat eredményétől függően dönt az ellátás továbbfolyósításáról.”

7. § (1) Az Szt. 35. §-a (2) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha az ellátást az önkormányzat megállapítja, a jegyző a határozat egy példányát nyolc napon belül megküldi a munkanélkülit nyilvántartó munkaügyi központnak.”

(2) Az Szt. 35. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A támogatás megszüntetéséről, illetve szüneteltetéséről — a szüneteltetés okának feltüntetésével — az önkormányzat dönt, és döntéséről az önkormányzat jegyzője nyolc napon belül értesíti a (2) bekezdés szerinti munkaügyi központot.”

8. § (1) Az Szt. 37/A. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az (1) bekezdés *c)* pontja alkalmazásában aktív korú nem foglalkoztatott személynek minősül az, aki

a) a jövedelempótló támogatás folyósításának időtartamát kimerítette, vagy

b) jövedelempótló támogatásban nem részesült, de igazolja, hogy a rendszeres szociális segély iránti kérelem benyújtását megelőző három évben az illetékes munkaügyi központtal legalább két év időtartamig együttműködött és keresőtevékenységet nem folytat, ide nem értve azt a nem rendszeres munkavégzéssel járó keresőtevékenységet, amelynek havi ellenértéke nem éri el a jövedelemmel nem rendelkező munkanélkülit megillető jövedelempótló támogatás összegének ötven százalékát.”

(2) Az Szt. 37/A. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A rendszeres szociális segély iránti kérelem a jövedelempótló támogatás folyósítási időtartamának kimerítésétől számított tizenkettő hónapon belül nyújtható be. E határidő a gyermekgondozási segély igénybevétele esetében harminchat hónap.”

9. § (1) Az Szt. 37/B. §-a (1) bekezdésének *ba)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Nem állapítható meg rendszeres szociális segély annak

b) az aktív korú nem foglalkoztatott személynek, aki]

„*ba)* a rendszeres szociális segély iránti kérelem benyújtását közvetlenül megelőzően folyósított jövedelempótló támogatásra való jogosultságának időtartama alatt együttműködést nem vállalónak minősült a 34/A. § (1) bekezdése szerint.”

(2) Az Szt. 37/B. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az aktív korú nem foglalkoztatott személy részére megállapított rendszeres szociális segély a megszüntetésétől számított harminchat hónapon belül ismételtlen megállapítható, amennyiben a kérelmező munkanélküli járadékra jogosultságot nem szerzett és a rendszeres szociális segélyre való jogosultság feltételei egyébként fennállnak.”

10. § (1) Az Szt. 37/C. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az önkormányzat rendelete az aktív korú nem foglalkoztatott személy esetében a rendszeres szociális segély folyósításának feltételeként a családsegítő szolgálattal vagy a kijelölt szociális intézménnyel való együttműködési kötelezettséget írhat elő, amennyiben az önkormányzat rendelkezik az ehhez szükséges intézményi feltételekkel. Együttműködésen az ellátásban részesülő személy szociális helyzetéhez és mentális állapotához igazodó programban történő részvételt kell érteni.”

(2) Az Szt. 37/C. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi (3) bekezdés számozása (4) bekezdésre módosul:

„(3) Az együttműködés keretében végzett közcélú munkajellegű tevékenységért díjazás jár.”

(3) Az Szt. 37/C. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az együttműködésre kijelölt családsegítő szolgálat vagy szociális intézmény és a segélyben részesülő személy írásban megállapodik az együttműködés tartalmáról.”

11. § Az Szt. 41. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ápolási díjra jogosult — a jegyes kivételével — a hozzátartozó [Ptk. 685. § b) pont], ha önmaga ellátására képtelen, állandó és tartós felügyeletre szoruló

- a) súlyos fogyatékos, vagy
- b) tartósan beteg 18 év alatti

személy gondozását, ápolását végzi.”

12. § Az Szt. 42. §-ának (1) bekezdése a következő c)–d) ponttal egészül ki:

(Nem jogosult ápolási díjra a hozzátartozó, ha)

„c) szakiskola, középiskola, illetve felsőoktatási intézmény nappali tagozatos tanulója, hallgatója;

d) keresőtevékenységet folytat és munkaideje — az ott-hon történő munkavégzés kivételével — a napi 4 órát meghaladja.”

13. § Az Szt. 44. §-ának (3) bekezdése a „nyugdíjjárulék” szövegrészt követően „és magánnyugdíjpénztári tagság esetén magánnyugdíjpénztári tagdíj” szövegrésszel egészül ki.

14. § Az Szt. 48. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„48. § (1) A haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzatnak kell gondoskodnia az elhunyt személy közkölségen történő eltemetetéséről, ha

- a) nincs vagy nem lelhető fel az eltemetetésre kötelees személy, vagy
- b) az eltemetetésre kötelees személy az eltemetetésről nem gondoskodik.

(2) Az elhunyt személy elhalálása időpontjában fennálló lakóhelye (a továbbiakban: utolsó lakóhely) szerinti települési önkormányzat a köztemetés költségét az (1) bekezdés szerinti önkormányzatnak megtéríti. A megtérítés iránti igényt a köztemetés elrendelésétől számított hatvan napon belül kell bejelenteni.

(3) Az elhunyt személy utolsó lakóhelye szerinti települési önkormányzat

- a) a költségeket hagyatéki teherként a területileg illetékes közjegyzőnél bejelenti, vagy
- b) az eltemetetésre kötelees személyt a köztemetés költségeinek megtérítésére kötelezi.

(4) Ha az elhunyt személynek utolsó lakóhelye nem volt, vagy az nem ismert, úgy a temetési költséget viselő önkormányzat a (3) bekezdés szerint jár el.”

15. § Az Szt. 57. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a § a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(2) A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást

- a) az ápolást, gondozást nyújtó intézmény,
  - b) a rehabilitációs intézmény,
  - c) a lakóotthon [a továbbiakban a)–c) pont együtt: tartós bentlakásos intézmény],
  - d) az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény [a továbbiakban a)–d) pont együtt: bentlakásos intézmény],
  - e) a nappali ellátást nyújtó intézmény,
  - f) az egyéb speciális szociális intézmény
- nyújtja.

(3) A (2) bekezdés a), b) és d) pontjaiban meghatározott intézmény legalább tíz fő, legfeljebb azonban százötven fő ellátását biztosítja.”

16. § Az Szt. a következő 57/A. §-sal egészül ki:

„57/A. § (1) A települési önkormányzat az időskorúak alap- és nappali ellátásának biztosítására gondozási központot működtethet.

- (2) A gondozási központ ellátja
  - a) az idősek klubjának feladatait,
  - b) az étkeztetést, a házi segítségnyújtást,
  - c) az ellátási területen jelentkező gondozási igények felmérését, a gondozás megszervezését,
  - d) a nappali ellátást nyújtó egyéb intézmények tevékenységének összehangolását.

(3) Az önkormányzat rendelete a gondozási központ részére a (2) bekezdésben meghatározott feladatokon túl egyéb gondozási feladatok ellátását is előírhatja.

(4) Gondozási központot egyházi fenntartó is működtethet.”

17. § Az Szt. 58. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha e törvény másként nem rendelkezik, az (1) bekezdésben foglaltak az irányadók a személyes gondoskodást nyújtó, normatív állami hozzájárulást igénybe vevő nem állami fenntartókra is.”

18. § Az Szt. 59. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Hatszáz lakosnál kisebb településen, illetve külterületi lakott helyen az egyes alapellátási feladatok falugondnoki szolgálat keretében is elláthatók. A települési önkormányzat a falugondnoki szolgálat keretében ellátandó alapellátási feladatok körét, valamint a falugondnok által ellátandó egyéb szolgáltatási feladatokat és azok mértékét rendeletben állapítja meg. Amennyiben a falugondnoki szolgálat létesítését követően a település lakosság száma tíz százalékot meg nem haladó mértékben emelkedik hatszáz lakos fölé, a szolgálat tovább működtethető.”

19. § Az Szt. 64—65. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„64. § A családsegítő szolgáltatás célja a települési önkormányzat működési területén élő szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése.

65. § (1) A települési önkormányzat a családsegítő szolgáltatás (2)—(4) bekezdésben megjelölt feladatait családsegítő szolgálat működtetésével, vagy más személyes gondoskodást nyújtó intézmény keretében annak önálló szakmai egységként, illetve a külön jogszabályban meghatározott képesítési előírásoknak megfelelő személy foglalkoztatásával látja el (a továbbiakban együtt: családsegítő szolgálat).

(2) A családsegítő szolgálat a megelőző tevékenységek körében

a) figyelemmel kíséri a lakosság szociális és mentálhigiénés helyzetét, feltárja a nagyszámban előforduló, az egyén és család életében jelentkező probléma okait és jelzi azokat az illetékes hatóság vagy szolgáltatást nyújtó szerv felé;

b) veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő és jelző rendszert működtet, ennek keretében elősegíti különösen az egészségügyi szolgáltatók, oktatási intézmények, a gyermekjóléti szolgálat, a gondozási központ, valamint a

társadalmi szervezetek, egyházak és magánszemélyek részvételét a megelőzésben.

(3) A családsegítő szolgálat az egyének és a családok életvezetési képességének megőrzése, valamint az egyén és a család életében jelentkező probléma megszüntetése érdekében

a) tájékoztatást ad a szociális, a családtámogatási és a társadalombiztosítási ellátások formáiról, az ellátáshoz való hozzájutás módjáról;

b) szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást nyújt;

c) segítséget nyújt az egyéneknek a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi ügyek vitelében;

d) meghallgatja az egyén, család panaszát és lehetőség szerint intézkedik annak orvoslása érdekében;

e) családgondozással elősegíti a családban jelentkező krízis, működési zavarok, illetve konfliktusok megoldását;

f) ellátja a 37/C. §-ban megjelölt együttműködési kötelezettségből fakadó feladatokat.

(4) A családsegítő szolgálat egyéb feladatai:

a) elősegíti és ösztönzi a humán jellegű civil kezdeményezéseket;

b) kezdeményezi a települési önkormányzatnál

ba) az önkormányzat kötelező feladatának nem minősülő ellátás, szolgáltatás helyben történő megszervezését,

bb) új szociális ellátások bevezetését,

bc) egyes szociálisan rászorult csoportok, személyek e törvényben meghatározott vagy más speciális ellátását.

(5) A családsegítő szolgálat a (3) bekezdés d) és e) pontjaiban meghatározott tevékenységét az egyénre, családra vonatkozóan elkészített gondozási terv alapján, személyes kapcsolat keretében végzi.

(6) A családsegítő szolgálat az egyén és család számára nyújtott szolgáltatása térítésmentes.

(7) A családsegítő szolgálat együttműködik a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott intézményekkel, személyekkel, összehangolja tevékenységüket a jelzett probléma megoldása érdekében.

(8) Családsegítő szolgálatot egyházi fenntartó is működtethet.”

20. § Az Szt. 67. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„67. § (1) Az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi legalább háromszori étkeztetéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról (a továbbiakban: teljes körű ellátás) az ápolást, gondozást nyújtó intézményben kell gondoskodni, feltéve, hogy ellátásuk más módon nem oldható meg.

(2) Ápolást, gondozást nyújtó intézmény az idősek otthona, a pszichiátriai betegek otthona, a szenvedélybetegek otthona, a fogyatékos személyek otthona, valamint a hajléktalanok otthona.”

21. § Az Szt. 69. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„69. § (1) A fogyatékos személyek otthonába az a fogyatékos személy vehető fel, akinek oktatására, képzésére, foglalkoztatására, valamint gondozására csak intézményi keretek között van lehetőség.

(2) Enyhe értelmi fogyatékos kiskorú csak kivételes esetben helyezhető el a fogyatékos személyek otthonában.”

22. § Az Szt. 70. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„70. § (1) A fogyatékos személyek otthonában elkülönítetten kell megszervezni a kiskorúak és a felnőttek, valamint az enyhe értelmi fogyatékos személyek és a középsúlyos, illetve súlyos értelmi fogyatékos személyek ellátását.

(2) A fogyatékos gyermekek esetében az ápolással, gondozással párhuzamosan — a külön jogszabályban foglaltak szerint — biztosítani kell a korai fejlesztést és gondozást, öt éves kortól a fejlesztő felkészítést, valamint az iskolai tanulmányok folytatásának segítését.

(3) A nagykorú fogyatékos személy intézményi ellátását úgy kell megszervezni, hogy számára az állapotának megfelelő önállóság, döntési lehetőség biztosított legyen. A fogyatékos személy részére biztosítani kell — a fogyatékos-ságának megfelelő — szinten tartó, képességfejlesztő, munkajellegű foglalkoztatást, továbbá sport- és szabadidős tevékenység végzését is.

(4) A fogyatékos személyek otthonában elkülönítetten rehabilitációs részleg is működtethető, feltéve, hogy az a külön jogszabályban meghatározott tárgyi és személyi feltételeknek egyébként megfelel.”

23. § Az Szt. a következő 71/A. §-sal egészül ki:

„71/A. § A szenvedélybetegek otthonában annak a személynek az ápolását, gondozását végzik, aki szomatikus és mentális állapotát stabilizáló, illetve javító kezelést igényel, önálló életvitelre időlegesen nem képes, de — a külön jogszabályban meghatározott — kötelező intézeti gyógykezelésre nem szorul.”

24. § Az Szt. IV. fejezete III. címének „Ápolást, gondozást nyújtó intézmények” alcíme a következő 71/B. §-sal egészül ki:

„71/B. § A hajléktalanok otthonában olyan hajléktalan személy gondozását kell biztosítani, akinek az ellátása átmeneti szálláshelyen, rehabilitációs intézményben nem biztosítható és kora, egészségi állapota miatt tartós ápolást, gondozást igényel.”

25. § Az Szt. 72. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Rehabilitációs intézmény

a) a pszichiátriai betegek,

b) a szenvedélybetegek,

c) a fogyatékos személyek,

d) a hajléktalan személyek rehabilitációs intézménye.”

26. § Az Szt. IV. fejezete III. címének „Rehabilitációs intézmények” alcíme a következő 74/A. §-sal egészül ki:

„74/A. § A hajléktalanok rehabilitációs intézménye annak az aktív korú, munkaképes hajléktalan személynek az elhelyezését szolgálja, akinek szociális ellátása ily módon indokolt, és aki önként vállalja a rehabilitációs célú segítőprogramokban való részvételt.”

27. § Az Szt. 75. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Nappali ellátást nyújtó intézmény az idősek klubja, a fogyatékosok nappali intézménye, a szenvedélybetegek nappali intézménye, a pszichiátriai betegek nappali intézménye, továbbá a nappali melegedő.”

28. § Az Szt. 78. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A nappali melegedő elsősorban a hajléktalan személyek nappali tartózkodására nyújt lehetőséget. A nappali melegedő feladata továbbá — utcai szociális munka keretében — az utcán tartózkodó hajléktalan személy helyzetének, életkörülményeinek figyelemmel kísérése, szükség esetén ellátásának kezdeményezése, illetve a szükséges intézkedés megtétele helyzete javítása érdekében.”

29. § Az Szt. IV. fejezete III. címének „Nappali ellátást nyújtó intézmények” alcíme a következő 79/A. §-sal egészül ki:

„79/A. § A pszichiátriai betegek nappali intézményében az a személy gondozható, aki

a) korábban pszichiátriai betegsége miatt gyógykezelés alatt állt, illetve akit pszichiátriai betegek intézményében gondoztak,

b) az a) pontban megjelölt intézményi kezelés, gondozás megelőzése miatt erre rászorul és napközbeni ellátása másképp nem oldható meg.”

30. § Az Szt. 80. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények — a hajléktalanok éjjeli menedékhelye és átmeneti szállása kivételével — ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátást biztosítanak.”

31. § Az Szt. IV. fejezetének III. címe a következő alcímmel és a 85/A. §-sal egészül ki:

„Lakóotthonok

85/A. § (1) A lakóotthon olyan nyolc—tizenkettő, a külön jogszabályban meghatározott esetben tizennégy pszichiátriai beteget vagy fogyatékos személyt befogadó

intézmény, amely az ellátást igénybe vevő részére életkorának, egészségi állapotának és önellátása mértékének megfelelő ellátást biztosít.

(2) A lakóotthonok típusai a következők:

- a) a pszichiátriai betegek lakóotthona,
- b) a fogyatékos személyek lakóotthona.

(3) A lakóotthonba az a személy helyezhető el, aki

- a) önmaga ellátására részben képes és
- b) lakóotthonba kerülése időpontjában a tizenhatodik életévét már betöltötte, de a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt még nem.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott feltételektől kivételes esetben a külön jogszabályban meghatározottak szerint el lehet térni.

(5) A lakóotthonban elhelyezett személy részére szükség szerint étkezést, ruházattal, illetve textíliával való ellátást, mentális gondozást, a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátást, valamint az önálló életvitelhez szükséges feltételeket kell biztosítani.”

32. § Az Szt. 88. §-a a következő (3)—(5) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A megyei önkormányzat a külön jogszabályban meghatározott szakmai követelmények figyelembevételével — a szociális és családügyi miniszter előzetes véleményének kikérésével — az általa vagy a megye, főváros területén lévő települési önkormányzat által fenntartott ápolást, gondozást nyújtó vagy rehabilitációs intézmények közül módszertani feladatokat ellátó intézményt jelöl ki. A kijelölés öt évi időtartamra szól, amelynek elteltét követően az intézmény ismételtén kijelölhető.

(4) A megyei, fővárosi módszertani intézmény feladata a megyei, fővárosi önkormányzat által fenntartott, illetve területén lévő helyi önkormányzat által működtetett, továbbá a megye, főváros területén székhellyel rendelkező nem állami fenntartású szociális intézmény szakmai munkájának segítése, a szociális intézmény szakmai ellenőrzésében való részvétel a külön jogszabályban meghatározottak szerint.

(5) A legalább harminc szociális intézményt működtető egyházi fenntartó — a külön jogszabályban meghatározott szakmai követelmények figyelembevételével — a szociális és családügyi miniszter előzetes véleményének kikérésével egy módszertani intézményt jelölhet ki. A kijelölés öt évi időtartamra szól, amelynek elteltét követően az intézmény ismételtén kijelölhető. Amennyiben az egyházi fenntartó a fentiekben meghatározott számú intézményt nem működtet, a módszertani intézményt csak a szociális és családügyi miniszterrel kötött megállapodás alapján jelölheti ki.”

33. § Az Szt. a következő 88/A. §-sal egészül ki:

„88/A. § (1) A szociális és családügyi miniszter a külön jogszabályban meghatározott szakmai követelmények figyelembevételével — a fenntartó egyetértésével — az ápolást, gondozást nyújtó, a rehabilitációs intézmények, illet-

ve a szociális szolgáltatást alaptevékenységként végző, jogi személyiséggel rendelkező szervezetek közül országos vagy regionális hatáskörrel módszertani feladatokat ellátó intézményt jelöl ki. A kijelölés öt évi időtartamra szól, amelynek elteltét követően az intézmény ismételtén kijelölhető.

(2) Az (1) bekezdés szerinti módszertani intézmény a személyes gondoskodás körébe tartozó ellátások szervezésének és működtetésének hatékonyabbá tétele érdekében közreműködik az új ellátási formák és gondozási módszerek bevezetésének kidolgozásában és megvalósításában.”

34. § Az Szt. 92. §-ának (2) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki:

[*Ha törvény másként nem rendelkezik, a helyi önkormányzat az (1) bekezdés szerinti rendeletben szabályozza]*

„g) az intézményvezető és az ellátást igénybe vevő között kötendő megállapodással összefüggő kérdéseket.”

35. § Az Szt. IV. fejezete a következő V—VI. címmel egészül ki:

„V. cím

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény fenntartójának feladat- és jogköre

92/A. § (1) A szociális intézmény működéséhez szükséges tárgyi és személyi feltételeket külön jogszabály határozza meg.

(2) A szociális intézmény a külön jogszabályban meghatározott működési engedély alapján végzi tevékenységét.

(3) A fenntartó köteles biztosítani a szociális intézmény folyamatos működésének feltételeit, amelyhez az állam szociális szakmai programok meghirdetésével nyújt segítséget a 131. § szerint.

(4) A működést engedélyező szerv — a külön jogszabályban foglaltak szerint — a szociális intézmény működési engedélyét visszavonja és az intézményt bezáratja, ha működése nem felel meg a jogszabályi előírásoknak.

92/B. § (1) A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény állami fenntartója

a) meghatározza az intézményi térítési díjat;

b) ellenőrzi az intézmény működésének törvényességét;

c) jóváhagyja az intézmény szervezeti és működési szabályzatát, szakmai programját, valamint a szakosított ellátást nyújtó intézmény esetében a házirendet;

d) ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét;

e) gondoskodik a szakemberek képzéséről, továbbképzéséről;

f) az intézmény vezetője tekintetében gyakorolja a munkáltatói jogokat;

g) gondoskodik az érdekképviselői fórum megalakításáról;

h) kikéri az ellátottak országos érdekképviselői szervezete területileg illetékes szervének véleményét az intéz-

mény működését érintő lényeges döntés meghozatala előtt. Lényeges döntéshozatalnak minősül különösen az intézmény megszüntetése, az intézményi típus, forma megváltoztatása.

(2) Az állami fenntartó a szervezeti és működési szabályzat, a házirend, valamint a szakmai program jóváhagyását megtagadja, ha az nem felel meg az e törvényben, valamint a külön jogszabályban előírt feltételeknek.

(3) Az állami fenntartó ha az intézmény működésének ellenőrzése során jogszabálysértést állapít meg, intézkedik annak megszüntetéséről.

92/C. § A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény egyházi fenntartója a 92/B. § (1) bekezdésének a), e) és f) pontjaiban, nem állami fenntartója a 92/B. § (1) bekezdésének a), e), f) és h) pontjaiban meghatározott feladatokon túl

a) gondoskodik az intézmény szervezeti és működési szabályzatának, szakmai programjának, szakosított ellátást nyújtó intézmény esetében házirendjének elkészítéséről,

b) biztosítja az intézmény gazdálkodásának és működésének törvényességét.

VI. cím

A működési nyilvántartás

92/D. § A személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző és a képesítési előírásoknak megfelelő szakképesítéssel rendelkező személy (a továbbiakban: személyes gondoskodást végző személy) a külön jogszabályban meghatározottak szerint szakmai továbbképzésben vesz részt.

92/E. § (1) A személyes gondoskodást végző személy — ide nem értendő az egyházi fenntartású intézményekben személyes gondoskodást végző személy — e törvényben meghatározott adatait működési nyilvántartásba kell venni.

(2) A működési nyilvántartás célja a személyes gondoskodást végző személy szakvizsgáztatásának, továbbképzésének megszervezése, valamint a képzési követelmények teljesítésének ellenőrzése.

(3) A szociális személyes gondoskodást végző személy esetében a működési nyilvántartást (a továbbiakban: szociális nyilvántartás) a Népjóléti Képzési Központ, a gyermekjóléti, gyermekvédelmi személyes gondoskodást végző személy esetében a működési nyilvántartást (a továbbiakban: gyermekjóléti nyilvántartás) az Országos Család- és Gyermekvédelmi Intézet vezeti.

92/F. § (1) A működési nyilvántartás az alábbi adatokat tartalmazza:

a) a személyes gondoskodást végző személy neve (leánykori neve), születési helye és ideje, anyja neve;

b) a munkahely megnevezése és címe;

c) a személyes gondoskodást végző személy által betöltött munkakör megnevezése, a foglalkoztatás kezdő időpontja;

d) a megszerzett szakképesítés megnevezése, az erről kiállított oklevél, bizonyítvány száma, a kiállítás helye és időpontja, továbbá a kiállító intézmény megnevezése;

e) a jogszabály által előírt továbbképzés elvégzésének, illetve szakvizsga letételének adatai.

(2) A szociális, gyermekjóléti, továbbá gyermekvédelmi intézmény (a továbbiakban együtt: munkáltató) bejelenti a működési nyilvántartást vezető szervnek

a) a személyes gondoskodást végző személy foglalkoztatását az (1) bekezdésben megjelölt adatok közlésével, továbbá

b) a nyilvántartásba vett adatokban bekövetkezett változást.

(3) A munkáltató az adatbejelentést a foglalkoztatás megkezdésétől, illetőleg az adatváltozás időpontjától számított 30 napon belül teszi meg.

(4) A személyes gondoskodást nem intézményi keretek között végző személy adatainak az (1) bekezdés szerinti nyilvántartására a (2) bekezdés rendelkezései irányadók azzal az eltéréssel, hogy a munkáltató bejelentési kötelezettségének a személyes gondoskodást végző személy tesz eleget.

92/G. § (1) Törölni kell a nyilvántartásból annak a személynek az adatait, aki

a) elhunyt,

b) foglalkozása gyakorlásától eltöltő jogerős bírósági határozat hatálya alatt áll.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl törölni kell

a) a szociális nyilvántartásból annak a személynek az adatait, akinek már nem áll fenn munkaviszonya, közalkalmazotti jogviszonya szociális intézménnyel;

b) a gyermekjóléti nyilvántartásból annak a személynek az adatait, akinek már nem áll fenn munkaviszonya, közalkalmazotti jogviszonya gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézménnyel.

92/H. § A működési nyilvántartásból adatok a nyilvántartásba vett személy, a munkáltató, valamint a továbbképzést, szakvizsgáztatást szervező, továbbá — az adatvédelmi jogszabályok megtartásával — tudományos, statisztikai feldolgozást végzők részére továbbíthatók.”

36. § Az Szt. 93—94. §-ai helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„93. § (1) A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője kérelmére, indítványára történik.

(2) Ha az ellátást igénylő cselekvőképtelen, a kérelmet, az indítványt törvényes képviselője terjeszti elő. A korlátozottan cselekvőképes személy kérelmét, indítványát törvényes képviselőjének beleegyezésével terjesztheti elő. Ha közöttük a kérelem, az indítvány kérdésében vita van, arról a gyámhivatal dönt.

(3) Ha a törvényes képviselő ideiglenes gondnok, intézményi elhelyezésre vonatkozó kérelméhez, indítványához a gyámhivatal előzetes jóváhagyása szükséges.

94. § A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi jogviszony keletkezését

- a) a lakóhely szerint illetékes települési önkormányzat képviselő-testületének határozata,
- b) a bíróság ideiglenes intézkedést tartalmazó végzése,
- c) a bírói ítélet,
- d) az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek esetében a gyámhivatal határozata [a továbbiakban a)–d) pont alattiak együtt: beutaló határozat],
- e) az intézményvezető intézkedése,
- f) a 94/D. § szerinti esetben a megállapodás alapozza meg.”

37. § Az Szt. a következő 94/A—94/D. §-okkal egészül ki:

„94/A. § (1) Az állami fenntartású intézmény esetén a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás iránti kérelemlről

a) a települési önkormányzat által fenntartott alap-, nappali és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény esetében az intézményvezető,

b) a megyei, fővárosi önkormányzat által fenntartott tartós bentlakásos intézmény esetében, ha a fenntartó önkormányzat képviselő-testülete eltérően nem rendelkezik, az intézményvezető,

c) a települési önkormányzat — ide nem értve a fővárosi önkormányzat — által fenntartott tartós bentlakásos intézmény esetében, ha a fenntartó önkormányzat képviselő-testülete eltérően nem rendelkezik, az intézményvezető,

d) a Szociális és Családügyi Minisztérium által fenntartott szociális intézmény esetén az intézményvezető dönt.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben az intézményvezető írásban értesíti döntéséről az ellátást igénylőt, illetve törvényes képviselőjét.

(3) Ha az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője az intézmény vezetőjének a (2) bekezdés szerinti döntését vitatja, az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. Ilyen esetben a fenntartó (önkormányzati intézmény esetén az önkormányzat képviselő-testülete) határozattal dönt a beutalás kérdéséről.

(4) A tartós bentlakásos intézménybe történő beutaló határozat tartalmazza

- a) az ellátást nyújtó intézmény megjelölését,
- b) az intézményi ellátás időtartamát (határozott vagy határozatlan idejű megjelölését),
- c) egyszeri hozzájárulás megfizetésének kötelezettsége esetén a hozzájárulás összegét.

A beutaló határozat egy példányának megküldésével az ellátást nyújtó intézmény vezetőjét is értesíteni kell.

94/B. § (1) Az állami fenntartású intézmény esetén, ha az intézményben történő felvételtől az intézményvezető dönt, úgy az ellátás igénybevételének megkezdésekor az

ellátást igénylővel, illetőleg törvényes képviselőjével megállapodást köt. Az intézményvezető a megállapodást tizenöt napon belül megküldi a fenntartónak.

(2) Az (1) bekezdés szerinti megállapodás tartalmazza a) az intézményi ellátás időtartamát (a határozott vagy határozatlan időtartam megjelölését),

b) az intézmény által nyújtott szolgáltatások formáját, módját, körét,

c) a személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályokat,

d) egyszeri hozzájárulás megfizetésének kötelezettsége esetén a hozzájárulás összegét, továbbá az annak beszámítására, teljes vagy részleges visszafizetésére vonatkozó szabályokat.

(3) Az átmeneti szállást igénybe vevő hajléktalan személlyel megállapodást akkor kell kötni, ha az ellátás időtartama a 30 napot meghaladja.

94/C. § (1) Az intézményvezető — a 20/A. §-ban foglaltak szerint — az igények beérkezésének sorrendjében gondoskodik az ellátást igénylők elhelyezéséről.

(2) Az intézmény vezetője az ellátást igénylő azonnali elhelyezéséről gondoskodik, ha annak helyzete a soron kívüli elhelyezést indokolja. A soron kívüli elhelyezésre vonatkozó igényt a kérelemben, illetve a beutaló határozatban fel kell tüntetni.

(3) Több soron kívüli elhelyezésre vonatkozó kérelem, illetve beutaló határozat esetén az intézményvezető az igény kielégítésének sorrendjéről az intézmény orvosának és a fenntartó képviselőjének bevonásával dönt.

94/D. § Nem állami fenntartású intézmény esetén a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás igénybevételéről az intézményfenntartó vagy az általa megbízott személy és az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője megállapodást köt. A megállapodás a 94/B. § (2) bekezdésben foglaltakon túl tartalmazza még az ellátás

- a) kezdetének időpontját,
- b) megszüntetésének módjait.”

38. § Az Szt. 95. §-a (2) bekezdésének felvezető mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A bentlakásos intézményi ellátás esetén az (1) bekezdés szerinti értesítés, illetőleg tájékoztatás tartalmazza”

39. § Az Szt. a következő 96/A. §-sal egészül ki:

„96/A. § (1) A tájékoztatási kötelezettség teljesítése érdekében a megyei, fővárosi módszertani intézmény ismertetőt készít a megye, főváros területén működő szociális intézményekről. Az esetleges intézményi változások ismeretében évente elvégzi az adatok szükség szerinti módosítását. Az ismertető az intézmény székhelyét, telephelyeit, a szolgáltatások körét, valamint az intézménybe történő felvétel, illetve az elhelyezés körülményeire vonatkozó adatokat tartalmazza.

(2) A szociális intézmény a módszertani intézmény feladatának teljesítéséhez közli az (1) bekezdésben meghatá-

rozott adatokat. Az esetleges változásokat azok keletkezésétől számított 30 napon belül közli a módszertani intézménnyel.”

40. § Az Szt. 97. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„97. § Az intézményvezető az ellátás igénybevételekor a fenntartó által jóváhagyott intézményi házirend egy példányát átadja a jogosultnak. Egyébként a házirendet az intézményben jól látható helyen ki kell függeszteni és gondoskodni kell arról, hogy az a jogosultak hozzátartozói és az intézmény dolgozói számára folyamatosan hozzáférhető legyen.”

41. § (1) Az Szt. 99. §-ának (2) bekezdése a következő *b)* ponttal egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi *b)* és *c)* pontok jelölése *c)* és *d)* pontokra módosul:

(*Választás alapján az érdekképviseleti fórum tagjai*)

„*b)* a fogyatékoság jellege szerinti országos érdekképviseleti szervezet területileg illetékes szervének képviselője,”

(2) Az Szt. 99. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A (2) bekezdés *a)*—*b)* pontjában meghatározott tagok száma nem lehet kevesebb a *c)*—*d)* pont szerinti tagok összlétszámánál.”

42. § Az Szt. 100—101. §-a helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg az Szt. a következő 102. §-sal egészül ki:

„100. § Az intézményi jogviszony megszűnik

a) az intézmény jogutód nélküli megszűnésével,

b) a jogosult halálával,

c) a határozott idejű intézeti elhelyezés esetén a megjelölt időtartam lejártával, kivéve ha e törvény rendelkezései alapján az elhelyezés időtartama meghosszabbítható.

101. § (1) Az állami fenntartású intézményi jogviszony megszüntetését a jogosult, illetve törvényes képviselője kezdeményezheti. A jogosult, illetve törvényes képviselője kezdeményezése alapján az intézményvezető az intézményi jogviszonyt megszünteti. Ilyen esetben a jogviszony a felek megegyezése szerinti időpontban, ennek hiányában a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.

(2) Az intézményvezető az intézményi jogviszonyt megszünteti, ha a jogosult

a) másik intézménybe történő elhelyezése indokolt,

b) a házirendet súlyosan megsérti,

c) intézményi elhelyezése nem indokolt.

(3) Az intézmény vezetője az ellátás megszüntetéséről, valamint a megszüntetés ellen tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat, illetve törvényes képviselőjét. Ha a megszüntetéssel a jogosult, illetve törvényes képviselője nem ért egyet, az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat. Ilyen

esetben az ellátást változatlan feltételek mellett mindaddig biztosítani kell, amíg a fenntartó, illetve a bíróság jogerős és végrehajtható határozatot nem hoz.

(4) Ha az intézményi jogviszonyt beutaló határozat alapozza meg, a jogviszony megszüntetésére az (1)—(2) bekezdésben foglaltakat értelemszerűen alkalmazni kell, azonban a jogviszonyt a beutaló szerv határozata szünteti meg.

102. § A nem állami fenntartású intézmény esetén az intézményi jogviszony a 100. §-ban meghatározott eseteken túl a megállapodás bármelyik fél részéről történő felmondásával is megszűnik. Ilyen esetben a jogviszony a felek megegyezése szerinti időpontban, ennek hiányában a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.”

43. § Az Szt. 108—109. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„108. § (1) Ha az állami fenntartású bentlakásos szociális intézményben az elhelyezés határozott időre szól, annak lejárta előtt az intézményvezető, a beutaló önkormányzat képviselő-testülete megvizsgálja, hogy az elhelyezés feltételei továbbra is fennállnak-e. Ennek eldöntéséhez a jogosult kezelőorvosának szakvéleményét is ki kell kérni.

(2) Ha az intézményi elhelyezés feltételei nem állnak fenn, az intézményvezető, a beutaló önkormányzat képviselő-testülete az elhelyezést megszünteti, és erről a jogszultat, valamint a tartásra, gondozásra kötelezett hozzátartozót értesíti.

(3) Ha az intézményi elhelyezés feltételei továbbra is fennállnak, az intézményvezető, a beutaló önkormányzat képviselő-testülete az elhelyezést további egy évvel meghosszabbíthatja, vagy a jogszultat más, az állapotának megfelelő intézménybe helyezi át.

(4) Ha az intézményi jogviszonyt az intézményvezető intézkedése keletkezteti és a jogosult, illetve törvényes képviselője az intézmény vezetőjének a (2)—(3) bekezdésben meghatározott intézkedésével nem ért egyet, az erről szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat.

109. § (1) Ha az állami fenntartású bentlakásos szociális intézményben az elhelyezés határozatlan időre szól, vagy határozott időre szól ugyan, de az abban foglalt időtartam még nem telt el, akkor a más intézménybe történő áthelyezést a jogosult, törvényes képviselője, valamint az intézmény vezetője kezdeményezheti.

(2) Az intézmény vezetője az áthelyezést különösen akkor kezdeményezheti, ha a jogosult

a) egészségi állapotának megváltozása miatt indokolt, vagy nem egészségi állapotának megfelelő intézménybe került elhelyezésre,

b) az adott intézményben állapotára tekintettel tovább nem rehabilitálható,

c) a házirendet többször, súlyosan megsérti és emiatt az érdekképviseleti fórum a jogosult áthelyezését javasolja.

(3) Ha az intézményi jogviszonyt

a) beutaló határozat alapozza meg, az áthelyezésről a beutaló önkormányzat képviselő-testülete határozattal dönt,

b) az intézményvezető intézkedése keletkezteti, az áthelyezéshez a jogosult, illetve törvényes képviselője és a másik intézmény vezetőjének közös megegyezése szükséges.

(4) A (2) bekezdés a)–b) pontjában meghatározott esetekben a jogosult kezelőorvosának javaslatát, valamint a jogosult, illetve törvényes képviselőjének egyetértő nyilatkozatát is be kell szerezni. Ha a jogosult, illetve törvényes képviselője az egyetértő nyilatkozatot nem adja meg, az intézményi elhelyezést az önkormányzat képviselő-testülete megszünteti.

(5) Az (1)–(4) bekezdésben foglaltak az irányadók akkor is, ha a jogosultat egy intézményen belül másik szakosított ellátási formában kell gondozni.”

44. § (1) Az Szt. 112. §-a (2) bekezdésének felvezető mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A rehabilitációs intézménybe történő elhelyezésre vonatkozó kérelemhez, illetve a beutaló határozathoz csatolni kell”

(2) Az Szt. 112. §-ának (3)–(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A beutaló határozaton alapuló intézményi jogviszony esetén a rehabilitációs intézmény vezetője a (2) bekezdés szerinti szakvélemény felülvizsgálatát kérheti a megyei, fővárosi tisztifőorvos által kijelölt szakértői bizottságtól, ha az ügy összes körülményeire tekintettel az a véleménye, hogy a jogosult rehabilitációra nem alkalmas, vagy az elhelyezést más típusú intézményben kell biztosítani. A szakértői bizottság legalább négy tagból áll. Tagjai a megyei, fővárosi pszichiátriai szakfelügyelő szakfőorvos, a megyében, fővárosban működő rehabilitációs szakfőorvos, a megyei, fővárosi módszertani feladatok ellátására kijelölt, személyes gondoskodást nyújtó intézmény vezetője, a fogyatékos típusa szerinti szakgyógy pedagógus.

(4) Ha a (3) bekezdésben foglaltak alapján a rehabilitációs intézmény vezetője a szakvélemény felülvizsgálatát kérte, a jogosult az intézményben csak ideiglenesen helyezhető el. Vissza kell vonni a beutaló határozatot, illetve az ideiglenes elhelyezést meg kell szüntetni, ha a szakvélemény megállapítása során a szakértői bizottság az intézményi elhelyezés feltételeinek hiányát állapítja meg. Ebben az esetben az önkormányzat képviselő-testülete a kérelmező ellátását — állapotának megfelelő — más személyes gondoskodási formában biztosítja.”

45. § Az Szt. 113. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„113. § (1) A rehabilitációs intézményben elhelyezett jogosultak állapotát folyamatosan figyelemmel kell kísérni. Ha a megállapodásban, a beutaló határozatban foglalt

időtartam vagy az elhelyezés ötéves időtartama eltelt, illetőleg pszichiátriai és szenvedélybetegek esetében, ha a jogosult kéri, a 112. § (3) bekezdésében meghatározott szakértői bizottság megvizsgálja a gondozás további szükségességét.

(2) A szakértői bizottság vizsgálatának eredményéről az intézmény vezetője a jogosultat, a törvényes képviselőjét, valamint az önkormányzat képviselő-testületét tájékoztatja.

(3) Ha a szakértői bizottság véleménye alapján a jogosult rehabilitációs intézményben tovább nem gondozható vagy az elhelyezés feltételei már nem állnak fenn, az intézmény vezetője a (2) bekezdésben meghatározott személyeket, illetve szervet haladéktalanul tájékoztatja és

a) a gondozás megszüntetését, vagy

b) a jogosult áthelyezését

kezdeményezi.

(4) Ha a megállapodásban, a beutaló határozatban vagy a 112. § (1) bekezdésében foglalt időtartam eltelt, a szakértői bizottság véleménye alapján azonban a jogosult további gondozása szükséges, az intézményvezető, az önkormányzat képviselő-testülete az elhelyezés időtartamát meghosszabbíthatja.

(5) A rehabilitációs intézményi elhelyezés szükségességének a szakértői bizottság által történő vizsgálatával kapcsolatos részletes szakmai szabályokat külön jogszabály tartalmazza.”

46. § Az Szt. V. fejezetének II. címe a következő alcím-mel és a 113/B—113/C. §-sal egészül ki:

„A fogyatékos személyek otthonára vonatkozó külön szabályok

113/B. § (1) A fogyatékos személyek otthonába felvett kiskorú ellátását, valamint gyógypedagógiai fejlesztését ellenőrizni kell. Ennek keretében a tanulási képességet vizsgáló és rehabilitációs bizottság — a külön jogszabályban foglaltak szerint — felülvizsgálja a kiskorú fejlődését. A bizottság megküldi az intézmény vezetőjének a felülvizsgálat eredményét tartalmazó értékelését, amit a kiskorú ellátása, fejlesztő foglalkoztatása során figyelembe kell venni.

(2) A kiskorú szülei, illetve törvényes képviselője — évente legalább egyszer — tájékoztatást kap a gyermek állapotáról, fejlődéséről, egyéni fejlesztési tervéről. A szülők, illetve a törvényes képviselő számára biztosítani kell a foglalkozások látogatásának lehetőségét.

113/C. § (1) A fogyatékos személyek otthonában élő felnőtt személy állapotát folyamatosan figyelemmel kell kísérni. A 112. § (3) bekezdése szerinti szakértői bizottság az ápoló, gondozó otthonban ellátott fogyatékos személy állapotát, annak változását ötvenként felülvizsgálja. A szakértői bizottság felülvizsgálatának eredményéről az intézmény vezetője tájékoztatja az ellátást igénybe vevő személyt, annak hozzátartozóját, törvényes képviselőjét.

(2) A fogyatékos személy állapotának vizsgálatát a más intézménybe történő áthelyezése előtt az (1) bekezdésben

meghatározott időtartamtól függetlenül el kell végezni. Az új intézménybe kerülést követő fél éven belül az intézmény a fogyatékos személyről részletes gyógypedagógiai felmérést végez és ennek alapján elkészíti egyéni fejlesztési tervét.

(3) A felülvizsgálatra vonatkozó részletes szakmai szabályokat külön jogszabály tartalmazza.”

47. § Az Szt. 115. §-a (5) bekezdésének felvezető mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A személyi térítési díj összege a megállapítás időpontjától függetlenül évente két alkalommal vizsgálható felül és változtatható meg, kivéve ha a kötelezett jövedelme”

48. § (1) Az Szt. 117. §-a (1) bekezdésének *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a bekezdés a következő *c*) ponttal egészül ki:

(A személyes gondoskodást nyújtó szakosított ellátások intézményi térítési díjának alapja)

„*b*) átmeneti, ápolást, gondozást nyújtó, továbbá rehabilitációs intézmény esetén az egy ellátottra jutó önköltség napi összege;

c) lakóotthoni ellátást nyújtó intézmény esetén az egy ellátottra jutó lakhatási költség napi összege, továbbá étkezés igénybevétele esetén az ételmezési térítés, valamint szolgáltatások igénybevétele esetén az egy ellátottra jutó összköltség napi összege.”

(2) Az Szt. 117. §-a (2) bekezdésének *c*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a bekezdés a következő *d*) ponttal egészül ki:

[Az (1) bekezdésben meghatározott intézményi ellátásért fizetendő személyi térítési díj nem haladhatja meg a jogosult havi jövedelmének]

„*c*) 50% -át a lakóotthoni elhelyezést,

d) 80% -át, a *c*) pont alá nem tartozó egyéb tartós elhelyezést”

(nyújtó intézmények esetén.)

(3) Az Szt. 117. §-a (3) bekezdésének felvezető mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Ha a (2) bekezdés *c*) vagy *d*) pontjában meghatározott intézményi ellátásban részesülő a havi jövedelméből nem tudja megfizetni az intézményi térítési díj mértékével azonos személyi térítési díjat, a fenntartó határozattal állapítja meg a személyi térítési díjat az alábbiak figyelembevételével:”

49. § Az Szt. 117/B. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az (1) bekezdés szerinti egyszeri hozzájárulás összegének legalább harminc százalékát szociális intézmény-fejlesztésre, működtetésre, valamint a tárgyi, személyi feltételek javítására kell fordítani.”

50. § Az Szt. 124. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Az önkormányzat a központi költségvetés részére a költségviselés arányában visszafizeti

a) a jogosulatlanul, illetve rosszhiszeműen igénybe vett pénzbeli szociális ellátás [17. § (1) bekezdés *a*) pontja], valamint

b) az időskorúak járadéka esetén hagyatéki teherként bejelentett ellátás összegének megtérítésével befolyt összeget.”

51. § Az Szt. 127. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„127. § (1) A szociális intézményi normatívák tartalmazzák a személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások működési költségeihez történő állami hozzájárulást.

(2) Az az egyházi és nem állami fenntartó, amely e törvény hatálybalépését követően kér szociális intézmény működéséhez engedélyt, a szociális intézmény működési költségeihez történő állami hozzájárulásra csak akkor lehet jogosult, ha erre vonatkozó igényét a tárgyév megelőző év október 31. napjáig bejelenti.”

52. § Az Szt. 128. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„128. § (1) Kötött felhasználású állami támogatásként a helyi önkormányzatok

a) címzett és céltámogatást a külön törvényben foglaltak szerint,

b) központosított előirányzatot,

c) szociális szakmai programokhoz nyújtott támogatást kaphatnak.

(2) Az egyházi és nem állami fenntartó szociális szakmai programokhoz támogatást kaphat.”

53. § Az Szt. 131. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„131. § A szociális szakmai programok meghirdetésével kell elősegíteni a fenntartó számára a szociális intézmények olyan mértékű fejlesztésének támogatását, hogy az érintett önkormányzatok eleget tudjanak tenni az e törvényben előírt kötelezettségüknek.”

54. § Az Szt. 132. §-a (2) bekezdésének *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a bekezdés a következő *e*)—*h*) pontokkal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a szociális és családtügyi miniszter, hogy rendeletben szabályozza)

„*b*) a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladataira és működésük feltételére vonatkozó szabályokat,”

„*e*) a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat,

f) a szociális szakképesítést szerzett személyek szakvizsgáztatására, valamint a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzésére vonatkozó szabályokat, ide nem értve a szakirányú továbbképzési szakokon folyó továbbképzést,

g) a rehabilitációs intézményben elhelyezett és a fogyatékos személyek otthonában élő személyek állapotának felülvizsgálatára vonatkozó szabályokat,

h) a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételére vonatkozó szabályokat.”

Záró rendelkezések

55. § (1) Ez a törvény — a (2) bekezdés kivételével — a kihirdetés napját követő harmadik hónap első napján lép hatályba.

(2) A 37. §-sal megállapított Szt. 94/A. § (1) bekezdésének b) pontja 2001. január 1-jén lép hatályba.

(3) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg az Szt.

a) 4. §-a (1) bekezdésének i) pontjában „a házastársi pótlék, a házastárs után járó jövedelempótlék” szövegrész,

b) 4. §-ának (4) bekezdése,

c) 33. §-a (2) bekezdésének második mondata,

d) 37/F. §-ában az „elszámolására” szövegrész,

e) 42. §-ának (3) bekezdése,

f) 71. §-ában a „nem is rehabilitálhatóak” szövegrész,

g) 74. §-a (1) bekezdésében a „nem tanköteles enyhe és közép súlyos értelmi” szövegrész,

h) 88. §-a (1) bekezdésének c) pontjában az „ennek keretében megbíz valamely ápolást, gondozást nyújtó vagy rehabilitációs intézményt e feladatok ellátásával.” szövegrész,

i) 91. §-ának (2) bekezdése,

j) 96. §-a (1) bekezdésének c) pontjában az „és átmeneti” szövegrész,

k) 105. §-ának (1) bekezdése,

l) 110. §-a,

m) 136. §-ának (3) bekezdése

hatályát veszti.

(4) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg az Szt.

a) 3. §-ának (4) bekezdésében „a családi pótlékról és a családok támogatásáról szóló 1990. évi XXV. törvény (a továbbiakban: Csp.),” szövegrész helyébe „a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.),” szövegrész,

b) 22. §-ában „Az, akire a 18. §-ban és a 20. §-ban szabályozott nyilvántartás adatot tartalmaz,” szövegrész helyébe „Az, akire a 18. §-ban, 20. §-ban, valamint a 20/A. §-ban szabályozott nyilvántartás adatot tartalmaz,” szövegrész,

c) 37/F. §-ának (2) bekezdésében a „Szociális és Családügyi Minisztérium” szövegrész helyébe a „Belügyminisztérium” szövegrész,

d) 112. §-ának (1) bekezdésében a „beutalás” szó helyébe az „elhelyezés” szó,

e) 129. §-ában a „Céltámogatás” szó helyébe a „Címzett támogatás” szövegrész lép.

56. § (1) A szociális intézményben ellátottak számára vonatkozó, — az e törvény 15. §-ának (3) bekezdésével megállapított — Szt. 57. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezést azon intézmények esetében kell alkalmazni, amelyek e törvény hatálybalépését követően kapnak működési engedélyt.

(2) A működési nyilvántartások tárgyi és személyi feltételeit legkésőbb 2001. január 1. napjáig kell biztosítani.

(3) A munkáltató a személyes gondoskodást végző személy e törvényben meghatározott adatait 2001. január 1. napjától köteles a működési nyilvántartást vezető szervnek bejelenteni.

(4) A fogyatékos személyek otthonában élő felnőtt személy felülvizsgálatát első alkalommal e törvény hatálybalépésétől számított két éven belül kell elvégezni. Az első felülvizsgálatot a szociális és családügyi miniszter által kijelölt bizottságok végzik. A bizottság pszichológus, pszichiáter és a fogyatékoság jellege szerinti szakgyógypedagógus képesítéssel rendelkező személyekből, valamint a megyei módszertani feladatok ellátására kijelölt intézmény vezetőjéből áll.

(5) Az egyszeri hozzájárulás összegének felhasználására vonatkozó, — az e törvény 49. §-ával megállapított — Szt. 117/B. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezést az e törvény hatálybalépését követően befizetett hozzájárulásokról származó bevételekre kell alkalmazni.

(6) A helyi önkormányzat e törvény hatálybalépésétől számított hat hónapon belül — az e törvényben foglaltak alapján — köteles felülvizsgálni a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokra vonatkozó rendeletét.

(7) Az Szt. 74/A. §-ában előírt — a hajléktalanok rehabilitációs intézményére vonatkozó — ellátási forma feltételeinek megteremtéséről fokozatosan, de legkésőbb 2004. december 31-ig kell gondoskodni.

(8) Az Szt. 85/A. §-ában előírt — a lakóotthonra vonatkozó — ellátási forma feltételeinek megteremtéséről fokozatosan, de legkésőbb 2009. december 31-ig kell gondoskodni.

(9) A 37. §-sal megállapított Szt. 94/A. § (1) bekezdés b) pontjának hatálybalépéséig a megyei, fővárosi önkormányzat által fenntartott tartós bentlakásos intézményi ellátás iránti kérelemről a kérelmező lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat képviselő-testülete dönt.

(10) A 37. §-sal megállapított Szt. 94/A. § (1) bekezdés b) pontjának hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyeket a kérelmező lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat képviselő-testülete bírálja el.

57. § A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 137. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi (2) bekezdés számozása (3) bekezdésre módosul:

„(2) Az Országos Család- és Gyermekevédelmi Intézet gondoskodik a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző és a külön jogszabályban meghatározott szakképesítéssel rendelkező személy adatai működési nyilvántartásának az Szt.-ben meghatározottak szerinti vezetéséről.”

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi LXXIV. törvény

a katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetéről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről*

Az Országgyűlés az Alkotmányból, a nemzetközi egyezményekből eredő feladatok teljesítése érdekében, valamint az életet és a vagyonbiztonságot, a természetes és épített környezetet veszélyeztető természeti és civilizációs katasztrófák megelőzése és károsító hatásai elleni védekezés egységes irányítási rendszerének kialakítása és működtetése, továbbá a veszélyhelyzetben, illetve a katasztrófa sújtotta területeken alkalmazható szabályok bevezetése céljából a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

Általános szabályok

1. § (1) A katasztrófák megelőzése és az ellenük való védekezés (a továbbiakban: katasztrófavédelem) nemzeti ügy. A védekezés egységes irányítása állami feladat.

(2) Minden állampolgárnak, illetve személynek joga van arra, hogy megismerje a környezetében lévő katasztrófaveszélyt, elsajátítsa az irányadó védekezési szabályokat, továbbá joga és kötelessége, hogy közreműködjön a katasztrófavédelemben.

2. § (1) A védekezést és a következmények felszámolását az erre a célra létrehozott szervek és a különböző védekezési rendszerek működésének összehangolásával, vala-

mint a polgári védelemről szóló 1996. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Pvt.) alapján létrehozott polgári védelmi szervezetek, a hivatásos katasztrófavédelmi szervek, a hivatásos önkormányzati tűzoltóság, a gazdálkodó szervezetek, a Magyar Honvédség, a Határőrség, a rendvédelmi szervek és az állampolgárok, továbbá az Országos Meteorológiai Szolgálat, az Országos Mentőszolgálat, az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat, az önkéntesen részt vevő társadalmi szervezetek, valamint a civil és az erre a célra létrehozott köztisztviselők, továbbá a nem természeti katasztrófák esetén annak okozója és előidézője, az állami szervek és az önkormányzatok (a továbbiakban együtt: katasztrófavédelemben részt vevők) bevonásával, illetve közreműködésével kell biztosítani.

(2) A katasztrófavédelemben részt vevők feladataikat — ha jogszabály másként nem rendelkezik — e törvény alapján, illetőleg a polgári védelmi kötelezettség keretében látják el.

Értelmező rendelkezések

3. § E törvény alkalmazásában:

a) *Belső védelmi terv*: katasztrófa-helyzetek vagy a bekövetkezett katasztrófák esetén a létesítményeken belüli élet- és vagyonmentésre, a kimenekítésre, valamint a károk enyhítésére vonatkozó terv.

b) *Biztonsági elemzés*: az üzemeltető által készített okmány, amely tartalmazza a veszélyes létesítmény üzemeltetőjének a súlyos balesetek megelőzésére vonatkozó általános célkitűzéseit, továbbá annak az irányítási, vezetési és műszaki eszközrendszernek a bemutatását, amely biztosítja mind az ember, mind a környezet magas szintű védelmét.

c) *Biztonsági jelentés*: az üzemeltető által készített dokumentum, mely annak bemutatására szolgál, hogy rendelkezik a jelentős baleseteket megelőző politikával és az annak végrehajtását szolgáló biztonsági, irányítási módszerrel, a jelentős baleseti veszélyeket beazonosította, a megelőzésükre a szükséges intézkedéseket megtette, kellő mértékű a létesítményeinek biztonsága, megbízhatósága. Rendelkezik működőképes belső vészhelyzeti tervekkel. A jelentés elegendő információt kell hogy szolgáltatson a külső vészhelyzeti tervek elkészítéséhez, és hatósági, szakhatósági vélemények kialakításához.

d) *Nemzetközi segítségnyújtás*: külföldi államoknak az ENSZ-hez, a NATO-hoz, illetőleg nemzetközi szerződés alapján a Kormányhoz közvetlenül továbbított, illetve a regionális határmenti egyezmények segítségnyújtási igénye alapján katasztrófák következményeinek felszámolásához nyújtott anyagok és információk átadása, illetve a mentéshez és a katasztrófa következményeinek a felszámolásához kiküldött eszközök és személyi állomány biztosítása.

e) *Katasztrófa*: a szükséghelyzet vagy a veszélyhelyzet kihirdetésére alkalmas, illetőleg a minősített helyzetek kihirdetését el nem érő mértékű olyan állapot vagy helyzet

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. június 22-i ülésnapján fogadta el.

(pl. természeti, biológiai eredetű, tűz okozta), amely emberek életét, egészségét, anyagi értékeit, a lakosság alapvető ellátását, a természeti környezetet, a természeti értékeket olyan módon vagy mértékben veszélyezteti, károsítja, hogy a kár megelőzése, elhárítása vagy a következmények felszámolása meghaladja az erre rendelt szervezetek előírt együttműködési rendben történő védekezési lehetőségeit és különleges intézkedések bevezetését, valamint az önkormányzatok és az állami szervek folyamatos és szigorúan összehangolt együttműködését, illetve nemzetközi segítség igénybevételét igényli.

f) *Katasztrófahelyzet*: olyan mértékű katasztrófaveszély, illetőleg bekövetkezett katasztrófa, amikor az arra felhatalmazott állami szerv vezetője a katasztrófa veszélyének, bekövetkezésének tényét megállapította, és a szükséges intézkedéseket elrendelte.

g) *Katasztrófavédelmi terv*: a katasztrófa veszélye, illetve a katasztrófa esetére a mentésre, valamint a károk enyhítésére vonatkozó rendszabályok bevezetésére és a katasztrófavédelemben részt vevők feladataira vonatkozó terv.

h) *Katasztrófasegély*: a katasztrófák következményeinek felszámolása érdekében a katasztrófa sújtotta területen az alapvető életfeltételeknek a központi költségvetésben létrehozott tartalékából történő biztosítása.

i) *Katasztrófa sújtotta terület*: az a terület, ahol a katasztrófa károsító hatása érvényesül, és ezt a Kormány kinyilvánítja.

j) *Katasztrófavédelem*: a különböző katasztrófák elleni védekezésben azon tervezési, szervezési, összehangolási, végrehajtási, irányítási, létesítési, működtetési, tájékoztatósi, riasztási adatközlési és ellenőrzési tevékenységek összessége, amelyek a katasztrófa kialakulásának megelőzését, közvetlen veszélyek elhárítását, az előidéző okok megszüntetését, a károsító hatásuk csökkentését, a lakosság élet- és anyagi javainak védelmét, a katasztrófa sújtotta területen az alapvető életfeltételek biztosítását, valamint a mentés végrehajtását, továbbá a helyreállítás feltételeinek megteremtését szolgálják.

k) *Katasztrófaveszély*: olyan folyamat vagy állapot (pl. természeti, biológiai eredetű, tűz okozta), amely közvetlenül és súlyosan veszélyezteti az emberi egészséget, környezetet, az élet- és vagyónbiztonságot, ha okszerűen lehet számolni a katasztrófa bekövetkezésének valószínűségével.

l) *Katasztrófaveszélyes tevékenység*: olyan emberi cselekvés vagy mulasztás, amely katasztrófát vagy annak közvetlen veszélyét idézheti elő.

m) *Kockázat*: egy adott területen adott időtartamon belül, meghatározott körülmények között bekövetkező, egészséget, illetve környezetet károsító veszély megvalósulásának valószínűsége.

n) *Külső védelmi terv*: a veszélyes létesítmény környezetében élő lakosság mentése, az anyagi javakban, a környezetben bekövetkező károk enyhítése érdekében a végre-

hajtandó rendszabályok bevezetésére, a végrehajtó szervezetre, a vezetésre, az adatszolgáltatásra vonatkozó terv.

o) *Megelőzés*: minden olyan tevékenység vagy rendszabály alkalmazása, amely a katasztrófát előidéző okokat megszünteti vagy minimálisra csökkenti, a károsító hatás valószínűségét a lehető legkisebbre korlátozza.

p) *Rendkívüli esemény*: veszélyes létesítményben bekövetkező vagy bekövetkezett, a rendeltetésszerű működésben, illetőleg a technológiai folyamatokban bekövetkezett olyan nem várt esemény, amely azonnali beavatkozást igényel, illetve magában hordozza a folyamat ellenőrizhetetlenné válását.

r) *Súlyos szerencsétlenség (baleset)*: az emberek életét, egészségét és környezetét, anyagi értékeit súlyosan veszélyeztető vagy károsító olyan esemény, amelynek következményei az erre szervezett erővel elháríthatók, felszámolhatók, és nem igényli a katasztrófa esetére vonatkozó különleges intézkedések bevezetését.

s) *Üzemeltető*: bármely gazdasági társaság, természetes vagy jogi személy, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki veszélyes létesítményt vagy veszélyes ipari üzemet működtet, illetve fenntart.

t) *Veszély*: valamely veszélyes anyag természetes tulajdonsága vagy olyan körülmény, amely káros hatással lehet az emberi egészségre vagy a környezetre.

u) *Veszélyes anyag*: e törvény végrehajtását szolgáló kormányrendeletben meghatározott ismérveknek megfelelő, a kormányrendelet mellékletében meghatározott és az ott megjelölt küszöbértéket (kritikus tömeget) elérő anyag, keverék vagy készítmény, amely mint nyersanyag, termék, melléktermék, maradék vagy köztes terméként jelen van, beleértve azokat az anyagokat is, amelyekről feltételezhető, hogy egy baleset bekövetkezésekor létrejöhetnek.

v) *Veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset*: olyan mértékű veszélyes anyag kibocsátásával, tűzzel vagy robbanással járó rendkívüli esemény, amely a veszélyes létesítmény üzemelése során befolyásolhatatlan folyamatként megy végbe, és amely a létesítményen belül, azon kívül közvetlenül vagy lassan hatóan súlyosan veszélyezteti vagy károsítja az emberi egészséget, illetve a környezetet.

w) *Veszélyes ipari üzem*: egy adott üzemeltető irányítása alatt álló azon területek egésze, ahol egy vagy több veszélyes létesítményben — ideértve a közös vagy kapcsolódó infrastruktúrát is — veszélyes anyagok vannak jelen a törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott küszöbértéknél nagyobb mennyiségben.

x) *Veszélyes létesítmény*: olyan az üzemeltető irányítása alatt álló területrész (gép, épülettechnológia), melyben veszélyes anyagok előállítása, felhasználása, szállítása vagy tárolása történik. Ebbe beleértendő a létesítményt kiszolgáló összes berendezés, szerkezet, csővezeték, gépezet, szerszámok, ipari vágány, kirakodó rakpart, lefejtő állomások, raktárak vagy hasonló szerkezetek a létesítmény céljait szolgáló helyhez kötött vagy lebegő vízi létesítmények.

y) *Veszélyes tevékenység*: olyan ipari, biológiai (mezőgazdasági), kémiai eljárások felhasználásával végzett tevé-

kenység, amely ellenőrizhetetlenné válása esetén tömeges méretekben veszélyezteti, illetve károsítja az emberi egészséget, a környezetet, az élet- és vagyonbiztonságot.

z) *Veszélyhelyzet*: a Ptv. 2. §-ának (2) bekezdésében meghatározott helyzet.

zs) *Dominó hatás*: a veszélyes létesítményben bekövetkező olyan baleset, amely a közelben lévő más veszélyes üzemre áttérjedve a súlyos balesetek valószínűségét és lehetőségét megnöveli vagy a bekövetkezett baleset következményeit súlyosbítja.

A törvény alkalmazási köre

4. § (1) E törvényt kell alkalmazni a katasztrófa helyzetben, illetve a katasztrófa megelőzése érdekében (beleértve a súlyos ipari balesetek elleni védekezést is) a Magyar Köztársaság területén végzett katasztrófaveszélyes tevékenységre, továbbá akkor, ha a katasztrófa károsító hatása ellen a Magyar Köztársaság területén védekezés szükséges.

(2) A törvény IV. fejezetének hatálya kiterjed a Magyar Köztársaság területén működő, külön jogszabályban meghatározott, küszöbérték feletti mennyiséget meghaladó veszélyes anyaggal dolgozó veszélyes létesítményekre, valamint a súlyos ipari balesetek megelőzésében, az ellenük való védekezésben érintett közigazgatási szervekre és gazdálkodó szervezetekre, önkormányzatokra, állampolgárookra.

(3) A törvény IV. fejezetének hatálya nem terjed ki:

a) az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 1. § (1) bekezdésében az atomenergia alkalmazásával összefüggésben meghatározott tevékenységekre, jogosultságokra és kötelezettségekre,

b) a veszélyes anyagoknak a veszélyes létesítményen kívüli közúti, vasúti, légi vagy vízi szállítására, valamint a létesítményen kívüli ideiglenes tárolására,

c) a veszélyes anyagoknak a veszélyes létesítményen kívüli vezetékes szállítására, beleértve a szivattyú állomásokat,

d) a feltárást folytató mélyművelésű vagy külszíni bányákra,

e) a hulladéklerakókra,

f) a katonai létesítményekre, beleértve a tároló telepeket is.

II. Fejezet

A KATASZTRÓFÁK ELLENI VÉDEKEZÉS IRÁNYÍTÁSA

A Kormány feladatai

5. § A Kormány a katasztrófavédelem megszervezése és irányítása érdekében:

a) megszervezi a katasztrófák elleni védekezés irányítását és a végrehajtás összehangolását, a tervezés kormány-

szintű feladatainak végrehajtását, a katasztrófák következményeinek felszámolására való felkészülés, a megelőzés és a végrehajtás feladatainak tárcák közötti koordinációját, e koordináció érdekében létrehozza a Kormányzati Koordinációs Bizottságot, meghatározza annak — e törvényben foglalt feladat- és hatásköre figyelembevételével — eljárási szabályait, jóváhagyja szervezeti és működési rendjét,

b) meghatározza a Kormány tagjainak és a védekezésben érintett állami szerveknek a katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladatait,

c) megköti a katasztrófákkal kapcsolatos kölcsönös tájékoztatásra és segítségnyújtásra, valamint a megelőzés területén történő együttműködésre irányuló nemzetközi egyezményeket,

d) összehangolja a katasztrófavédelemmel összefüggő oktatási, képzési, tudományos kutatási és műszaki fejlesztési tevékenységet,

e) létrehozza az országos katasztrófavédelmi információs rendszert,

f) kihirdetésre előkészíti a veszélyhelyzetben bevezetésre kerülő, az egyes törvények rendelkezéseitől eltérő rendeletek tervezeteit, és megküldi azokat a végrehajtásért felelős személyeknek és szervezeteknek,

g) az éves költségvetésben javasolja a hazai és a nemzetközi segítségnyújtásra fordítható előirányzat mértékét,

h) kialakítja a nemzetközi segítségnyújtásban történő magyar részvétel rendszerét.

6. § A Kormány a katasztrófavédelem irányítása során:

a) dönt a védekezéshez szükséges külföldi (nemzetközi) segítség igénybevételéről,

b) dönt a külföldi állam részére történő segítségnyújtásról.

A Kormány intézkedései

7. § (1) A Kormány

a) a veszélyhelyzet kihirdetését igénylő méretű katasztrófa helyzetben rendeletben kihirdeti a veszélyhelyzetet és dönt az ország egész területének vagy meghatározott részének katasztrófa sújtotta területté nyilvánításáról, a veszélyhelyzetet meghaladó méretű katasztrófa esetén kezdeményezi a szükségállapot kihirdetését,

b) rendeleti úton bevezeti a honvédelemről szóló 1993. évi CX. törvény (a továbbiakban: Hvt.) 199. §-a (4) bekezdése szerint a veszélyhelyzetben alkalmazandó szabályokat, ennek keretében gondoskodik az államháztartás körében szükséges átmeneti intézkedések megtételéről és az Országgyűlés ezzel kapcsolatos tájékoztatásáról. A rendeleti úton bevezetett intézkedések a katasztrófaveszély elmúltáig, illetve a következmények felszámolásáig, de legfeljebb tizenöt napig vannak érvényben, meghosszabbításukra az Országgyűlés adhat felhatalmazást.

(2) Veszélyhelyzetben a katasztrófa elhárításához szükséges mértékben a Kormány rendeleti úton az (1) bekezdés szerinti intézkedéseket csak az érintett területre vonatkozóan is bevezetheti.

(3) Halasztást nem tűrő esetben a Kormány rendeletei a közszolgálati (országos, területi és helyi) műsorszórók útján is kihirdethetők (rendkívüli kihirdetés), és a nap meghatározott időpontjától hatályba helyezhetők. Az így kihirdetett rendeletet a Magyar Közlöny legközelebbi számában közzé kell tenni.

(4) A rendkívüli kihirdetéssel közzétett rendeletet a kihirdetés napján vagy az azt követő napon megjelenő országos és helyi napilapokban közzé kell tenni.

8. § Közvetlen katasztrófaveszély vagy katasztrófa esetén a Kormány az Országgyűlés és a köztársasági elnök tájékoztatása mellett:

a) elrendelheti a polgári védelmi szervezetek egyidejű alkalmazását,

b) intézkedik a Magyar Honvédség, a Határőrség, illetve a rendvédelmi szervek bevonásáról,

c) ha a védekezéshez vagy a következmények felszámolásához a Magyar Honvédség békeállományának erői, eszközei nem elegendőek, dönt a Hvt. 124. §-ának (5) bekezdése szerint a tartalékos hadkötelesek igénybeveteléről, illetve a leszerelő hadkötelesek tartalékos katonai szolgálatra történő visszatartásáról és a szolgálatteljesítés időtartamáról és rendjéről.

Kormányzati Koordinációs Bizottság

9. § A Kormányzati Koordinációs Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) a védekezésre való felkészülésben és a megelőzésben kialakítja és érvényesíti a Kormány katasztrófavédelemmel összefüggő döntéseinek előkészítése során a felkészülés, valamint a védekezés egységes követelményeit.

10. § A Bizottság a védekezés irányítása területén:

a) összehangolja a megyei, a fővárosi védelmi bizottság elnöke, valamint a védekezésben részt vevő szervek katasztrófák elleni védelmi tevékenységét,

b) összehangolja a minisztériumok és az országos hatáskörű szervek védekezéssel kapcsolatos tevékenységét,

c) összehangolja a Magyar Honvédség, a Határőrség és a rendvédelmi szervek védekezési tevékenységét.

11. § A Bizottság vezetője kezdeményezi a Kormánytól a védekezéshez, illetve a katasztrófaveszély elhárításához szükséges nemzetközi segítség igénybevetelét, illetve összehangolja a védekezésben részt vevő magyar és külföldi szervek és szervezetek tevékenységét.

12. § A katasztrófaveszély elhárítására, illetve a katasztrófa elleni védekezés során — a következmények felszám-

olása érdekében — védekezési munkabizottság működik. A katasztrófavédelem irányítása a szakirányítást végző miniszterek közreműködésével valósul meg.

A belügyminiszter feladatai

13. § (1) A belügyminiszter felelős az irányítása alá tartozó katasztrófavédelmi szervezetek működtetéséért.

(2) A belügyminiszter:

a) kinevezi, illetőleg felmenti a közvetlen irányítása alá tartozó BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság vezetőjét és — egy vagy több — helyettesét,

b) jóváhagyja a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság szervezeti és működési szabályzatát,

c) dönt az irányítása alá tartozó, a katasztrófavédelem végrehajtását végző területi, illetve helyi szervezet létrehozásáról és megszüntetéséről,

d) elrendeli a Kormány egyidejű tájékoztatása mellett a polgári védelmi szervezetek részleges alkalmazását,

e) szabályozza a Határőrség és az irányítása alá tartozó rendvédelmi szervek katasztrófavédelmi feladatait,

f) dönt az Országgyűlés által az éves költségvetésben a nemzetközi segítségnyújtásra hatáskörébe utalt előirányzat felhasználásáról.

Az illetékes miniszter és az országos hatáskörű szerv vezetőjének feladatai

14. § Az illetékes miniszter és az illetékes országos hatáskörű szerv vezetője felelős az ágazati feladatkörébe tartozó terület katasztrófavédelmével kapcsolatos tervező, szervező, irányító tevékenységéért. Ennek keretében:

a) megállapítja az ágazati tevékenységgel összefüggő adatközlési, bejelentési, hatósági engedélyezési kötelezettségeket, és végzi az érvényesítésükhöz szükséges szabályozási és jogalkalmazói feladatokat,

b) irányítja a megelőző védelmi feladatok ágazati végrehajtását,

c) az állami költségvetési tervezés rendszerében a pénzügyminiszter egyetértésével meghatározza az ágazati katasztrófavédelmi rendszer és szervek működéséhez szükséges pénzügyi feltételeket,

d) végrehajtja a katasztrófavédelmi célú távközlési, informatikai, valamint ágazati mérő- és ellenőrző rendszerek egységes irányítási rendszerbe illeszkedő kialakítását és működtetését,

e) kijelöli az ágazat katasztrófavédelemben részt vevő szerveit és a katasztrófavédelemben bevonható gazdálkodó, valamint az önkéntesen jelentkező civil szervezetek közül, az állandó együttműködésre alkalmas és a helyi részvételnél átfogóbb tevékenységre is képes szervezeteket, meghatározza a katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladataikat. Jogszabály alapján intézkedik felkészítésükre és a működési feltételeik megteremtésére.

A megyei, fővárosi és helyi védelmi bizottság feladatai

15. § (1) A megyei, a fővárosi, illetve a helyi védelmi bizottság az illetékességi területén összehangolja a Hvt. 66. §-ának (1) bekezdésében meghatározott szervek katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladatainak ellátását és az arra való felkészülést.

(2) A felkészülés és a megelőzés megyei, fővárosi, illetve helyi szintű összehangolásával kapcsolatos feladatokat — illetékességi területén — a Hvt. 15. és 17. §-a szerinti védelmi bizottság a megyei (fővárosi) katasztrófavédelmi szerv közreműködésével látja el.

16. § (1) A megyei, fővárosi védelmi bizottság az illetékességi területén irányítja és összehangolja a helyi védelmi bizottságok, a polgármesterek katasztrófavédelmi feladatait.

(2) A megyei, fővárosi védelmi bizottság a felkészülés érdekében:

a) összehangolja a katasztrófavédelemben érintett szervek jogszabályokban és szakmai irányelvekben meghatározott felkészülési feladatait,

b) irányítja a polgármester védelmi felkészülési tevékenységét,

c) irányítja a hatáskörébe tartozó katasztrófavédelmi tervező tevékenységét,

d) szervezi a települések (a kerületek) közötti kölcsönös segítségnyújtást, értesítést, riasztást és tájékoztatást,

e) gondoskodik más megyékkel és a fővárossal történő együttműködés, kölcsönös segélynyújtás feltételeinek biztosításáról,

f) szervezi a közigazgatási szervek, a fegyveres erők, a rendvédelmi szervek és a társadalmi szervezetek területi szintű együttműködését,

g) szervezi a lakosság és a védekezésben érintett szervezetek riasztásának és tájékoztatásának előkészítését és végrehajtását,

h) felelős a polgári védelmi kötelezettségen alapuló területi polgári védelmi szervezetek létrehozásáért,

i) felelős a védekezéshez szükséges vezetési rendszer fenntartásáért, működőképességének biztosításáért.

A megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökének feladatai

17. § A megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke a védelmi bizottság közreműködésével a védekezés irányítása terén:

a) szervezi a Kormány által meghatározott területi védekezési feladatok végrehajtását,

b) irányítja a védekezést, és kezdeményezi a Kormány hatáskörébe tartozó intézkedések megtételét,

c) magához vonhatja a védekezés irányítását, ha a saját vagy az érintett polgármester helyzetértékelése szerint a

katasztrófa elleni védekezés a helyi védelmi bizottság lehetőségét meghaladja, erről haladéktalanul értesíti a Bizottságot,

d) halasztást nem tűrő esetben, a helyben szokásos módon, átmeneti jelleggel elrendeli az élet és az anyagi javak védelméhez szükséges mértékben a veszélyeztetett területekről az állampolgárok kimenekítését, és erről haladéktalanul értesíti a Kormányt,

e) folyamatosan értékeli a kialakult helyzetet, a védekezés helyzetét, és erről a Bizottságot és a közvéleményt tájékoztatja,

f) elrendeli a belügyminiszter intézkedése alapján — vagy halasztást nem tűrő esetben annak utólagos tájékoztatásával — a polgári védelmi szervezetek alkalmazását,

g) összehangolja a lakosság és az anyagi javak kitelepítését, kimenekítését, befogadását, ellátását, továbbá a helyi védekezés megszervezését.

18. § Ha a területi, illetve a helyi szintű védekezésben egyidejűleg több szerv együttműködése szükséges, a védekezés közvetlen irányításáért felelős vezetőt illetékességi területén a megyei, fővárosi vagy helyi védelmi bizottság elnöke, illetőleg a polgármester, több megye területét illetően a Kormány vagy bizottsága jelöli ki; a kijelölésig az események következményeinek felszámolásában elsődlegesen érintett szerv vezetője végzi a védekezés irányítását.

A polgármester feladatai

19. § A polgármester (a fővárosban a főpolgármester) az illetékességi területén irányítja és szervezi a felkészülést és a védekezés feladatait. Ennek keretében:

a) felelős a települési, kerületi katasztrófaelhárítási tervek elkészítéséért, valamint a helyi lehetőségek figyelembevételével a védekezés feltételeinek a biztosításáért,

b) irányítja a védekezésre való felkészítést,

c) a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgárt a katasztrófavédelem érdekében határozattal polgári védelmi szolgálatra kötelezi, illetőleg a területi, települési, kerületi és munkahelyi polgári védelmi szervezetbe kiképzésre és gyakorlatra osztja be,

d) gondoskodik az illetékességi területen élő vagy tartózkodó személyek részére, a katasztrófaveszélyekről szóló, a magatartási szabályokat is tartalmazó tájékoztatásról,

e) kérelmezheti a Kormánytól, külön jogszabály alapján, települése katasztrófa sújtotta területté történő nyilvánvártartását.

20. § (1) A polgármester a településen a védekezés során:

a) irányítja a településen a helyi katasztrófavédelmi tevékenységet,

b) halasztást nem tűrő esetben átmeneti jelleggel elrendeli az élet és az anyagi javak védelméhez szükséges

intézkedéseket, és erről haladéktalanul értesíti a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökét,

c) szervezi és irányítja a lakosság védelmét, kitelepítését, kimenekítését, illetőleg befogadását és visszatelepítését,

d) szervezi és irányítja az anyagi javak védelmét, a lakosság létfenntartásához szükséges anyagi javakkal történő ellátását,

e) elrendeli a megyei közgyűlés elnökének, a főpolgármesternek a rendelkezése alapján — vagy halasztást nem tűrő esetben annak utólagos tájékoztatásával — polgári védelmi szervezetek alkalmazását,

f) együttműködik más települések polgármestereivel, a védekezésbe bevont más szervezetekkel a katasztrófavédelmi feladatok végrehajtásában.

(2) A megyei, fővárosi és a helyi védelmi bizottság elnökei katasztrófavédelmi szakmai feladatait a 25. § (1) bekezdésében rögzített rendvédelmi szervek közreműködésével látja el.

Egyéb szervezeti rendelkezések

21. § (1) A megyei és a fővárosi védelmi bizottság elnöke és a polgármester a polgári védelmi kötelezettség teljesítése, a polgári védelmi feladatok tervezése és végrehajtása érdekében az adattal rendelkező szervtől vagy hatóságtól a munkavállalóról a Pvt. 33. §-ának (2) bekezdésében meghatározott személyes adatát, a foglalkozására, illetőleg a szakképzettségére vonatkozó adatot, illetőleg egyéb, a szerv vagy a hatóság technikai eszközeire vonatkozó adatot kérhet.

(2) Az adatszolgáltatást az adattal rendelkező szerv 15 napon belül köteles teljesíteni.

22. § (1) A megyei és a fővárosi védelmi bizottság elnöke és a polgármester a polgári védelmi feladatoknak e törvényben meghatározott irányítása és végrehajtása során a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 7. §-ának (2) bekezdésében biztosított államigazgatási jogkörben jár el.

(2) A megyei és a fővárosi védelmi bizottság elnöke, a polgármester a polgári védelmi feladatait a megyei közgyűlés hivatalának, a főpolgármesteri hivatal, a polgármesteri hivatal, a védelmi bizottság munkacsoportjai és az illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szervezetnek a közreműködésével látja el.

(3) A polgári védelmi feladatok ellátása érdekében a köztisztviselő, a közalkalmazott túlmunkára kötelezhető.

23. § (1) Az önként jelentkező társadalmi és karitatív szervezetek segítséget nyújtanak, együttműködnek, ha erre vonatkozó hajlandóságukat kinyilvánítják.

(2) Az önként jelentkező szervezetek és személyek alkalmasságának feltételeit a belügyminiszter, illetőleg a tevékenysége szerint illetékes miniszter határozza meg.

(3) Az önkéntesen segítséget nyújtó személyeknek társadalmi és karitatív szervezetek tagjainak a védekezésbe történő beosztását a polgármester határozattal rendeli el.

Általános jelzési és közreműködési kötelezettség

24. § (1) Aki a katasztrófát a 3. § e) pontja vagy annak veszélyét a 3. § k) pontja szerint észleli, vagy arról tudomást szerez, haladéktalanul köteles bejelenteni azt a katasztrófavédelem hivatalos szerveinek, illetve az önkormányzati tűzoltóságnak és a polgármesteri hivatalnak.

(2) A természetes személyek és szervezetek a védekezés közvetlen irányításáért az e törvény 18. §-ában meghatározott felelős vezető felszólítására kötelesek a védekezést elősegíteni:

a) adat és egyéb információk közlésével,

b) közvetlen részvétellel,

c) a védekezés céljára alkalmas ingó és ingatlan dolog rendelkezésre bocsátásával, igénybevételének tűrésével.

(3) A (2) bekezdésben foglalt kötelezettségek teljesítése csak akkor tagadható meg, ha a kötelezettség teljesítésével a felszólított önmaga vagy mások életét, testi épségét vagy egészségét közvetlen és súlyos veszélynek tenné ki.

III. Fejezet

A BELÜGYMINISZTER IRÁNYÍTÁSA ALÁ TARTOZÓ, A KATASZTRÓFAVÉDELEM VÉGREHAJTÁSÁT VÉGZŐ SZERVEK ÉS FELADATAIK

Hivatásos szervek

25. § (1) A katasztrófavédelem megvalósításában részt vevő Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, a polgári védelem és az állami tűzoltóság országos szerveiből összevont, annak területi szervei, a megyei parancsnokságokból összevont, államigazgatási feladatot is ellátó rendvédelmi szervek.

(2) A Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság és annak területi szervei ellátják a hivatásos állami tűzoltóság, valamint a polgári védelmi szervezetek jogszabályban meghatározott feladatait.

(3) A Belügyminisztérium katasztrófavédelmi szervezete országos hatáskörű központi szervre, Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságra és területi szervekre tagozódik, tagjai hivatásos állományúak, köztisztviselők és közalkalmazottak.

(4) Területi szervek a megyei igazgatóságok, amelyek alárendeltségében helyi szervként polgári védelmi kirendeltségek működnek. Budapest főváros polgári védelmi szervezete közvetlenül a központi szerv alárendeltségében működik, helyi szervei a kerületi kirendeltségek. A megyei igazgatóságok ellátják a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok, az önkéntes és a létesítményi tűzoltóságok közvetlen szakmai felügyeletét.

A központi szerv

26. § A központi szerv a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, amely önállóan gazdálkodó teljes jogkörrel rendelkező költségvetési szerv. A főigazgató az alárendeltjei, az önkormányzati, a létesítményi, az önkéntes tűzoltóságok szakmai feladatainak végrehajtása érdekében:

a) ellátja az ágazati jogszabályokban számára meghatározott feladatokat,

b) meghatározza a polgári védelmi, a tűzvédelmi és műszaki mentési, a katasztrófavédelmi feladatok végrehajtásának szakmai követelményeit, irányítja és ellenőrzi az alárendelt szervezetek szakmai munkáját és tevékenységét,

c) a Belügyminisztérium irányításával közreműködik a katasztrófák várható következményeinek megelőzésére és elhárítására vonatkozó tervezésben,

d) kidolgozza a katasztrófavédelemmel összefüggő tervezési, szervezési, felkészítési szakmai elveket és követelményeket, végzi a lakosság mentésével kapcsolatos tervező, szervező feladatokat, vezeti alárendelt szervezeteinek a bekövetkezett események következményeinek felszámolására irányuló tevékenységét,

e) részt vesz a katasztrófák megelőzésére és felszámolására irányuló nemzetközi együttműködésben,

f) szükség esetén biztosítja a nemzetközi segítségnyújtásra kijelölt szervek rendelkezésre állását, illetve a külföldi állam katasztrófa sújtotta területeire történő kijuttatását, szervezi a nemzetközi katasztrófa segítségnyújtás gyakorlati végrehajtását, a szállítmányok továbbítását és folyamatos kapcsolatot tart a nemzetközi katasztrófavédelmi szervezetekkel, e tevékenységbe bevonja a különböző karitatív szervezeteket, a Magyar Vöröskeresztet és azokat a nemzetközi karitatív szervezeteket vagy azok magyar tagozatait, amelyek erre előzetesen a Főigazgatósággal megállapodást kötöttek,

g) ellátja a hatáskörébe tartozó hatósági, szakhatósági és szakértői feladatokat,

h) ellátja a polgári védelmi szervezetek létrehozásával és felkészítésével, ellátásával és alkalmazásával, valamint a lakosság és az anyagi javak mentésével összefüggő tervezési és szervezési feladatokat,

i) együttműködik a hazai és a nemzetközi katasztrófavédelmi szervezetekkel a katasztrófák elhárításában,

j) biztosítja a védelmi igazgatás szerveihez szükséges szakértőket, és részt vesz a védelmi igazgatás tervezési feladataiban,

k) együttműködik az országos hatáskörű szervek ágazati katasztrófaelhárítási szervezeteivel.

A központi szerv vezetője

27. § (1) A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főigazgatója vezeti a központi szervet, irányítja a Főigazgatóság területi és helyi szervei működését és szakmai tevékenységét.

(2) A főigazgató felelős:

a) a területi és a helyi szervezetei működésének és szakmai tevékenységének irányításáért,

b) a jogszabályokban meghatározott feladatok végrehajtásáért,

c) a nemzetközi segítségnyújtásba bevont, alárendelt szerv folyamatos készenlétéért, a nemzetközi segítségnyújtás szervezéséért, az ezzel összefüggő feladatok koordinálásáért.

28. § (1) A főigazgató központi irányítási és felügyeleti jogkörében:

a) a megyei igazgatóságok vezetői számára közvetlenül utasítást adhat a külön jogszabályban meghatározott esetekben,

b) gondoskodik a Főigazgatóság szervezeti és működési szabályzatának, valamint más belső szabályzatainak elkészítéséről, összehangjáról és előírásaik végrehajtásáról,

c) jóváhagyja a megyei igazgatóságok szervezeti és működési szabályzatát,

d) külön jogszabályban meghatározottak szerint munkáltatói jogkört gyakorol a Főigazgatóság, a megyei igazgatóságok, illetőleg a helyi polgári védelmi szervek vezetői felett.

(2) A főigazgató a katasztrófaelhárítás irányításával és koordinálásával kapcsolatos jogkörében:

a) biztosítja a hivatásos katasztrófavédelmi szervezetek működési feltételeit, tervezi és felügyeli a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő jóváhagyott fejlesztéseket,

b) javaslatot tesz a belügyminiszter részére a katasztrófavédelem működését, feladatkörét érintő jogszabályoknak és az állami irányítás egyéb jogi eszközeinek megalkotására,

c) közreműködik a nemzetközi szerződések szakmai előkészítésében, a hatáskörébe tartozó nemzetközi kapcsolattartásban,

d) biztosítja a Kormányáltal kötött katasztrófavédelmi egyezményekben foglaltak maradéktalan végrehajtását,

e) biztosítja a regionális és határmenti együttműködéssel összefüggő feladatok folyamatos végrehajtását.

29. § A megyei, fővárosi igazgatóság költségvetési szerv, amely jogszabályban meghatározott ügyekben első fokú hatóságként jár el, ellátja a jogszabályokban és az ügyrendben részére meghatározott feladatokat, irányítja, ellenőrzi a kirendeltségeket.

IV. Fejezet

A VESZÉLYES ANYAGOKKAL KAPCSOLATOS SÚLYOS BALESETEK ELLENI VÉDEKEZÉS SZABÁLYAI

30. § (1) Veszélyes létesítményre építési engedély, használatba vételi engedély, továbbá veszélyes tevékenység megkezdésének engedélyezése csak a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságnak (a továbbiakban: hatóság), a Műszaki Biztonsági Főfelügyelet (a továbbiakban: MBF) szakhatósági hozzájárulásával kiadott engedély alapján adható. Az engedélyhez az üzemeltetőnek a hatósághoz kérelmet kell benyújtani. A kérelemhez csatolni kell a biztonsági jelentés vagy elemzés egy-egy példányát.

(2) Az e törvény hatálybalépésének napján már üzemelő veszélyes létesítmény üzemeltetőjének a tevékenységét az e törvény IV. fejezetének hatálybalépését követő harmadik év december 31-éig a hatóságnak be kell jelentenie, a továbbiakban e törvény rendelkezéseit kell alkalmaznia azzal, hogy a bejelentéshez csatolni kell a biztonsági elemzés vagy a biztonsági jelentés egy-egy példányát.

(3) E törvény hatálybalépésének időpontjában tervezés vagy építés alatt lévő, a törvény hatálya alá tartozó létesítmények esetében a (2) bekezdés előírásait kell alkalmazni.

31. § (1) A veszélyes létesítmények megvalósítását, bővítését, megszüntetését, illetve azok veszélyességi övezeti határait fel kell tüntetni a külön jogszabályok szerinti területfejlesztési és településrendezési terveken. Az építési engedélyezési tevékenységet a létesítmények környezetében a biztonsági követelmények figyelembevételével külön jogszabályban szabályozni kell.

(2) A veszélyes létesítmény bezárását vagy a tevékenység ideiglenes megszüntetését, továbbá ha a veszélyes létesítményben a jelenlévő veszélyes anyagok mennyisége a legutóbb beadott biztonsági elemzésben vagy jelentésben meghatározottat jelentősen (25%-kal) meghaladja, vagy az üzem, létesítmény, tároló berendezés, vagy a technológiai eljárás, vagy az alkalmazott veszélyes anyagok jellege a biztonságra kihatóan lényegesen megváltozik, be kell jelenteni. A bejelentéshez — a bezárás, illetve a tevékenység szüneteltetését kivéve — csatolni kell az új körülményekre vonatkozó biztonsági elemzést vagy jelentést.

32. § (1) Amennyiben a veszélyes létesítményben a veszélyes anyagok mennyisége eléri a jogszabályban megha-

tározott alsó küszöbértéket, de nem haladja meg a felső küszöbértéket, az üzemeltetőnek biztonsági elemzést kell készítenie, melyet az illetékes hatóságnak be kell mutatnia. A hatóság annak valóságtartalmát ellenőrizheti. A hatóság köteles vizsgálni, hogy a változás nem eredményez-e dominó hatást. Amennyiben a változás dominó hatást eredményez, intézkedik az érintett üzemek, illetve létesítmények balesetmegelőzési politikájának, biztonsági irányítási rendszerének, belső vészhelyzeti terveinek összehangolására, a lakosság tájékoztatására, illetve a külső vészhelyzeti tervek végrehajtására.

(2) A biztonsági elemzés megelőzésre vonatkozó előírásait úgy kell kialakítani, hogy képes legyen biztosítani az egészség és a környezet magas fokú védelmét. Ennek érdekében tartalmaznia kell az eszközökre, a szervezési és vezetési rendszerre vonatkozó elgondolást is.

33. § (1) Amennyiben a veszélyes létesítményben a veszélyes anyagok mennyisége eléri vagy meghaladja a jogszabályban meghatározott felső küszöbértéket, a veszélyes létesítmény üzemeltetőjének be kell jelentenie a hatósághoz. A bejelentéshez mellékelnie kell a külön jogszabályban meghatározott tartalmú biztonsági jelentést.

(2) A biztonsági jelentést működő veszélyes létesítmény esetén a külön jogszabályban meghatározott időszakonként, de legalább ötévenként az üzemeltetőnek felül kell vizsgálnia, és ha szükséges korszerűsíteni kell. A felülvizsgált jelentést a hatóság részére meg kell küldeni. A hatóság a jelentés alapján dönt az engedély meghosszabbításáról, illetve annak feltételeiről.

34. § (1) Az engedélyezési eljárás megindításáról a hatóságnak a biztonsági jelentés megküldésével értesíteni kell a veszélyeztetett települések polgármestereit, a fővárosban a főpolgármestert.

(2) A veszélyes tevékenység egészét, illetőleg a védekezés belső (létesítményi) rendszerét érintő változtatás esetén új vagy kiegészítő biztonsági jelentést kell készíteni, amelyet a veszélyes tevékenység megkezdése előtt legalább hatvan nappal a hatóságnak és a területileg illetékes polgármesternek, fővárosban a főpolgármesternek meg kell küldeni. Ha a hatóság a változtatásra vonatkozóan az engedélyt megtagadja, a megváltoztatott tevékenység nem kezdhető meg.

(3) A biztonsági jelentés nyilvános és a polgármesternek, a fővárosban a főpolgármesternek biztosítania kell, hogy abba bárki betekinthessen. Amennyiben a biztonsági jelentés üzemi vagy üzleti titkot is tartalmaz, a hatóság engedélyezheti, hogy nyilvánosságra az üzemeltető által készített, a biztonsági jelentésnek a titkot tartalmazó rész nélküli kivonata bocsátható nyilvános megtekintésre.

35. § (1) A külső védelmi tervek elkészítése a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság területi szerveinek és az érintett települések polgármestereinek a felada-

ta. A külső vészhelyzeti tervek tartalmi követelményeit és elkészítésének határidejét külön jogszabály állapítja meg.

(2) A hatóság külön jogszabályban meghatározottak szerint végzi a súlyos ipari balesetek megelőzésével és elhárításával kapcsolatos műszaki, szervezeti és vezetési információk gyűjtését, értékelését, és készíti az eseményekkel kapcsolatos nemzeti jelentéseket.

36. § A létesítmény üzemeltetőjének a hatósággal együttműködve külön jogszabályban meghatározottak szerint biztosítania kell, hogy a lakosság véleményét nyilvánítson új veszélyes létesítmények engedélyének vagy a meglévő létesítmény jelentős módosítására vonatkozó engedély kiadása előtt, illetve a működési engedély meghosszabbítása előtt.

37. § (1) A hatóság a veszélyes tevékenység végzésére megadott hozzájárulás egy-egy példányát a veszélyeztetett települések polgármestereinek, fővárosban a főpolgármestereknek, és az illetékes helyi, valamint megyei védelmi bizottság elnökének megküldi.

(2) A veszélyes tevékenységet végzőkről a hatóság rendszeresen, de legalább évente egy alkalommal tájékoztatja az illetékes megyei (fővárosban a fővárosi) rendőr-főkapitányságot, az önkormányzati tűzoltó-parancsnokságot, az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálatot, a területileg illetékes környezetvédelmi felügyelőséget, valamint az Országos Mentőszolgálat területileg illetékes mentő szervezetét.

38. § (1) A 30. §-ban meghatározott engedélyt a hatóság visszavonja, az üzemeltetőt a súlyos ipari baleset megelőzéséhez szükséges intézkedések megtételére kötelezi, ha a biztonságos üzemeltetés feltétele bármely okból hiányzik. Az előírt intézkedés megtételéig elrendelhető a veszélyes tevékenység folytatásának felfüggesztése.

(2) Ha az üzemeltető kötelezettségeit nem teljesíti vagy a veszélyes tevékenységet hatósági engedély nélkül kezdi el, a veszélyes tevékenység folytatását a hatóság megtilthatja.

(3) A hatóság elrendelheti a kötelezett költségére és veszélyére:

a) a Rendőrség közreműködésével — külön jogszabály szerint — a létesítményben foglalkoztatott vagy annak területén lévő személyeknek a létesítmény területére történő belépésének, illetve ott-tartózkodásának megtiltását, a létesítmény helyiségeinek lezárását és ennek hatósági pecséttel történő hitelesítését;

b) a létesítmény biztonsági őrzését;

c) a létesítményben található veszélyes anyagoknak, eszközöknek

ca) az elszállítását,

cb) a környezetvédelmi szabályok szerinti megsemmisítését,

cc) veszélyeztető jellegük megszüntetését.

39. § Az üzemeltető köteles:

a) gondoskodni a belső védelmi tervek kidolgozásáról, amely tartalmazza azoknak az eszközöknek és annak az üzemi vezetési rendszernek a leírását, amellyel az emberi egészség és a környezet védelme magas színvonalon biztosított. A tervek egy-egy példányát meg kell küldeni a hatóságnak, valamint a megyei, illetőleg a fővárosi védelmi bizottságnak. A belső védelmi terv tartalmi követelményét külön jogszabály írja elő,

b) adatokat szolgáltatni a hatóság megyei, illetve körzeti szerve számára a külső védelmi tervek kidolgozásához,

c) minden intézkedést megtenni a balesetveszély megelőzésére, az esetleges baleset hatásainak enyhítésére.

40. § Ha a létesítményben vagy a védelmet ellátó szervezetben súlyos ipari baleset kockázatát növelő változás történik, az üzemeltetőnek a belső védelmi terveket meg kell újítani, de legalább háromévenként felül kell vizsgálni és próbariadóval ellenőrizni. A tervek megújításáról, felülvizsgálatáról és a próbariadóról jegyzőkönyvet kell felvenni, és a megújított tervet vagy a felülvizsgálati jegyzőkönyvet (ha a terv nem került megújításra) meg kell küldeni a hatóságnak, illetve az érintett megyei, fővárosi védelmi bizottságnak.

41. § A létesítményen belül a súlyos balesetek következményeinek csökkentésére vonatkozó feladatait az üzemeltető, a hatóság, az érintett állami és önkormányzati szervek feladatait külön jogszabályban kell meghatározni.

42. § A 36—39. §-ok rendelkezéseit legkésőbb e törvény IV. fejezetének hatálybalépését követő három éven belül kell végrehajtani.

43. § Az üzemeltető köteles a veszélyes tevékenységgel összefüggő súlyos balesetről vagy rendkívüli eseményről a megyei katasztrófa, fővárosi polgári védelmi szerv ügyeleti szolgálata útján a hatóságot, továbbá az illetékes védelmi bizottság elnökét, valamennyi érintett települési önkormányzat polgármesterét haladéktalanul tájékoztatni:

a) a súlyos baleset, rendkívüli esemény körülményeiről,

b) a súlyos balesetben, rendkívüli eseményben szereplő veszélyes anyagokról,

c) a lakosságra, az anyagi javakra és a környezetre gyakorolt hatások értékeléséhez szükséges adatokról,

d) a megtett intézkedésekről.

V. Fejezet

A VÉDEKEZÉS KÖLTSÉGEINEK MEGTÉRÍTÉSE ÉS FEDEZETE

44. § A védekezés során a személyes közreműködés, a dolog, illetve szolgáltatás rendelkezésre bocsátása vagy igénybevétele következtében keletkezett és biztosítás

alapján meg nem térülő kárért a katasztrófavédelemben bevont, illetve önkéntesen közreműködőt kártalanítani kell, és részére az ezzel összefüggésben felmerült költségeit meg kell téríteni. A kártalanítás és költségtérítés kötelezettsége az államot terheli, amely az üzemeltetőtől, illetve a tulajdonostól megtérítést követelhet.

45. § (1) Ha a védekezésben részt vevőt az egészséget károsító vagy halálos baleset érte, az üzemi balesetre, foglalkozási betegségre vonatkozó társadalombiztosítási szabályok alapján meg nem térülő károkat és költségeket az állam téríti meg.

(2) A védekezésben polgári védelmi kötelezettség alapján közreműködők jog- és érdeksérelmének orvoslására, társadalombiztosítási ellátására a Hvt.-nek a honvédelmi kötelezettséget teljesítők társadalombiztosítási és baleseti ellátására vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni (Hvt. 164—190. §).

A védekezés anyagi fedezetének biztosítása

46. § Az állami szervek, a védelmi bizottságok, valamint a katasztrófavédelemre kijelölt szervezetek felkészülésének, katasztrófa elleni védekezésének költségeit az állam viseli.

47. § A felkészülés költségeit az érintettek az éves költségvetésükben tervezik.

48. § (1) Az állami költségvetésből kell megtéríteni a végrehajtásba bevont szervek és szervezetek katasztrófa elleni védekezéssel összefüggő költségeit.

(2) A Kormány döntése szerint a katasztrófa sújtotta területen a károk enyhítését is a központi költségvetésből kell fedezni.

VI. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

49. § (1) Ez a törvény — a IV. fejezet kivételével — 2000. január 1-jén lép hatályba.

(2) A IV. fejezet hatálybalépéséről az Európai Tanács 96/82/EK irányelvének (Az egyes ipari tevékenységekhez kapcsolódó súlyos baleseti veszélyekről) kihirdetéséről szóló törvény rendelkezik.

Az Európai Közösségek jogára utaló rendelkezés

50. § Ez a törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt

Európai Megállapodás tárgykörében, a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Tanács 96/82/EK irányelvével (a veszélyes anyagokkal együtt járó súlyos baleseti veszélyek ellenőrzéséről) összeegyeztethető szabályozást tartalmaz.

Felhatalmazás

51. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza:

a) a katasztrófavédelem megszervezését, irányítását, a végrehajtás összehangolását, a felkészülés, a megelőzés és a végrehajtás feladatainak tárcaközi koordinációját végző kormány szintű bizottság összetételét, működésének általános feltételeit, követelményeit, riasztásának rendjét — beleértve reagálási idejét —, összehívásának, működésének rendjét, részletes feladatait,

b) a Kormány tagjainak és a katasztrófavédelemben érintett állami szerveknek a megelőzéssel, a felkészüléssel és a védekezéssel kapcsolatos működésének, riasztásának rendjét — beleértve a reagálási időket —, részletes feladatait,

c) a védelmi bizottság elnökének és a polgármesternek katasztrófavédelemmel összefüggő és a katasztrófa sújtotta területtel nyilvánítással, a katasztrófasegély nyújtásával kapcsolatos részletes feladatait,

d) a katasztrófa sújtotta területtel nyilvánításnak és a katasztrófasegély nyújtásának szabályait,

e) az Országgyűlés által az éves költségvetésben a nemzetközi segítségnyújtásra jóváhagyott előirányzat felhasználásának rendjét,

f) az e törvény szerint veszélyes anyagnak minősülő anyagok — az azokhoz tartozó küszöbértéket (kritikus tömeget) — és ipari tevékenységek körét,

g) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset elleni védekezés, tervezés rendszerét és követelményeit,

h) a biztonsági jelentés és a biztonsági elemzés célját, tartalmi és formai követelményeit, a biztonsági jelentésre, valamint a biztonsági elemzésre kötelezettek körét,

i) a lakossági tájékoztatással kapcsolatos követelményeket,

j) a védekezésben résztvevők költségei megtérítésének szabályait,

k) az országos nukleáris balesetelhárítási rendszer, a vizek kártételei elleni védekezés szabályainak e törvénnyel összhangban történő módosítását,

l) a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság hatósági, szakhatósági és szakértői feladatait, hatáskörét.

52. § Felhatalmazást kap a belügyminiszter, hogy rendeletben szabályozza:

a) az irányítása alatt álló szervekre vonatkozóan a védekezés végrehajtásának egységes rendjét,

b) a törvény 25. §-ában meghatározott szervek irányítási és működési rendjét, feladatait, a hatáskörüket és

jogkörüket, valamint a területi és a helyi szervek felépítését,

c) a Határőrség, a Rendőrség és az önkormányzati tűzoltóság katasztrófavédelmi feladatait.

53. § Felhatalmazást kapnak az illetékes miniszterek, hogy rendeletben szabályozzák:

a) az ágazati tevékenységükkel összefüggésben az adatközlési, bejelentési, hatósági engedélyezési feladatokat,

b) a katasztrófavédelmi célú ágazati mérő- és ellenőrző meteorológiai előrejelző és riasztó rendszerek kialakításának, működtetésének feladatait,

c) a katasztrófavédelemben résztvevők kijelölését, feladataikat, felkészítésük és működtetésük feltételeit,

d) a súlyos ipari balesetek megelőzésével kapcsolatos tervezési, jelentési, adatközlési, együttműködési feladatokat, valamint a korai riasztási technikai rendszer létrehozásának és működtetésének szabályait.

Módosuló jogszabályok

54. § (1) A Hvt. 15. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Rendkívüli állapot, szükségállapot és veszélyhelyzet, katasztrófaveszély, illetve bekövetkezett katasztrófa idején, valamint az Alkotmány 19/E. §-ának (1) bekezdése szerint a bevezetett intézkedések végrehajtása során a védelmi bizottság teljes jogkörét a megyei közgyűlés elnöke, a fővárosban a főpolgármester gyakorolja.”

(2) A Hvt. 65. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Rendőrség, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, a büntetés-végrehajtási testület, a Vám- és Pénzügyőrség, a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság és területi, helyi szervei, valamint a hivatásos önkormányzati tűzoltóság (e törvény alkalmazásában a továbbiakban együtt: rendvédelmi szerv) jogszabályban meghatározott alapvető feladataik mellett közreműködnek egyes honvédelmi és országmozgósítási feladatok ellátásában.”

(3) A Hvt. 66. §-a (2) bekezdésének g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az (1) bekezdésben felsorolt szervek...]

„g) közreműködnek a 199. § (5) bekezdésében meghatározott rendeletek és intézkedések végrehajtásában.”

(4) A Hvt. 199. §-a (5) és (6) bekezdésének helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(5) Ahol a törvény rendeletet említ, ezen rendkívüli állapot idején a Honvédelmi Tanács rendeletét, szükségállapot idején a köztársasági elnök rendeleti úton bevezetett rendkívüli intézkedését, veszélyhelyzetben, illetve az Alkotmány 19/E. §-ának (1) bekezdésében meghatározott esetben a Kormány rendeletét kell érteni.

(6) A rendkívüli vagy szükségállapot idején bevezetett rendkívüli intézkedések, veszélyhelyzetben, illetve az Al-

kotmány 19/E. § (1) bekezdésében meghatározott esetben a Kormány által bevezetett intézkedések végrehajtásának területi követelményeit és feladatait illetékességi területén a megyei közgyűlés elnöke, a fővárosban a főpolgármester rendeletben állapítja meg.”

(5) A Hvt. 200. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„200. § A rendkívüli vagy szükségállapot idején bevezetett rendkívüli intézkedéssel, továbbá a veszélyhelyzetben, illetve az Alkotmány 19/E. §-ának (1) bekezdésében meghatározott esetben a Kormány által bevezetett intézkedéssel ellentétes jogszabály nem alkalmazható.”

(6) A Pvt. 2. §-a (2) bekezdésének h) pontja helyébe az alábbi rendelkezés lép:

[*(2) E törvény alkalmazásában veszélyhelyzet...*]

„h) több napon keresztül tartó kiterjedő, folyamatos, intenzív, megmaradó hóesés vagy hófúvás,”

(7) Ahol a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény kormánybiztost említ, helyette a bizottság vezetőjének illetékes helyettesét kell érteni.

55. § Ahol jogszabály a polgári védelem hivatásos szerveit, országos parancsnokot, megyei, fővárosi parancsnokot, országos, megyei, fővárosi parancsnokságot említ, ezen a továbbiakban a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságot és annak vezetőjét, megyei igazgatóságot, polgári védelmi kirendeltséget, a fővárosban a fővárosi polgári védelmi igazgatóságot és azok vezetőit kell érteni.

56. § Ahol a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről, valamint a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokságot, megyei tűzoltó parancsnokságot, illetőleg BM Tűzoltóság országos parancsnokot említ, azon a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságot és annak vezetőjét, valamint megyei igazgatóságot kell érteni.

57. § Ahol a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény polgári védelmet, állami tűzoltóságot, tűzoltóság országos parancsnokát, illetve a polgári védelem országos parancsnokát említi, azon a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságot és annak vezetőjét kell érteni.

Hatályukat veszítő rendelkezések

58. § E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti:

a) a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 97. §-a (1) bekezdésének f) pontja,

b) a polgári védelemről szóló 1996. évi XXXVII. törvény 2. §-a (1) bekezdésének f) pontja, a 7. §-a (2) bekezdésének b)–f) pontja, a 8. §-ának (2) bekezdése, a 14–15. §-ai,

c) a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről, valamint a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 24. §-ának g) pontja, 25—27. §-ai, 30. §-ának (2)—(5) bekezdése, 41. §-ának (1) bekezdése.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi LXXV. törvény

a szervezett bűnözés, valamint az azzal összefüggő egyes jelenségek elleni fellépés szabályairól és az ehhez kapcsolódó törvénymódosításokról*

Az Országgyűlés a szervezett bűnözés, valamint az azzal összefüggő egyes jelenségek visszaszorítása érdekében a következő törvényt alkotja:

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

I. Fejezet

ALAPVETŐ SZABÁLYOK

A törvény célja, az eljárás soronkívülisége

1. § (1) E törvény célja, hogy — közigazgatási-jogi eszközök biztosításával — hatékonyabb védelmet nyújtson a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) szerinti, a bűnszervezet keretében elkövetett (Btk. 137. § 8. pont), illetve a bűnszervezet létrehozására (Btk. 263/C. §) irányuló bűncselekményekkel, valamint az e bűncselekményekkel összefüggő egyes jogsértő cselekményekkel szemben.

(2) Az e törvény egyes rendelkezéseivel érintett hatósági ügyekben soron kívül kell eljárni és határozatot hozni.

2. § (1) A személyi védelem tárgyában hozott határozat ellen fellebbezésnek helye nincs, a határozat közlésétől számított 3 napon belül lehet kérni az államigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát. A kérelemhez csatolni kell a határozatot.

(2) A bíróság a kérelem benyújtásától számított 15 napon belül nemperes eljárásban, szükség esetén a felek meghallgatása után határoz. Ha a kérelemnek helyt ad, hatályon kívül helyezi a határozatot, ellenkező esetben a kérelmet elutasítja. A bíróság határozata ellen nincs helye jogorvoslatnak.

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. június 22-i ülésnapján fogadta el.

3. § Az e törvény alapján kirótt közrendvédelmi bírságot (12. §), valamint a légi jármű üzemeltetőjével szemben külön törvény szerint kiszabható közrendvédelmi bírságot [35. § (1) bekezdése] kormányrendeletben meghatározott eljárási szabályok szerint, az ott megjelölt célra lehet felhasználni.

Értelmező rendelkezések

4. § E törvény alkalmazásában

a) *üzlet*: a rendszeresen (állandóan vagy ideiglenes jelleggel) nyitva tartó kereskedelmi, illetve vendéglátó, idegenforgalmi és szálláshely-szolgáltató értékesítő hely;

b) *üzemeltető*: a működési engedéllyel rendelkező személy;

c) *foglalkoztatott*: az üzletben munkaviszony vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében munkát végző személy;

d) *az üzlet működésével függ össze*: az a cselekmény, amely az üzlet területén az üzemeltető, foglalkoztatott tudomásával vagy közreműködésével valósul meg, illetve amelyet az üzemeltetőtől, a foglalkoztatottól elvárható, a rendes üzletmenet biztosítása érdekében szükséges intézkedés elmulasztása tesz lehetővé, feltéve, hogy — ez utóbbi esetben — az üzemeltető tud, vagy a tőle elvárható gondosság tanúsítása esetén tudhatott volna a foglalkoztatott mulasztásáról;

e) *prostituált*: az a személy, aki anyagi ellenszolgáltatásért szexuális szolgáltatást nyújt, függetlenül az ellenszolgáltatás nyújtásának időpontjától, illetve attól, hogy az ellenszolgáltatás a szexuális szolgáltatás igénybevevőjétől vagy — a szolgáltatásra tekintettel — más személytől származik;

f) *szexuális szolgáltatás*: a prostituált olyan, a szolgáltatást igénybevevővel való testi érintkezést is igénylő tevékenysége, amely a szolgáltatást igénybevevő szexuális vágyának felkeltésére, illetve annak kielégítésére irányul;

g) *közterület*: a közhasználatra szolgáló minden olyan magán-, állami vagy önkormányzati tulajdonban álló terület, amely mindenki számára korlátozás nélkül igénybe vehető, ideértve a közterületnek közútként szolgáló és a magánterületnek a közforgalom elől el nem zárt részét;

h) *védett övezet*: a közterületnek az e törvény, illetve a települési (Budapesten a fővárosi) önkormányzat (a továbbiakban: önkormányzat) képviselő-testülete rendeletében meghatározott azon része, ahol a prostituált a szexuális szolgáltatásra nem ajánlkozhat fel, szexuális szolgáltatást nem nyújthat, a védett övezetre vonatkozó tilalmakat a közterület e részén fekvő nyilvános helyre is alkalmazni kell;

i) *türelmi zóna*: közterületnek az önkormányzat rendeletében a prostitúció tömeges megjelenése esetén kijelölt azon körzete, ahol a prostituált szexuális szolgáltatásra

felajánkozhat vagy a szexuális szolgáltatására irányuló kezdeményezést elfogadhatja;

j) a prostitúció tömeges megjelenése: a prostituáltak folyamatos vagy idényjellegű nagyobb számú egyidejű megjelenése, olyan területi koncentrálódása, amely alkalmas a település nyugalmanak megzavarására;

k) szexuális szolgáltatásra felajánkozás: a prostituáltak közterületen vagy nyilvános helyen máshoz címzett, a szexuális szolgáltatása nyújtására irányuló szóbeli felhívása (aktív felajánkozás), a prostituáltak a szexuális szolgáltatásra irányuló ráutaló magatartása (passzív felajánkozás), illetve a szexuális szolgáltatást igénybe venni kívánó felhívásának elfogadása;

l) a szexuális szolgáltatás zaklató jellegű felajánlása: más személy mozgásának, illetve a más személy által vezetett jármű elindulásának, mozgásának megakadályozása, megzavarása, agresszív, szeméremsertő szóbeli felhívás, illetőleg a prostituált erre utaló magatartása;

m) a szexuális szolgáltatásra felajánkozás eltűrése: a nyilvános helyet üzemeltető, vagy az ott foglalkoztatott olyan magatartása, amely ösztönzőleg hat a prostituáltak folyamatos tevékenységére;

n) sajtótevékenységet folytató, illetve egyéb tájékoztatást, hír- vagy műsorszolgáltatást nyújtó: a sajtóról szóló 1986. évi II. törvény, valamint a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény hatálya alá tartozó, időszaki lap, rádió- és televízió-műsor, könyv, röplap, egyéb szöveges kiadvány, a zeneművet, grafikát, rajtot vagy fotót tartalmazó kiadvány, nyilvános közlésre szánt műsoros filmszalag, videokazetta, videolemez, hangszalag és hanglemez, továbbá bármely más, a nyilvános közzététel szándékával készült tájékoztatást vagy műsört tartalmazó technikai eszköz előállításával, kiadásával és nyilvános közlésével kapcsolatos tevékenységet folytató természetes személy, egyéni vállalkozó, jogi személy, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező társaság;

o) nyilvános hely: közterületnek nem tekinthető, mindenki számára nyitva álló hely;

p) kábítószer-kereskedelemmel függ össze: a visszaélés kábítószerrel (Btk. 282—282/A. §), kóros szenvedélykeltés (Btk. 283. §);

q) terrorizmussal függ össze: a közérdekű üzem működésének megzavarása (Btk. 260. §), közveszélyokozás (Btk. 259. §), a terrorcselekmény (Btk. 261. §), légi jármű hatalomba kerítése (Btk. 262. §), közveszéllyel fenyegetés (Btk. 270/A. §);

r) illegális fegyverkereskedelemmel függ össze: a visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel (Btk. 263/A. §), visszaélés robbanóanyaggal vagy robbantószerrel (Btk. 263. §), fegyvercsempészet (Btk. 263/B. §);

s) szervezett bűnözéssel függ össze: az a büntett, amelyet bünszervezet tagjaként (Btk. 137. § 8. pont) követnek el, illetve a bünszervezet létrehozása (Btk. 263/C. §).

KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK

II. Fejezet

Az üzletek működésével összefüggő egyes közrendvédelmi szabályok

5. § (1) A települési önkormányzat jegyzője (a továbbiakban: jegyző) az üzletet közbiztonsági érdekből a büntető- vagy szabálysértési eljárás befejezéséig, de legfeljebb egy évi időtartamra — a nyomozó, illetőleg a szabálysértési hatóság javaslatára — ideiglenesen bezárathatja, ha megállapítja, hogy az üzlet működésével összefüggésben az üzlet üzemeltetőjével vagy foglalkoztatottjával szemben önbíráskodás (Btk. 273. §), csalás (Btk. 318. §), rablás (Btk. 321. §), kifosztás (Btk. 322. §), zsarolás (Btk. 323. §) elkövetése miatt büntető-, illetve szabálysértési eljárás indult.

(2) A jegyző, a nyomozó, illetve a szabálysértési hatóság javaslatára az (1) bekezdésben meghatározott érdekből és időtartamra az üzletet ideiglenesen akkor is bezárhatja, ha az üzlet működésével összefüggésben emberrablás (Btk. 175/A. §), emberkereskedelem (Btk. 175/B. §), embercsempészség (Btk. 218. §), üzletszerű kéjelgés elősegítése (Btk. 205. §), kitartottság (Btk. 206. §), kerítés (Btk. 207. §), visszaélés kábítószerrel (Btk. 282. §), kóros szenvedélykeltés (Btk. 283. §), vagy a szabálysértésekről szóló 1968. évi I. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 92. §-ában meghatározott tiltott kéjelgés, valamint a szexuális szolgáltatásra való felhívás tilalma (Sztv. 92/A. §) miatt indul büntető- vagy szabálysértési eljárás.

(3) A jegyző az üzlet működési engedélyét visszavonja a szabálysértési, illetőleg a nyomozó hatóság javaslatára, ha az (1)—(2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt, illetve szabálysértést bírósági vagy hatósági határozat jogerősen megállapította.

(4) Az üzlet bezárását, valamint a működési engedély visszavonását elrendelő határozat fellebbezésre tekintet nélkül azonnal végrehajtható.

6. § Ha az üzlet bezárását, vagy a működési engedély visszavonását az 5. § (1)—(2) bekezdésében meghatározott jogsértés miatt büntető- vagy szabálysértési eljárást folytató szerv indokoltnak tartja, az eljárás megindításáról, illetve a jogerős ügydöntő határozatáról értesíti a működési engedélyt kiadó jegyzőt. Az 5. § (3) bekezdésében meghatározott esetekben a bírósági ügydöntő határozatról az ügyben eljáró nyomozó hatóságot is értesíteni kell.

III. Fejezet

A prostitúció kezelésének egyes közrendvédelmi szabályai

7. § (1) Védett övezet:

a) a közútnak a közúti járművek közlekedésére szolgáló területe;

b) az autópályától, az autóúttól, illetve lakott területen kívül az egy-, illetve kétszámjegyű főútvonaltól számított 100 méteren belüli terület;

c) lakott területen a főútvonaltól számított 50 méteren belüli terület;

d) a népképviselői, közigazgatási, bírósági, ügyészi szervek, valamint diplomáciai és konzuli képviselők és az ezzel egy tekintet alá eső nemzetközi szervezetek és tagjaik elhelyezésére szolgáló épületek, köz- és felsőoktatási, köznevelési, gyermekjóléti és gyermekvédelmi, szociális, közművelődési feladatok ellátására rendelt épületek, a személyforgalom célját szolgáló terminálok (repülőtér, pályaudvar, hajóállomások), a nyilvántartásba vett egyházak szertartásaira szolgáló intézmények, a fegyveres erők objektumai, valamint a temetkezési és egyéb kegyhelyek területén, illetve a közterületen azoktól számított 300 m távolságon belüli terület;

e) az olyan mellékutcák, ahol a kiskorúak oktatását, nevelését, gyógyítását, tartós elhelyezését szolgáló, valamint gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmény működik.

(2) Az (1) bekezdés b)—d) pontjaiban meghatározott távolságot közterületen az épület, illetőleg a közút határvonalának bármely pontjától lehet számítani.

(3) A többlakásos ház közös tulajdonban vagy használatban álló területén, közterületen elhelyezett létesítményekben, illetőleg járműben, valamint a védett övezeten belül a nem lakás céljára szolgáló helyiségben a prostituált szexuális szolgáltatást nem nyújthat.

8. § (1) Az önkormányzat a prostitúció tömeges megjelenése esetén rendeletében egy türelmi zónát jelölhet ki. Kivételesen — ha egy türelmi zóna kijelölése nem lehetséges — több türelmi zóna is létesíthető. A közterületi prostitúció folyamatos észlelése esetén türelmi zóna kijelölése nem mellőzhető az ötvenezer lélekszám feletti települések esetében.

(2) Az önkormányzat rendeletében a 7. §-ban meghatározott védett övezeteken kívül a közterület más részein, illetve az ott működő egyes nyilvános helyeken is megtilthatja a prostituáltak tevékenységét.

(3) Türelmi zóna létesítése esetén az önkormányzat — kivételesen — a 7. § (1) bekezdés b)—c) pontjaiban meghatározott távolsági korlátozásoktól akkor térhet el, ha a zóna határvonala másként nem jelölhető ki.

(4) Az önkormányzat a védett övezeteken kívül időben is korlátozhatja a prostituáltak tevékenységét. Az önkormányzat e jogosultságát — türelmi zóna kijelölése esetén — a zónában folyó közcélú rendezvények időtartama alatt is érvényesítheti.

9. § (1) A prostituált a szexuális szolgáltatása igénybevételére csak 18. életévét betöltött személyt hívhat fel, illetőleg csak 18. életévét betöltött személy erre irányuló ajánlattételét fogadhatja el.

(2) Tilos a szexuális szolgáltatásra felajánkozás mást, illetőleg másokat zaklató módja.

(3) A prostituált szexuális szolgáltatásra akkor ajánkozhat fel, ha rendelkezik a külön jogszabályban előírt orvosi igazolással.

10. § Tilos a védett övezetben ellenszolgáltatást felajánlva mást szexuális szolgáltatás nyújtására felhívni, illetve más személy szexuális szolgáltatásának felajánlását elfogadni.

11. § Tilos írásban, kép- vagy hangrögzítő, illetve más berendezés útján szexuális szolgáltatást felajánlani, azt hirdetni vagy ilyen cselekményekben közreműködni.

12. § (1) Ha a sajtótevékenységet folytató, illetve egyéb tájékoztatást, hír- vagy műsorszolgáltatást nyújtó szervezet közreműködik szexuális szolgáltatás hirdetésében, a szervezet üzemeltetője — ennek hiányában a szervezet — a szolgáltatás egyszeri hirdetését alapul véve hirdetésenként ötszázezer forinttól egymillió forintig terjedő közrendvédelmi bírsággal sújtható.

(2) A közrendvédelmi bírság alkalmazása a Rendőrség hatáskörébe tartozik.

IV. Fejezet

Bűnmegelőzési ellenőrzés

13. § A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 35. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

(Bűnmegelőzési ellenőrzés)

„35. § A Rendőrség bűnmegelőzési célból ellenőrizheti azt, aki a három évi szabadságvesztésből szabadult, feltéve, ha az általa elkövetett bűncselekményelbírálásakor a 69. § (2) bekezdésének a)—h) pontjaiban meghatározott körülmények bármelyikét megállapították és a büntetés végrehajtása során tanúsított, a bűnöző életmód folytatására, a bűnöző kapcsolatok felújítására utaló magatartásából alaposan következtetni lehet arra, hogy ismét bűncselekményt fog elkövetni.”

14. § Az Rtv. a következő 35/A—35/C. §-sal egészül ki:

„35/A. § (1) A bűnmegelőzési ellenőrzést az elítéltet szabadító büntetés-végrehajtási intézet székhelye szerint illetékes rendőr-főkapitányság a szabadulást megelőzően egy hónappal kezdeményezi a büntetés-végrehajtási intézet székhelye szerinti megyei (fővárosi) bíróságon működő büntetés-végrehajtási bírónál.

(2) A kérelemnek tartalmaznia kell:

a) a bűnmegelőzési célból ellenőrizni kívánt személy nevét, lakóhelyét (tartózkodási helyét) és a természetes személyazonosító adatait;

b) az elítélés alapjául szolgáló bűncselekmény minőségét, a bíróság által kiszabott büntetést, a visszaesői minőséget;

c) azokat az adatokat, amelyek a bűnmegelőzési ellenőrzés elrendelését megalapozzák, így különösen a büntetés végrehajtása során tanúsított magatartásra vonatkozó, illetve a bűnöző életmód folytatására vagy a bűnöző kapcsolatok felújítására utaló adatokat.

(3) A bűnmegelőzési ellenőrzést a büntetés-végrehajtási bíró rendeli el, eljárására a büntetések és intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendelet szabályai az irányadók.

35/B. § A bűnmegelőzési ellenőrzés alá vont személlyel szemben az e fejezetben meghatározott rendőri intézkedéseken kívül az e törvény 64. § (1) bekezdésében meghatározott, bírói engedélyhez nem kötött titkos információgyűjtés is végezhető.

35/C. § (1) A bűnmegelőzési ellenőrzést úgy kell végrehajtani, hogy az érintettnek a társadalomba való beilleszkedését ne akadályozza, és törekedni kell arra, hogy az ellenőrzés tényéről az ellenőrzött környezete lehetőleg ne értesüljön.

(2) A Rendőrség a bűnmegelőzési ellenőrzést nem folytatja tovább, ezzel egyidejűleg a bűnmegelőzési ellenőrzés megszüntetését kezdeményezi, ha az elrendelés okai már nem állnak fenn.”

V. Fejezet

Idegenrendészeti és menekültügyi szabályok

15. § (1) A külföldiek beutazásáról, magyarországi tartózkodásáról és bevándorlásáról szóló 1993. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Idtv.) 9. §-ának (2) bekezdése a következő e) ponttal egészül ki:

(A vízum kiadását meg kell tagadni, ha)

„e) alaposan feltehető, hogy a kérelmező be- vagy átutazása nem a kérelemben megjelölt utazási, illetve tartózkodási cél megvalósítására szolgál.”

(2) Az Idtv. 11. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A vízum kiadása

a) a vízum kiadásra feljogosított külképviselet;

b) a Külügyminisztérium;

c) a rendőr-főkapitányság;

d) a határőr-igazgatóság és annak határforgalmi kirendeltsége;

e) a Belügyminisztérium kijelölt szerve (a továbbiakban: Belügyminisztérium) hatáskörébe (a továbbiakban: vízumkiadó hatóság) tartozik.”

(3) Az Idtv. 12. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„12. § (1) A jogszabályban engedélyhez kötött munkavégzés vagy más adóköteles jövedelemszerző tevékenység folytatása céljából — ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik — csak az e célra kiadott vízummal lehet

beutazni. Az erre irányuló kérelmet a külföldi az állandó vagy szokásos tartózkodási helye szerint illetékes magyar külképviseleten nyújthatja be.

(2) A munkavállalási vízumkérelemhez a 11. § (3) és (4) bekezdésében foglaltakon felül csatolni kell a magyarországi foglalkoztatás helye szerint illetékes munkaügyi hatóság által kiadott munkavállalási engedélyt.

(3) A jövedelemszerzési vízumkérelemhez a 11. § (3) és (4) bekezdésében foglaltakon felül csatolni kell a tevékenység folytatásához szükséges, külön jogszabályban meghatározott feltételek teljesítésére vonatkozó igazolást.

(4) A jövedelemszerzési vízum iránti kérelem a (3) bekezdésben foglalt feltételek teljesítése mellett a külföldiek önálló vállalkozóként történő gazdasági célú letelepedéséről szóló törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, vagy akkor engedélyezhető, ha a tevékenység a Magyar Köztársaság számára gazdasági haszonnal jár vagy tudományos, illetőleg kulturális értéket képvisel.”

16. § Az Idtv. 16. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Az ideiglenes, illetőleg a huzamos tartózkodási engedély visszavonható, ha a további tartózkodás feltételei megszűntek.”

17. § Az Idtv. a következő 22/A. §-sal egészül ki:

„22/A. § (1) A bevándorlási engedélyt az idegenrendészeti hatóság visszavonhatja, ha

a) a bevándorlási engedély a külföldi által közölt hamis adaton vagy tényen alapult;

b) a bevándorlás engedélyezésének alapjául szolgáló körülmények jelentősen megváltoztak, feltéve, hogy a folyamatosan Magyarországon lakó külföldi esetében az állandó tartózkodásra jogosító személyazonosító igazolvány kiadásától számítva öt év még nem telt el.

(2) A bevándorlási engedély visszavonását követően a külföldi beutazása és magyarországi tartózkodása az általános szabályok szerint engedélyezhető.”

18. § Az Idtv. 23. §-a (1) bekezdésének d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, és az (1) bekezdés a következő f) ponttal egészül ki:

(Az állami szuverenitás, a nemzetbiztonság, az alkotmányos rend, a közbiztonság védelme érdekében beutazási és tartózkodási tilalmat kell elrendelni azzal a külföldivel szemben)

„d) aki személy, illetve csoport be- vagy kiutazását (határátlépését) úgy szervezi vagy segíti, hogy a továbbutazás, a harmadik országba történő befogadás nyilvánvalóan nem biztosított, vagy embercsempész tevékenységet folytat; vagy”

„f) akinek a beutazására és tartózkodására vonatkozó tilalom érvényesítésére a Magyar Köztársaság nemzetközi szerződésben vagy nemzetközi együttműködés keretében vállalt kötelezettséget.”

19. § (1) Az Idtv. 24. §-ának (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„24. § (1) A beutazási és tartózkodási tilalom elrendelésére jogosult

a) a Belügyminisztérium,

b) az Országos Rendőr-főkapitányság és a rendőr-főkapitányság a 23. § (1) bekezdésének a), d) és e) pontjai, valamint a 23. § (2) bekezdésében foglalt esetben,

c) a Határőrség Országos Parancsnoksága és a határőr-igazgatóság a 23. § (1) bekezdésének a), d) és (2) bekezdésének a), c) és d) pontjai esetében.

(2) A beutazási és tartózkodási tilalom elrendelésére a 23. § (1) bekezdésének b) és d), valamint a 23. § (2) bekezdésének e) pontjai esetében a nemzetbiztonsági szervek központi szervei, a 23. § (1) bekezdés f) pontja esetében a Külügyminisztérium a Belügyminisztériumnak javaslatot tehetnek.”

20. § Az Idtv. 28. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az idegenrendészeti hatóság és a Rendőrség az e törvényben meghatározott idegenrendészeti szabályok megtartását ellenőrizheti, e célból a rendőr jogosult magánlakásba, illetőleg magánterületre is belépni.”

21. § Az Idtv. 31. §-át megelőző cím a következők szerint módosul, egyidejűleg a 31. § (1)—(2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„*Idegenrendészeti kiutasítás*

31. § (1) Az idegenrendészeti hatóság a Magyar Köztársaság területéről kiutasíthatja azt a külföldit, akivel szemben beutazási és tartózkodási tilalom elrendelésének lenne helye, illetőleg ilyen tilalmat rendeltek el (23. §), vagy aki az ország elhagyására vonatkozó kötelezettségének nem tett eleget.

(2) Az idegenrendészeti kiutasítás elrendelésére a rendőr-főkapitányság vagy a határőr-igazgatóság (a továbbiakban: a kiutasítást elrendelő szerv) jogosult.”

22. § Az Idtv. a következő új 31/A. §-sal egészül ki:

„31/A. § Az idegenrendészeti hatóság a külföldi kiutasításától, illetve a beutazási és tartózkodási tilalom elrendelésétől eltekinthet, feltéve, hogy a külföldi vállalja az ország területének önkéntes elhagyását.”

23. § (1) Az Idtv. 32. §-ának (1) bekezdése az alábbi mondattal egészül ki:

„Az idegenrendészeti hatóság a menekültügyi hatóság szakhatósági véleménye megadásáig nem hozhatja meg a visszairányításról, illetve a kiutasításról rendelkező határozatot.”

(2) Az Idtv. 32. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az idegenrendészeti kiutasításra vonatkozó szabályokat a bevándorolt külföldre a (3) bekezdésben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.”

(3) Az Idtv. 32. §-a (3) bekezdésének felvezető szövege az alábbiak szerint módosul:

„(3) Az állandó tartózkodásra jogosító személyi igazolvány kiadásától számított öt év óta folyamatosan Magyarországon lakó bevándorolt külföldi csak akkor utasítható ki, ha”

(4) Az Idtv. 32. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A bevándorolt külföldivel szemben elrendelt idegenrendészeti kiutasítás esetén a bevándorlási engedélyt vissza kell vonni.”

24. § Az Idtv. a következő új 32/A. §-sal egészül ki:

„32/A. § Idegenrendészeti kiutasítás nem alkalmazható olyan bűncselekmény elkövetése miatt, amelynek elbírálása során az eljáró bíróság nem rendelt el kiutasítás mellék-büntetést a külföldivel szemben.”

25. § Az Idtv. 33. §-ának (1)—(2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„33. § (1) Az idegenrendészeti kiutasítást alakszerű határozattal kell elrendelni. A rendelkező részben meg kell jelölni a kiutasítás okát, időtartamát, az ország elhagyására előírt kötelezettség határnapját, továbbá az ujjnyomat-levételére vonatkozó kötelezést és a határátlépés helyét.

(2) A kiutasítást, valamint a beutazási tilalom időtartamát az útlevelebe be kell jegyezni. Az idegenrendészeti hatóság a bejegyzéstől kivételesen eltekinthet, feltéve, hogy a külföldi vállalja az ország területének önkéntes elhagyását.”

26. § Az Idtv. 34. §-a a következő új (2) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi (2) bekezdés megjelölése (3) bekezdésre változik:

„(2) A kiutasítás miatt elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom időtartamát a kiutasítás végrehajtásának napjától kell számítani.”

27. § Az Idtv. 35. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az idegenrendészeti kiutasítást elrendelő határozat elleni fellebbezést a határozat közlésétől számított három napon belül lehet előterjeszteni.”

28. § Az Idtv. a következő alcímmel, 35/A. és 35/B. §-sal egészül ki:

„*A bíróság vagy a szabálysértési hatóság által elrendelt kiutasítás végrehajtása*

35/A. § (1) Ha a kiutasítást a bíróság vagy a szabálysértési hatóság rendelte el, a kiutasítás végrehajtása az idegenrendészeti hatóság hatáskörébe tartozik.

(2) A jogerős kiutasítás büntetéséről, intézkedéséről a bíróság vagy a szabálysértési hatóság értesíti az idegenrendészeti hatóságot.

(3) Az idegenrendészeti hatóság a (2) bekezdésben meghatározott értesítés alapján intézkedik

a) a külföldi ujjnyomatának levételére;

b) a kiutasítás tényének és a beutazási tilalom időtartamának az úti okmányba történő bejegyzésére, valamint a határátlépés helyének a megállapítására;

c) a beutazási és tartózkodási tilalom nyilvántartásba vételére;

d) bevándorolt külföldi esetében a bevándorlási engedély visszavonására.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott beutazási és tartózkodási tilalom nyilvántartásba vételekor a tilalom időtartamát a 34. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés szerint kell számítani. Ha a külföldit a bíróság és a szabálysértési hatóság is kiutasította, a tilalom időtartamát a hosszabb időtartamú kiutasításnak megfelelően kell figyelembe venni.

(5) Az idegenrendészeti hatóságnak a kiutasítás végrehajtása során a 33. § (3)—(5) bekezdéseiben meghatározott rendelkezéseket a (6) bekezdésben foglalt eltéréssel kell alkalmaznia.

(6) Ha a kiutasítás végrehajtásának költsége más módon nem biztosítható, azt az idegenrendészeti hatóság megelőlegezi.

35/B. § Ha a külföldit az idegenrendészeti hatóság és a szabálysértési hatóság is kiutasította, a tilalom időtartamát a hosszabb időtartamú kiutasításnak megfelelően kell figyelembe venni.”

29. § (1) Az Idtv. 36. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„36. § (1) Az idegenrendészeti hatóság a bíróság vagy a szabálysértési hatóság által kiszabott kiutasítás büntetés, intézkedés, valamint a 31. §-ban foglaltak alapján elrendelt kiutasítás végrehajtásának biztosítása érdekében idegenrendészeti őrizetbe veheti azt a külföldit, aki

a) a hatóság elől elrejtőzött, vagy a kiutasítás végrehajtását más módon akadályozza;

b) a távozást megtagadja, vagy más alapos ok miatt feltehető, hogy a kiutasítás végrehajtását késlelteti vagy megghiúsítja;

c) a kiutasítás hatálya alatt és a kiutazás előtt szabálysértést vagy bűncselekményt követett el;

d) a kötelező tartózkodásra kijelölt helyet engedély nélkül vagy az előírt feltételek hiányában elhagyta, illetve az engedélyben megállapított határidőre nem tért vissza;

e) szándékos bűncselekmény elkövetése miatt kiszabott szabadságvesztés büntetésből szabadul.

(2) Ha a külföldi kiutasítására olyan szándékos bűncselekmény elkövetése miatt került sor, amely a kábítószerkereskedelemmel, terrorizmussal, illegális fegyverkereskedelemmel, embercsempészéssel, pénzmosással, szervezett bűnözéssel függ össze, a kiutasítás végrehajtásának biztosítása érdekében az idegenrendészeti őrizetet el kell rendelni.

(3) Az idegenrendészeti őrizetet alakszerű határozattal kell elrendelni és azt a közléssel egy időben végre kell hajtani.

(4) Az idegenrendészeti őrizet legfeljebb öt napra rendelhető el, amelyet az őrizet helye szerint illetékes helyi bíróság a külföldi kiutazásáig meghosszabbíthat.

(5) Ha az idegenrendészeti őrizet időtartama a harminc napot meghaladja, a bíróság az őrizet fenntartásának szükségességét havonta felülvizsgálja.

(6) Hat hónapon túli idegenrendészeti őrizet meghosszabbítására csak az őrizet helye szerint illetékes megyei (fővárosi) bíróság jogosult.

(7) Az idegenrendészeti őrizet a kiutasítás végrehajtása feltételeinek a megteremtéséig, de legfeljebb tizennyolc hónapig tarthat. Azonnal meg kell szüntetni az őrizetet, ha elrendelésének oka megszűnt.

(8) Ha az idegenrendészeti őrizet elrendelésétől számított tizennyolc hónap alatt a kiutasítás nem hajtható végre, az őrizetet meg kell szüntetni. Az őrizetet elrendelő idegenrendészeti hatóság a külföldi számára kötelező tartózkodási helyet jelöl ki.

(9) A kijelölt helyen tartózkodó külföldivel szemben a 36. § (1) bekezdésében meghatározott okból az idegenrendészeti őrizet ismételt elrendelésének van helye.”

30. § Az Idtv. 37. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az idegenrendészeti őrizetet — az elrendelő rendelkezése szerint — rendőrségi fogdában vagy büntetés-végrehajtási intézetben kell végrehajtani, amelynek költségeit az állam megelőlegezi.”

31. § (1) Az Idtv. 43. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A kötelező tartózkodási helyet közösségi szálláson kell kijelölni, ha a külföldi magát eltartani nem képes, megfelelő lakással, anyagi fedezettel vagy jövedelemmel, az eltartásra köteles meghívóval, illetőleg eltartásra kötelezhető hozzátartozóval nem rendelkezik, továbbá, ha a külföldi fokozott hatósági ellenőrzése közbiztonsági okból indokolt.”

(2) Az Idtv. 43. §-a a következő új (4)—(6) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi (4)—(5) bekezdések megjelölése (7)—(8) bekezdésre változik:

„(4) A közösségi szálláson történő tartózkodással összefüggésben felmerülő költségeket az állam megelőlegezi.

(5) Ha a kötelező tartózkodási helyet közösségi szálláson jelölték ki, az ott-tartózkodás időtartama a tizennyolc hónapot nem haladhatja meg.

(6) A kötelező tartózkodási hely elhagyása csak rendkívüli méltánylást érdemlő esetben engedélyezhető, ha

a) az elrendelésre az (1) bekezdés a) pontja alapján került sor, a személyazonosság megállapításáig;

b) az elrendelésre az (1) bekezdés *c)* és *d)* pontja alapján került sor és megalapozottan valószínűsíthető, hogy a kiutasítás, illetve a visszairányítás hat hónapon belül végrehajtható;

c) az elrendelésre az (1) bekezdés *e)* pontja alapján került sor és a külföldi ellen kábítószer-kereskedelemmel, terrorizmussal, embercsempészéssel, illegális fegyverkereskedelemmel, pénzmosással, szervezett bűnözéssel összefüggő bűncselekmény elkövetése miatt büntetőeljárás van folyamatban, a büntetőeljárás befejezéséig.”

32. § Az Idtv. a következő 43/A. §-sal egészül ki:

„43/A. (1) Ha a közösségi szálláson történő kötelező tartózkodás elrendelésétől tizennyolc hónap eltelt, de az elrendelés alapjául szolgáló körülmény a külföldinek fel nem róható okból továbbra is fennáll, a külföldi számára más tartózkodási helyet kell kijelölni.

(2) Az idegenrendészeti hatóság az új tartózkodási helyet kijelölő határozatban előírhatja, hogy a külföldi a kijelölt helyet — lakóhelyet, körzetet — csak engedéllyel hagyhatja el, továbbá a külföldit a hatóság előtti időszakonkénti megjelenésre kötelezheti.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben az idegenrendészeti hatóság a külföldit a személyazonosságát és a tartózkodás jogcímét igazoló, legfeljebb hat hónapig érvényes okmánnyal látja el, amelynek az érvényességi ideje meghosszabbítható. Az idegenrendészeti hatóság az okmányba a (2) bekezdés szerinti korlátozásokat, valamint az előírt magatartási szabályokat bejegyzi.

(4) A (2) bekezdés szerint kiállított okmány birtokában a külföldi az elrendelő szerv hozzájárulásával jogosult munkavállalásra.

(5) Ha a kötelező tartózkodási hely nem közösségi szállás, a kijelöléstől számított tizennyolc hónap elteltével az idegenrendészeti hatóság a (2) és (3) bekezdésekben foglaltak alkalmazásával jár el.

(6) A (2)—(4) bekezdésekben foglaltak nem érintik a külföldinek az ország elhagyására vonatkozó kötelezettségét, kivéve, ha a jogerős idegenrendészeti kiutasítás végrehajthatóvá válásától, vagy a szabálysértési eljárás keretében hozott kiutasítás intézkedés jogerőre emelkedésétől számítva öt év már eltelt és a végrehajtás nem a külföldi felróható magatartása miatt hiúsult meg.”

33. § (1) Az Idtv. 47. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) E törvény alkalmazásában idegenrendészeti hatóság az e törvényben hatósági és intézkedési jogkörrel felruházott Belügyminisztérium, rendőrség, határőrség, közigazgatási hivatal, vám- és pénzügyőrség és vízumkiadó szerv.”

(2) Az Idtv. 48. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A rendőrség és a határőrség idegenrendészeti hatáskörébe tartozó ügyben a Belügyminisztérium közrendi

és közbiztonsági okokból eljárhat. Ha első fokon a miniszterium jár el, felettes szerv a miniszter.”

34. § Az Idtv. 49. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„49. § (1) Az idegenrendészeti ügyekben a közigazgatási és bírói eljárások során hozott határozatokat a jelenlévő külföldi előtt anyanyelvén vagy az általa értett más idegen nyelven szóban is közölni kell.

(2) Idegen nyelv használata esetén — ha az eljáró hatóság képviselője azt nem beszéli — tolmácsot kell alkalmazni. A tolmács díját és költségeit az állam viseli.

(3) Ha a külföldi ismeretlen helyen tartózkodik, a határozat közlése közszemlére tétel útján történik. Közszemlére tenni csak a határozat rendelkező részét lehet.”

35. § (1) Az Idtv. 60. §-a a következő (3)—(4) bekezdésekkel egészül ki:

„(3) Ha a visszaszállítás azonnal nem hajtható végre, a visszaszállításig a külföldi tartózkodásával összefüggésben felmerülő költségeket a légi jármű üzemeltetője (a továbbiakban: üzemeltető) viseli.

(4) Az (1) bekezdésben foglaltak alapján az idegenrendészeti hatóság a légi jármű üzemeltetőjét járatonként egymillió forintig terjedő közrendvédelmi bírsággal sújthatja.”

(2) Az Idtv. 64. §-a (1) bekezdésének *f)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza)

„*f)* a kötelező tartózkodási hely kijelölésének eljárási rendjét, a közösségi szállás létesítésének követelményeit, a közösségi szállás házirendjét.”

36. § (1) A menedékjogról szóló 1997. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Met.) 32. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A kérelem előterjesztésekor a kérelmezőt a menekültügyi hatóság tájékoztatja eljárási jogairól, kötelezettségeiről, a kötelezettség megszegésének jogkövetkezményeiről és a kijelölt szálláshelyről.”

(2) A Met. 42. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A menekültügyi hatóság elutasító határozata elleni jogorvoslati kérelmet a bírósághoz a rövidített eljárásra irányadó szabályok szerint lehet benyújtani.”

(3) A Met. 47. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A menekültügyi eljárás alatt az idegenrendészeti eljárást nem kell felfüggeszteni, de az idegenrendészeti eljárásban hozott, a külföldi kiutasítását vagy visszairányítását elrendelő határozatot a menedékjogi kérelem jogerős elbírálásáig nem lehet végrehajtani.”

VI. Fejezet

A személyes adatok kezelésével összefüggő szabályok

37. § Az Rtv. 42. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

(Kép- és hangfelvétel készítése)

„(1) A Rendőrség a rendőri intézkedéssel összefüggésben az intézkedéssel érintett személyről, a környezetről, illetőleg a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról kép- és hangfelvételt készíthet. A Rendőrség közterületen, közbiztonsági célból képfellevőt helyezhet el olyan módon, hogy annak jelenléte az állampolgárok számára nyilvánvalóan észlelhető legyen. A felszerelt képfellevő elhelyezéséről, működtetéséről tájékoztatni kell a lakosságot. A Rendőrség által készített kép- és hangfelvételek, illetőleg az abban szereplő személyes adatok csak az esemény helyszínén elkövetett bűncselekmény vagy szabálysértés miatt kezdeményezett eljárás során, valamint körözött személy azonosítása céljából használhatók fel.”

38. § (1) Az Rtv. 63. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A titkos információgyűjtés során beszerzett adat a büntetőeljárásban a bizonyítási eszközként való felhasználásáig, továbbá a Rendőrséggel együttműködő személy és a fedett nyomozó kiléte, az információgyűjtés ténye és technikai részlete államtitoknak minősül.”

(2) Az Rtv. 63. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A Rendőrség erre felhatalmazott szerve, valamint a beszerzett adat és az információgyűjtés ténye tekintetében az ügyész és a bíró a titkos információgyűjtés során külön engedély nélkül megismerheti a védett államtitok tartalmát. A (2) bekezdésben meghatározott adatok és információk nemzetközi egyezmény, nemzetközi szerződés vagy megállapodás, ennek hiányában viszonyosság alapján, ha a továbbítás súlyos és közvetlen veszély elhárításához, vagy súlyos bűncselekmény megelőzéséhez szükséges — amennyiben a személyes adatok kezelésének feltételei a külföldi adatkezelőnél minden egyes adat tekintetében teljesülnek — nemzetközi és külföldi bűnüldöző, igazságszolgáltatási szervek részére átadhatók.”

39. § Az Rtv. 64. §-a a következő (8)—(9) bekezdésekkel egészül ki:

„(8) A Rendőrség az informátor, a bizalmi személy, a Rendőrséggel titkosan együttműködő más személy, a fedett nyomozó, valamint a fedőokirat és a fedőintézmény védelme érdekében a közigazgatási nyilvántartásokban, így különösen a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban, a személyi igazolvány nyilvántartásban, az anyakönyvi nyilvántartásban, az úti okmány nyilvántartásban, a gépjárművezetői engedély és gépjármű nyilvántartásban, az ingat-

lan-nyilvántartásban, a cégnyilvántartásban fedőadatokat helyezhet el. A fedőadat elhelyezésének ténye, az elhelyezésre vonatkozó rendelkezést tartalmazó okirat vagy más adathordozó államtitoknak minősül. A fedőadatokat törölni kell, ha az elhelyezés alapjául szolgáló bűnüldözési érdek megszűnt.

(9) Az informátor, a bizalmi személy, a Rendőrséggel titkosan együttműködő más személy által a titkos információgyűjtés keretében másnak okozott kár megtérítésére a 67. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.”

40. § Az Rtv. 68. §-ának helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„68. § (1) A Rendőrség titkos információgyűjtésre felhatalmazott nyomozó szervének vezetője az ügyész jóváhagyásával a két évi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő, szándékos bűncselekmény felderítése érdekében az ügyvel összefüggő adatok szolgáltatását igényelheti az adóhatóságtól, a devizahatóságtól, a szolgáltatást nyújtó távközlési szervezettől, az egészségügyi és a hozzá kapcsolódó adatot kezelő szervtől, továbbá a banktitoknak, értékpapírtitoknak, pénztártitoknak és egyéb üzleti titoknak minősülő adatot kezelő szervtől. A nyomozó szerv az adatszolgáltatás teljesítésére határidőt jelölhet meg. Az adatszolgáltatás ingyenes és nem tagadható meg. Az így kapott információ csak a megjelölt célra használható fel.

(2) Halaszthatatlan intézkedésként, ha a késedelem veszéllyel jár és az ügy kábítószer-kereskedelemmel, terrorizmussal, illegális fegyverkereskedelemmel, pénzmosással vagy szervezett bűnözéssel függ össze, az adatigényléshez az ügyész előzetes jóváhagyása nem kell, és azt haladéktalanul teljesíteni kell. Ez esetben a megkeresést „halaszthatatlan intézkedés” jelzéssel kell ellátni. Az ügyész jóváhagyása iránt a megkereséssel egyidejűleg intézkedni kell. Ha az ügyész a jóváhagyását megtagadja, a Rendőrség az így beszerzett adatokat haladéktalanul megsemmisíti.

(3) A biztonsági követelmények érvényesítése érdekében a társadalombiztosítási, egészségügyi, adóelszámolási, költségvetési, pénzügyi, statisztikai adatszolgáltatással, a maradó irat védelme érdekében végzett levéltári ellenőrzéssel, valamint a speciális működési költségek körébe tartozó valutafelhasználással kapcsolatos eljárási szabályokat — a törvényi előírások keretei között — a Rendőrség és a tárgykör szerint illetékes szervezetek külön megállapodásban rögzíthetik.”

41. § (1) A Rtv. 69. §-ának (1) bekezdése a következő d) ponttal egészül ki:

[A Rendőrség bírói engedéllyel a 63. § (1) bekezdésében meghatározott bűnüldözési célból a súlyos bűncselekmények megelőzése érdekében]

„d) az Interneten vagy más számítástechnikai úton történő levelezés (E-mail) során keletkezett adatokat és információkat megismerheti és felhasználhatja.”

(2) Az Rtv. 69. §-a a következő új (2) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi (2)—(6) bekezdések számozása (3)—(7) bekezdésekre változik:

„(2) Az (1) bekezdés *c*) és *d*) pontjában meghatározott eszközök alkalmazása során gyűjtött, a titkos információgyűjtés alapjául szolgáló eljárásban nyilvánvalóan nem érintett személyekre vonatkozó adatokat haladéktalanul meg kell semmisíteni, azok a továbbiakban nem kezelhetők és nem használhatók fel.”

42. § Az Rtv. 75. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„75. § A belső bűnmegelőzési és bűnfelderítő feladatok ellátó szerv (e törvény alkalmazása szempontjából a továbbiakban: Megelőzési Szolgálat) feladatkörében az e fejezetben szabályozott titkos információgyűjtést a Rendőrségre vonatkozó szabályok szerint végezheti. Az engedély iránti kérelem (70. §), a sürgősségi elrendelés (72. §), valamint a megszüntetés elrendelése [73. § (1) bekezdés] az ellenőrző szerv vezetőjének hatáskörébe tartozik. A feladatkörében eljárva az adatok kezelésére a VIII. fejezetben foglaltak az irányadók.”

43. § Az Rtv. 76. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Rendőrség a törvényben szabályozott bűnmegelőzési, bűnüldözési (a továbbiakban együtt: bűnüldözési), valamint államigazgatási és rendészeti feladatainak ellátásához — központi, területi és helyi szinten — a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítottak, a büntetőeljárás alá vontak, a sértettek és egyéb közreműködők, az államigazgatási eljárásban ügyfelek, valamint egyéb érintettek személyes adatait, illetőleg más adatokat kezeli.”

44. § Az Rtv. 84. §-ának *i*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A Rendőrség a törvényben meghatározott bűnüldözési feladatainak ellátása érdekében kezelheti, illetve az adatkezelésre feljogosított más szervek nyilvántartásából átveheti)

„*i*) a 73. § (3) bekezdése alá tartozók kivételével a titkos információgyűjtés alkalmazásával érintett személyek adatait — beleértve a Rendőrséggel együttműködőket és a fedett nyomozókat is — és az alkalmazás eredményét, ha büntetőeljárás nem indul, a titkos információgyűjtés lezárását követő legfeljebb 2 évig, büntetőeljárás lefolytatása esetén a büntetethez eléréséig, elítélés esetén a büntetett előlethez fűződő hátrányok alóli mentesítésig, illetőleg legfeljebb 20 évig, együttműködők, illetőleg fedett nyomozók esetén az együttműködés, illetőleg a fedett nyomozói tevékenység megszűnésétől számított 20 évig.”

45. § Az Rtv. 88. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„88. § (1) A Rendőrség a törvényben meghatározott bűnüldözési feladatai teljesítése érdekében — ha az adat-

védelem feltételei biztosítottak — az adott bűncselekmény felderítése és nyomozása során bűnüldözési és az államigazgatási rendszereit egymással összekapcsolva egyedi adatkezelést végezhet. Az ennek során keletkezett olyan új adatokat, amelyeket a büntetőeljárás során nem használnak fel, törölni kell.

(2) A Rendőrség a törvényben meghatározott bűnüldözési feladatai teljesítése érdekében — ha az adatvédelem feltételei biztosítottak — az adott bűncselekmény felderítése, nyomozása során a bűnüldözési adatkezelési rendszereit más rendvédelmi szerv, illetve más nyomozó hatóság adatkezelési rendszerével összekapcsolva egyedi adatkezelést végezhet. Az ennek során keletkezett olyan új adatokat, amelyeket a büntetőeljárás során nem használnak fel, törölni kell.

(3) A Rendőrség a bűnüldözési feladatainak ellátáshoz más adatkezelési rendszerekből — törvényben meghatározott esetekben és módon — adatokat vehet át. Az adatátvétel tényét mind az adatátadó, mind az adatátvevő szervnél dokumentálni kell.”

46. § A vámjogról, a vámeljárásról, valamint a vámigazgatásról szóló 1995. évi C. törvény (a továbbiakban: Vám. tv.) a következő 160/A.—160/F. §-okkal egészül ki:

„160/A. § (1) A vámhatóság jogszabályban meghatározott bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatai ellátása érdekében személyes adatot, illetőleg bűnüldözési célból különleges adatot kezel.

(2) A vámhatóság az (1) bekezdésben meghatározott feladatai ellátása érdekében más adatkezelési rendszerekből a felhasználás céljának megjelölésével adatokat kérhet.

(3) A vámhatóság személyes adatokat az országból külföldi bűnüldözési, igazságszolgáltatási szervek, illetőleg nemzetközi bűnüldöző szervezetek részére nemzetközi szerződés vagy megállapodás, ennek hiányában bűnüldözési érdekből viszonzóság alapján, ha a továbbítás súlyos és közvetlen veszély elhárításához, vagy súlyos bűncselekmény megelőzéséhez szükséges — amennyiben a személyes adatok kezelésének feltételei a külföldi adatkezelőnél minden egyes adat tekintetében teljesülnek — nemzetközi és külföldi bűnüldöző, igazságszolgáltatási szervek részére átadhat.

(4) A vámhatóság a bűnüldözési, rendészeti feladatainak ellátása érdekében az általános munkarend korlátaitól függetlenül adatokat kérhet a személyiadat- és lakcímnnyilvántartó szervektől, az országos gépjármű, gépjárművezetői alapnyilvántartásokból, a külföldre utazást korlátozó rendelkezés hatálya alatt állókra és az útlevelekre vonatkozó nyilvántartásokból, a büntetettek (bíróság által jogerősen elítéltek) nyilvántartásaiból, valamint a büntetés-végrehajtási intézetekben fogvatartottak nyilvántartásából. Az adatkérést hiányos és töredék adatok alapján is teljesíteni kell.

(5) A (4) bekezdésben foglaltak szerint átvett adat felhasználásának jogszerűségéért az átvevő szerv vezetője tartozik felelősséggel.

(6) A vámhatóság az eljárásban részt vevők személyazonosító és lakcím adatait, továbbá az ügy azonosító adatait ügyviteli célból, az eljárás megindításától az alapul szolgáló irat selejtezéséig kezeli.

(7) A vámhatóság által kezelt adatokat személyazonosításra alkalmatlan módon, statisztikai célra fel lehet használni.

(8) A pénzügyminiszter, az országos parancsnok, a főigazgató, a területi vámszerv vezetője, illetőleg bűncselekménnyel kapcsolatban a nyomozó szerv vezetője a közérdekű adatok nyilvánosságra hozatalát bűnüldözési érdekből megtagadhatja.

160/B. § (1) A vámhatóság a jogszabályban meghatározott bűnüldözési feladatainak ellátása érdekében kezelheti, illetve az adatkezelésre feljogosított szervek nyilvántartásából átveheti:

a) a felderítetlenül maradt bűncselekménykriminalisztikai szempontból fontos jellemzőit a bűncselekmény elkövetőjének felderítéséig, vagy ennek hiányában a büntetethőség elévüléséig;

b) a bűncselekmény helyszínén rögzített nyomokat, anyagmaradványokat, eszközöket, szagmintákat a bűncselekmény elkövetőjének felderítéséig, vagy ennek hiányában a büntetethőség elévüléséig;

c) a szándékos bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúja miatt kihallgatott személy adatait, ujjlenyomatát, személyleírását, fényképét, hang- és szagmintáját, valamint az elvégzett kriminalisztikai szakértői vizsgálatok adatait a bűncselekmény büntetethőségének elévülésétől, vagy elítélés esetén a büntetett előlethez fűződő hátrányok alóli mentesítéstől számított 20 évig;

d) szándékos bűncselekmény alapos gyanúja miatt kihallgatott, illetőleg ilyen bűncselekmény elkövetése miatt elítélt személy cselekményének kriminalisztikai szempontból fontos jellemzőit a büntetethőség elévüléséig, vagy elítélés esetén a büntetett előlethez fűződő hátrányok alóli mentesítéséig;

e) a szervezett bűnözésre utaló cselekményekben vagy tényállásokban érintett személyek, kapcsolataik adatait és kriminalisztikai szempontból fontos jellemzőit az érintett személyre vonatkozóan keletkezett utolsó adatot követő 20 évig;

f) olyan személyek adatait, akikkel szemben nemzetközi kötelezettségvállalás alapján nemzetközi bűnüldözési intézkedéseket kell foganatosítani, valamint e személyek kapcsolatainak adatait és kriminalisztikai szempontból fontos jellemzőit a büntetethőség elévüléséig vagy a nemzetközi kötelezettségvállalásban meghatározott ideig;

g) az egyes bűncselekmények nyomozása során a felderítéssel és bizonyítással kapcsolatban keletkezett iratokban szereplő személyek és kapcsolataik adatait, illetve az eljárási helyzetükre vonatkozó adatokat, valamint a hozzájuk fűződő nyomozási adatokat az ügyben hozott jogerős ítéletig vagy a nyomozás megszüntetése esetén a bűncselekmény büntetethőségének elévüléséig;

h) a titkos információgyűjtés során keletkezett adatokat, ha büntetőeljárás nem indul, a gyűjtés lezárását követő 2 évig;

i) a titkos információgyűjtés alkalmazásával érintett személyek adatait — beleértve a vámhatósággal együttműködőket és a fedett nyomozókat is — és az alkalmazás eredményét, ha büntetőeljárás nem indul, a titkos információgyűjtés lezárását követő legfeljebb 2 évig, büntetőeljárás lefolytatása esetén a büntetethőség elévüléséig, elítélés esetén a büntetett előlethez fűződő hátrányok alóli mentesítéséig, illetőleg legfeljebb 20 évig, együttműködők, valamint fedett nyomozók esetén az együttműködés, illetve a fedett nyomozói tevékenység megszűnésétől számított 20 évig.

(2) A vámhatóság adatkezelést végző szerve az (1) bekezdés a)–f), valamint h) és i) pontjában meghatározott adatokról az érintett személynek nem adhat felvilágosítást. Ez a rendelkezés nem korlátozza a büntetőeljárásban résztvevők jogait.

160/C. § (1) A bűnüldözési célból kezelt személyes és különleges adatok — ha törvény eltérően nem rendelkezik — csak bűnüldözési célra használhatók fel.

(2) A vámhatóság a törvényben meghatározott bűnüldözési feladatai teljesítése érdekében — ha az adatvédelem feltételei biztosítottak — az adott bűncselekmény felderítése és nyomozása során bűnüldözési és államigazgatási rendszereit egymással összekapcsolva egyedi adatkezelést végezhet. Az ennek során keletkezett olyan új adatokat, amelyeket a büntetőeljárás során nem használnak fel, törölni kell.

(3) A vámhatóság a törvényben meghatározott bűnüldözési feladatai teljesítése érdekében — ha az adatvédelem feltételei biztosítottak — az adott bűncselekmény felderítése, nyomozása során a bűnüldözési adatkezelési rendszereit más rendvédelmi szerv, illetve más nyomozó hatóság adatkezelési rendszerével összekapcsolva egyedi adatkezelést végezhet. Az ennek során keletkezett olyan új adatokat, amelyeket a büntetőeljárás során nem használnak fel, törölni kell.

(4) A vámhatóság a bűnüldözési feladatainak ellátásához más adatkezelési rendszerekből — törvényben meghatározott esetekben és módon — adatokat vehet át. Az adatátvétel tényét mind az adatátadó, mind az adatátvevő szervnél dokumentálni kell.

160/D. § (1) A vámhatóság a bűnüldözési feladatainak ellátása érdekében a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásaiban, valamint egyéb igazgatási nyilvántartási rendszerekben a cél megjelölésével jelzések elhelyezését rendelheti el, melyben az érintett feltartóztatását, vagy adatváltozás esetén értesítés adását kérheti.

(2) Az adatkezelő szerv a vámhatóságnak az (1) bekezdés szerinti megkeresését köteles teljesíteni.

(3) A jelzés elhelyezéséről, annak okáról és a jelzés alapján tett intézkedésről — bűnüldözési érdekből — a vámhatóság, valamint a jelzést tartalmazó nyilvántartást kezelő szerv az érintettet nem tájékoztathatja.

(4) A jelzés elhelyezésének elrendeléséért és megszüntetéséért, illetve a kért intézkedésért a jelzést kérő szerv vezetője tartozik felelősséggel.

160/E. § (1) A vámhatóság bűnüldözési célú adatkezelési rendszereibe csak a vámhatóság, illetve a vámhatóság működését ellenőrző Megelőzési Szolgálat (Rtv. 75. §) tagja, a pénzügyminiszter által kijelölt személy, az adatvédelmi biztos, valamint a törvény által feljogosított más szerv képviselője tekinthet be, kérhet felvilágosítást, értesítést vagy adatszolgáltatást.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon kívül, törvényben meghatározott feladataik teljesítése érdekében, a cél megjelölésével adatszolgáltatást kérhetnek:

- a) a nyomozó hatóság,
- b) a bíróság,
- c) az ügyészség,
- d) a nemzetbiztonsági szolgálatok,
- e) a határőrség illetékes szerve,
- f) a Külügyminisztérium illetékes szerve,
- g) a honvédelmi igazgatás illetékes szerve,
- h) a törvényben meghatározott más szervezet.

A szabálysértési és rendészeti célú adatkezelés

160/F. § (1) A vámhatóság a szabálysértési felelősségre vont személy személyazonosító adatait, lakcímét, az elkövetett cselekmény megjelölését, az alkalmazott büntetést vagy intézkedést, illetőleg az ügy számát a szabálysértési felelősségre vont személyek nyilvántartási rendszerében 2 évig kezeli.

(2) A vámhatóság az általa igazoltatott személy személyazonosító adatait, lakcímét, illetőleg az igazoltatásra okot adó körülmények megjelölését az igazoltatás alá vont személyek nyilvántartási rendszerében 2 évig kezeli.

(3) A vámhatóság a vámáruk szállításával, a jövedéki törvény hatálya alá tartozó termékek ellenőrzésével, valamint az utasok csomagjainak e törvényben meghatározott ellenőrzésével érintett személyek személyazonosító adatait, lakcímét, illetőleg az ellenőrzés eredményét az ellenőrzés alá vont személyek nyilvántartási rendszerében 2 évig kezeli.”

47. § Az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény 47. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az adóhatóság a nyomozó hatóságot a „halaszthatatlan intézkedés” jelzéssel ellátott, külön jogszabályban előírt ügyészi jóváhagyást nélkülöző megkeresésére is köteles tájékoztatni az általa kezelt, az adott ügygel összefüggő, adótitoknak minősülő adatokról.”

48. § (1) A devizáról szóló 1995. évi XCV. törvény (a továbbiakban: Dtv.) 78. §-a (3) bekezdésének g) pontja a következők szerint módosul:

- „g) a bíróságnak, az ügyészségnek.”

(2) A Dtv. 78. §-a a következő (4)—(5) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a (4) bekezdés számozása (6) bekezdésre változik:

„(4) A devizahatóság megkeresésre tájékoztatja az általa kezelt adatokról

a) a folyamatban lévő büntetőeljárás keretében eljáró nyomozó hatóságot,

b) a külön törvényben meghatározott feltételek megléte esetén a titkos információgyűjtésre felhatalmazott szervet;

c) a főigazgató eseti engedélye alapján a törvényben meghatározott feladatkörében eljáró nemzetbiztonsági szolgálatot.

(5) A devizahatóság a nyomozó hatóságot a „halaszthatatlan intézkedés” jelzéssel ellátott, külön jogszabályban előírt ügyészi jóváhagyást nélkülöző megkeresésére is köteles tájékoztatni az általa kezelt, az adott ügygel összefüggő adatokról.”

49. § A távközlésről szóló 1992. évi LXXII. törvény 25. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A távközlési szolgáltató a nyomozó hatóságot a „halaszthatatlan intézkedés” jelzéssel ellátott, külön jogszabályban előírt ügyészi jóváhagyást nélkülöző megkeresésére is köteles tájékoztatni az általa kezelt, az adott ügygel összefüggő távközlési adatokról.”

50. § Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény 23. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A kezelést végző orvos a nyomozó hatóságot a „halaszthatatlan intézkedés” jelzéssel ellátott, külön jogszabályban előírt ügyészi jóváhagyást nélkülöző megkeresésére is köteles tájékoztatni az általa kezelt, az adott ügygel összefüggő egészségügyi és személyazonosító adatokról.”

51. § A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 49. §-a a következő új (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A pénzügyi intézmény a nyomozó hatóságot a „halaszthatatlan intézkedés” jelzéssel ellátott, külön jogszabályban előírt ügyészi jóváhagyást nélkülöző megkeresésére is köteles tájékoztatni az általa kezelt, az adott ügygel összefüggő, üzleti titoknak minősülő adatokról.”

52. § Az értékpapírok forgalomba hozataláról, a befektetési szolgáltatásokról és az értékpapír-tőzsdéről szóló 1996. évi CXI. törvény 114. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A befektetési szolgáltató, a tőzsde, az elszámoló ház a nyomozó hatóságot a „halaszthatatlan intézkedés” jelzéssel ellátott, külön jogszabályban előírt ügyészi jóváhagyást nélkülöző megkeresésére is köteles tájékoztatni az általa kezelt, az adott ügygel összefüggő, üzleti titoknak minősülő adatokról.”

53. § A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény 79. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A pénztár a nyomozó hatóságot a „halaszthatatlan intézkedés” jelzéssel ellátott, külön jogszabályban előírt ügyészi jóváhagyást nélkülöző megkeresésére is köteles tájékoztatni az általa kezelt, az adott ügygel összefüggő, üzleti titoknak vagy pénztártitoknak minősülő adatokról.”

54. § A biztosítóintézetekről és a biztosítási tevékenységről szóló 1995. évi XCVI. törvény 97. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A biztosító a nyomozó hatóságot a „halaszthatatlan intézkedés” jelzéssel ellátott, külön jogszabályban előírt ügyészi jóváhagyást nélkülöző megkeresésére is köteles tájékoztatni az általa kezelt, az adott ügygel összefüggő, biztosítási titoknak minősülő adatokról.”

55. § A cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény 5. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A szolgálat a nyomozó hatóságot a „halaszthatatlan intézkedés” jelzéssel ellátott, külön jogszabályban előírt ügyészi jóváhagyást nélkülöző megkeresésére is köteles tájékoztatni az általa kezelt, az adott ügygel összefüggő cégszolgálatokról.”

56. § Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1972. évi 31. törvényerejű rendelet 63. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az ingatlan-nyilvántartást kezelő szerv a nyomozó hatóságot a „halaszthatatlan intézkedés” jelzéssel ellátott, külön jogszabályban előírt ügyészi jóváhagyást nélkülöző megkeresésére is köteles tájékoztatni az általa kezelt, az adott ügygel összefüggő adatokról.”

57. § A kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 12. §-a a következő (4)—(5) bekezdésekkel egészül ki:

„(4) A törvényben meghatározott feladataik teljesítése érdekében a cél megjelölésével, az Igazgatósághoz intézett írásbeli megkereséssel a (2) bekezdésben meghatározott adatok szolgáltatását igényelheti:

- a) a bíróság, az ügyészség,
- b) a nyomozó hatóság,
- c) a nemzetbiztonsági szolgálat,
- d) az adóhatóság.

(5) Az Igazgatóság a nyomozó hatóságot a „halaszthatatlan intézkedés” jelzéssel ellátott, külön jogszabályban előírt ügyészi jóváhagyást nélkülöző megkeresésére is köteles tájékoztatni az általa kezelt, az adott ügygel összefüggő adatokról.”

58. § A Met. 55. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az 51. § (1) bekezdés e) pontjában meghatározott adat csak a nyomozó hatóság és az ügyészség, továbbá törvényben meghatározottak szerint a nemzetbiztonsági szolgálatok és a menekültügyben hozott közigazgatási határozatot felülvizsgáló bíróság részére adható át.”

59. § (1) Az Idtv. 54. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az adatkezelő szerv a nyilvántartásból — az 53. § (2) bekezdésében felsorolt szerveken kívül — csak az igazságszolgáltatási és büntetőügyi szervek, a nemzetbiztonsági szervek, a menekültügyi hatóság, valamint a közigazgatási hivatal (a továbbiakban: adatigénylésre jogosult szerv) részére, továbbá nemzetközi szerződés alapján az abban meghatározott adatkörben és szervek részére szolgáltatandó adatot.”

(2) Az Idtv. 56. §-a (1) bekezdésének f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„f) Az engedély kiadása vagy meghosszabbítása iránti kérelem elutasítása, valamint az engedély visszavonása és ennek indoka.”

VII. Fejezet

Titokvédelmi rendelkezések

60. § (1) Az államtitokról és szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ttv.) melléklete a következő új címmel és 30/A. ponttal egészül ki:

„Megelőzési Szolgálat

30/A. A Megelőzési Szolgálat (a továbbiakban: MSZ) tevékenységi körében államtitokkörbe tartoznak:

a) A titkos információgyűjtés eszközeinek, az erők és módszerek alkalmazásának eljárási szabályai.

Az államtitokká minősítés leghosszabb érvényességi ideje: 30 év.

b) Az MSZ konkrét személyre, ügyre vonatkozó titkos információgyűjtő tevékenysége során keletkezett és az ehhez kapcsolódó minden konkrét adat a büntetőeljárásban történő felhasználásig, valamint a nyilvántartásaik, tekintet nélkül az adathordozóra, fajtájára.

Az államtitokká minősítés leghosszabb érvényességi ideje: 90 év.

c) A Be. 127. §-ának (3) bekezdése és 139. §-ának (3) bekezdése alapján ügyészi jóváhagyással megtagadott, illetve megszüntetett nyomozás során keletkezett előterjesztések, javaslatok és jelentések, amelyek az együttműködő gyanúsítottokra vonatkoznak.

Az államtitokká minősítés leghosszabb érvényességi ideje: 90 év.

d) A bűncselekmények felderítése során keletkezett információk, amelyek nem tartoznak a büntetőeljárás keretébe.

Az államtitokká minősítés leghosszabb érvényességi ideje: 90 év.

e) A nemzetbiztonsági szolgálatoknak az MSZ-szel történő együttműködéséből származó olyan adatok, amelyekből a nemzetbiztonsági szolgálatok tevékenysége megállapítható.

Az államtitokká minősítés leghosszabb érvényességi ideje: 90 év.

f) A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 65. §-a alapján létrehozott fedőintézmények jellegével összefüggő, valamint a pénzügyi eszközök forrását tartalmazó adatok.

Az államtitokká minősítés leghosszabb érvényességi ideje: 90 év.

g) Az MSZ-szel együttműködő személy és a fedett nyomozó kiléte, valamint a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 64. § (8) bekezdése alapján az ott megjelölt nyilvántartásokban lévő fedőadatok elhelyezésének ténye és az elhelyezésre vonatkozó rendelkezést tartalmazó okirat vagy más adathordozó.

Az államtitokká minősítés leghosszabb érvényességi ideje: 90 év.

h) Az MSZ titkos információgyűjtésével kapcsolatos oktatási célú kiadványok.

Az államtitokká minősítés leghosszabb érvényességi ideje: 30 év.”

(2) A Ttv. melléklete a következő 33/A. ponttal egészül ki:

„33/A. A Határőrséggel együttműködő személy és a fedett nyomozó kiléte, valamint a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 64. § (8) bekezdése alapján az ott megjelölt nyilvántartásokban lévő fedőadatok elhelyezésének ténye és az elhelyezésre vonatkozó rendelkezést tartalmazó okirat vagy más adathordozó.

Az államtitokká minősítés leghosszabb érvényességi ideje: 90 év.”

(3) A Ttv. melléklete a következő 46/A. ponttal egészül ki:

„46/A. A Rendőrséggel együttműködő személy és a fedett nyomozó kiléte, valamint a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 64. § (8) bekezdése alapján az ott megjelölt nyilvántartásokban lévő fedőadatok elhelyezésének ténye és az elhelyezésre vonatkozó rendelkezést tartalmazó okirat vagy más adathordozó.

Az államtitokká minősítés leghosszabb érvényességi ideje: 90 év.”

(4) A Ttv. mellékletének 48. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„48. A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 64. § (1) bekezdés c) pontja, valamint a 68/B. §-a alapján létrehozott fedőintézmények jellegével összefüggő, valamint a pénzügyi eszközök forrását tartalmazó adatok.”

(5) A Ttv. mellékletének 137/E. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„137/E. A vámjogról, a vámeljárásról, valamint a vámigazgatásról szóló 1995. évi C. törvény 175. §-a (3) bekezdésének c) pontja alapján a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 64. § (1) bekezdésének c) pontjában, valamint a 68/B. §-ában meghatározott fedőintézmények jellegével összefüggő, valamint a pénzügyi eszközök forrását tartalmazó adatok.”

(6) A Ttv. melléklete a következő 137/G. ponttal egészül ki:

„137/G. A Vám- és Pénzügyőrséggel együttműködő személy és a fedett nyomozó kiléte, valamint a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 64. § (8) bekezdése alapján, az ott megjelölt nyilvántartásokban lévő fedőadatok elhelyezésének ténye és az elhelyezésre vonatkozó rendelkezést tartalmazó okirat vagy más adathordozó.

Az államtitokká minősítés leghosszabb érvényességi ideje: 90 év.”

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

VIII. Fejezet

Hatályba léptető és átmeneti rendelkezések

61. § (1) Ez a törvény — a (2)—(3) bekezdésben foglalt eltéréssel — a kihirdetését követő második hónap első napján lép hatályba, rendelkezéseit — a II., III. és az V. fejezetben foglaltak kivételével — a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(2) A törvény 15. §-ának (2) bekezdése, 19. §-ának (1) bekezdése, 33. §-a, valamint a 74. §-ának (2) bekezdése 2000. január 1-jén lép hatályba, rendelkezéseit a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell. A 28. §-ban a szabálysértési hatóságra, illetőleg a szabálysértési hatóság által elrendelt kiutasításra vonatkozó rendelkezéseket külön törvény lépteti hatályba.

(3) A 64—67. § rendelkezései a kihirdetést követő 8. napon lépnek hatályba.

(4) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg — a 63. §-ban foglalt módosításra figyelemmel — lép hatályba a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 605. §-ának (8)—(12) bekezdése.

(5) 1999. december 31-ig ahol az Rtv. 67/A. § (1) bekezdése bűncselekmény megalapozott gyanúját említi, azon alapos gyanút, ahol a feljelentés határozattal történő elutasítását említi, azon a nyomozás megtagadását kell érteni.

(6) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti:

a) a Dtv. 78. §-a (3) bekezdésének g) pontja;

b) az Rtv. 63. §-ának (4) bekezdése, 64. §-a (1) bekezdésének a) pontja, 65. §-a, 66. §-ának (2) bekezdése, 84. §-ának r) pontja, 95. §-a, 101. §-a (1) bekezdésének m) pontja;

c) az Irtv. 32. §-a (3) bekezdésének c) pontja;

d) a határőrizetről és a Határőrségről szóló 1997. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Hőr. tv.) 23. §-a (3) bekezdésében az „és tanintézetek” szövegrész, valamint a 83. § (3) bekezdésének c) pontja.

(7) Az Rtv. 90. § (3) bekezdése 2000. január 1-jén hatályát veszti.

(8) Az Rtv. 90. § (1) bekezdésének c) pontja 2001. január 1-jén hatályát veszti.

Felhatalmazó szabályok

62. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben határozza meg a közrendvédelmi bírságokból befolyó pénzeszegek felhasználásának célját és eljárási szabályait.

(2) Felhatalmazást kap az egészségügyi miniszter, hogy — a prostitúció kezelésének közrendvédelmi szabályai érvényesülése érdekében — rendeletben szabályozza az egészségügyi vizsgálatok, illetve az ilyen vizsgálatokat folytató egészségügyi intézmények körét, a nemi úton terjedő betegségek létét vagy hiányát tanúsító orvosi igazolás tartalmi követelményét, kiadásának rendjét.

(3) A települési önkormányzat képviselő-testülete, fővárosban a fővárosi közgyűlés — a kerületi önkormányzatok képviselő-testületeivel egyeztetve — a prostitúció folytatásának további szabályait, így különösen a közterületnek a védett övezeten kívüli területen védetté nyilvánított más részeit, a védett övezeten kívül működő egyes, védetté nyilvánított nyilvános helyek meghatározását, a prostitúció tömeges megjelenésének tartalmi követelményeit, a türelmi zóna kijelölésének részletes szabályait rendeletben állapítja meg. A türelmi zóna helyének kijelölése tekintetében egyetértési jogot gyakorolnak azok a kerületi önkormányzatok, amelyek az egyeztetés során vállalják, hogy a saját területükön türelmi zónát alakítanak ki. Ha a prostitúció tömeges [4. § j) pont], az önkormányzatnak a rendeletet a törvény hatálybalépésétől számított hat hónapon belül, ha pedig a jelenség a törvény hatálybalépése után válik tömegessé az e törvény megállapításától számított kilencven napon belül kell a rendeletet megalkotni.

(4) Felhatalmazást kap az igazságügy-miniszter, hogy az e törvényben foglalt módosításokkal érintett Rtv., Vám. tv., Irtv., Hőr. tv., illetve APEH tv. egységes szerkezetbe foglalt szövegét a Magyar Közlönyben közzé tegye.

Módosuló jogszabályok

63. § (1) A Be. 605. §-a (9) bekezdésének az Rtv. 64. §-a (1) bekezdésének f) pontját érintő rendelkezése helyébe a következő rendelkezés lép:

„f) mintavásárlás végzése érdekében informátort, bizalmi személyt, a Rendőrséggel titkosan együttműködő más személyt vagy fedett nyomozót, továbbá — az ügyész

engedélyével — álvásárlás, bizalmi vásárlás, bünszervezetbe való beépülés, illetve — a 2. § (4) bekezdésére is figyelemmel — ellenőrzött szállítás folytatása érdekében fedett nyomozót alkalmazhat.”

(2) A Be. 605. §-a (11) bekezdésének az Rtv. 68/F. §-ának a) pontját érintő rendelkezése helyébe a következő rendelkezés lép, és a (11) bekezdésnek az Rtv. 68/F. §-át érintő rendelkezése a következő e) ponttal egészül ki:

[A 64. § (1) bekezdése b) pontjának alkalmazása szempontjából]

„a) *mintavásárlás*: az informátor, a bizalmi személy, a Rendőrséggel titkosan együttműködő más személy vagy a fedett nyomozó által végrehajtott olyan leplezett ügylet, amelynek célja, hogy a bűncselekmény felderítése érdekében a bűncselekménnyel összefüggésbe hozható anyagok, tárgyak, eszközök vagy ezek mintái, alkatrészei további vizsgálat céljából a Rendőrség birtokába kerüljenek, illetve a bűncselekmény történeti tényállása megismerhető legyen;”

„e) *fedett nyomozó*: a titkos információgyűjtés keretében eljáró, a kilétét leplező rendőr.”

64. § (1) A szabálysértésekről szóló 1968. évi I. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 17. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„17. § (1) A pénzbírság legalacsonyabb összege ezer forint, legmagasabb összege százezer forint.

(2) Az önkormányzat rendelete húszezer forintban állapíthatja meg a pénzbírság legmagasabb összegét.”

(2) Az Sztv. 17/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„17/A. § Ha a szabálysértés miatt kiszabható pénzbírság legmagasabb összegét törvény vagy kormányrendelet

a) ötezer forintban határozta meg, a pénzbírság legmagasabb összege tízezer forint;

b) tízezer forintban határozta meg, a pénzbírság legmagasabb összege húszezer forint;

c) húszezer forintban határozta meg, a pénzbírság legmagasabb összege negyvenezer forint;

d) harmincezer forintban határozta meg, a pénzbírság legmagasabb összege hatvanezer forint;

e) ötvenezer forintban határozta meg, a pénzbírság legmagasabb összege százezer forint.”

(3) Az Sztv. 18. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„18. § (1) A pénzbírságot meg nem fizetés esetében — ha az a munkabérből (egyéb járandóságból) nem hajtható be — elzárásra kell átváltoztatni.

(2) Nincs helye átváltoztatásnak, ha a pénzbírságot felügyelet (35. és 36. §) alkalmazta, illetőleg helyszíni bírságolás keretében szabták ki.

(3) Az átváltoztatás során ezer forinttól kétezer forintig terjedő összeg helyett egy-egy napi elzárást kell számítani. A pénzbírságot helyettesítő elzárás egy napnál rövidebb és hatvan napnál hosszabb nem lehet.

(4) Az átváltoztatásról az a helyi bíróság rendelkezik, amelynek illetékességi területén a jogerős határozatot hozó szabálysértési hatóság működik.

(5) Az elzárásra átváltoztatás szükségességének fölmerülése esetén a szabálysértési hatóság az ügy iratait haladéktalanul megküldi a (4) bekezdésben meghatározott bíróságnak.

(6) A bíróság az átváltoztatásról tizenöt napon belül, tárgyalás nélkül dönt. Törvénysértés esetén a szabálysértési hatóság határozatát hatályon kívül helyezi.

(7) Az elzárásra átváltoztatás tárgyában hozott bírósági határozattal szemben nincs helye jogorvoslatnak.”

(4) Az Sztv. 83. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„83. § A helyszíni bírság összege kétszáz forinttól tízezer forintig terjedhet.”

65. § Az Sztv. 92. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„*Tiltott kéjelgés*

92. § (1) Ha a prostituált a törvényben vagy törvény felhatalmazása alapján hozott önkormányzati rendeletben meghatározott korlátozást, illetve tilalmat megszegi, ötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(2) A prostituált százezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható, ha

a) a szexuális szolgáltatása igénybevételére felhívott személy tizenegyedik életévét betöltött kiskorú, vagy kiskorúnak az ilyen szolgáltatás nyújtására irányuló ajánlatételt fogadja el;

b) a szexuális szolgáltatásra való felajánlkozása zaklató jellegű;

c) nem rendelkezik a külön jogszabályban előírt orvosi igazolással.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott szabálysértés elkövetőjével szemben kiutasításnak is helye van.

(4) Az (1)—(2) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatti eljárás a Rendőrség hatáskörébe tartozik.”

66. § Az Sztv. a következő 92/A. §-sal egészül ki:

„*Szexuális szolgáltatásra való felhívás tilalma*

92/A. § (1) Aki a külön jogszabály szerint meghatározott védett övezetben ellenszolgáltatást felajánlva más szexuális szolgáltatás nyújtására felhív, illetve más személy szexuális szolgáltatásának felajánlását elfogadja, ötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(2) Az (1) bekezdésben leírt szabálysértés miatt az eljárás a Rendőrség hatáskörébe tartozik.”

67. § Az Sztv. a következő 92/B. §-sal egészül ki:

„*A szexuális szolgáltatás felkínálásának, hirdetésének tilalma*

92/B. § (1) Aki szexuális szolgáltatást írásban, kép- vagy hangrögzítés, illetőleg más berendezés útján felajánl, hirdet, vagy az ilyen cselekményben közreműködik, ötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a Rendőrség hatáskörébe tartozik.”

68. § (1) Az Rtv. a következő 2/A. §-sal egészül ki:

„2/A. § A lakosság élet- és vagyónvédelmének biztosítása érdekében létesült társadalmi önvédelmi szervezetek tagjainak a közbiztonsága javítására irányuló, a rendőrséggel együttműködési megállapodás szerint végzett tevékenysége közfeladat.”

(2) Az Rtv. 5. §-a (1) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A belügyminiszter az irányító jogkörében)

„c) irányítja a Rendőrség költségvetési gazdálkodását, az országos rendőrfőkapitány javaslatára jóváhagyja a Rendőrség fejlesztési terveit, továbbá a Rendőrség gazdálkodása tekintetében célszerűségi és eredményességi ellenőrzést végez.”

69. § Az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.”

70. § (1) Az Rtv. 64. §-a (1) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Rendőrség a 63. § (1) bekezdésében meghatározott bűnüldözési feladatának teljesítése érdekében]

„a) informátort, bizalmi személyt vagy a Rendőrséggel titkosan együttműködő más személyt vehet igénybe;”

71. § (1) Az Rtv. a következő 90/A. §-sal egészül ki:

„90/A. § (1) A rendőri intézkedéssel járó közúti baleset során az érintett kérheti a balesetben érintett többi személy név és lakcím adatát, jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet megnevezését, székhelyének (telephelyének) címét, a jármű hatósági jelzésének adatát, a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási kötvény számát és a biztosítóintézet megnevezését. Az intézkedő rendőr az adatokat az érintettel a helyszínen közli.

(2) A rendőrhatalóság a közúti balesettel érintett írásos kérelmére igazolást ad a baleset idejéről, helyéről, továbbá az (1) bekezdésben felsorolt adatokról.

(3) A (2) bekezdésben megjelölt adatokat az eljáró rendőrhatalóság a balesettel érintett, illetve a biztosítóintézet kérelmére a kárrendezési eljárás lefolytatásához a biztosítóintézetnek megküldi.”

(2) Az Rtv. 94. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„94. § (1) A Kormány a Megelőzési Szolgálat útján gondoskodik

a) a Rendőrség, a Határőrség, a polgári védelem hivatásos szervei, az állami és hivatásos önkormányzati tűzoltóság, a Vám- és Pénzügyőrség, az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Nyomozóhatósága, a büntetés-végrehajtási szervezet,

b) az a) pontban felsorolt szervek irányítását ellátó minisztériumoknak, az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hi-

vatalnak a felsorolt szervek irányításával és ellenőrzésével kapcsolatos szervezeti egységei belső bűnmegelőzési célú ellenőrzéséről és a bűnfelderítéséről.

(2) A Megelőzési Szolgálat végzi

a) az (1) bekezdés a) pontjában felsorolt szervek hivatásos, köztisztviselői és közalkalmazotti állományába tartozók;

b) az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott minisztériumi szervezeti egységek hivatásos, köztisztviselői, közalkalmazotti és állományába tartozók által elkövetett hivatali bűncselekmények, hivatalos személyként elkövetett bűncselekmények, a szolgálati helyen vagy a hivatali tevékenységgel összefüggésben elkövetett más bűncselekmények, továbbá a katonai bűncselekmények felderítését a nyomozás elrendelése, ha a felderítés nem tartozik a polgári vagy a katonai nemzetbiztonsági szolgálat hatáskörébe.

(3) Ahol a jogszabály Megelőzési Szolgálatról szól, ott az 5. § (1) bekezdés b) pontjában, a 75. §-ban, illetve az (1) és (2) bekezdésben rögzített tevékenységet folytató szervet kell érteni.”

72. § Az Rtv. 101. §-a (1) bekezdésének h) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Felhatalmazást kap a belügyminiszter, hogy rendeletben állapítsa meg)

„h) a bűnmegelőzési ellenőrzés elrendelésével, valamint a különleges eszközök és módszerek engedélyezésével, igénybevételeivel kapcsolatos szabályokat.”

73. § Az Rtv. 102. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi szöveg megjelölése (1) bekezdésre módosul:

„(2) A titkos információgyűjtés eszközei, módszerei (Rtv. VII. fejezet) alkalmazásának részletes szabályait a belügyminiszter állapítja meg.”

74. § (1) A Hőr. tv. 25. §-a (1) bekezdésének j) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A belügyminiszter a Határőrség működésének irányítása körében)

„j) irányítja a Határőrség költségvetési gazdálkodását, az országos parancsnok javaslatára jóváhagyja a Határőrség fejlesztési terveit, továbbá a Határőrség gazdálkodása tekintetében célszerűségi és eredményességi ellenőrzést végez;”

(2) A Hőr. tv. 53. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha jogszabály másként nem rendelkezik, az országos parancsnokság másodfokon bírálja el az igazgatóság első fokú közigazgatási határozata ellen benyújtott fellebbezést.”

75. § (1) A Hőr. tv. 59. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Határőrség a 22. § (2) bekezdésében meghatározott feladatainak végrehajtása érdekében az Rtv. VII. feje-

zetében meghatározott szabályok szerint titkos információgyűjtést végezhet.”

(2) A Hőr. tv. 59. §-a a következő új (2) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (2) bekezdés jelölése (3) bekezdésre változik:

„(2) A Határőrség speciális működési kiadásai felhasználásának külső állami szerv által történő ellenőrzése kizárólag törvényességi szempontból történhet. E körben célszerűségi és eredményességi szempont szerinti ellenőrzés — a 25. § (1) bekezdésének j) pontját kivéve — nem végezhető.”

(3) A Hőr. tv. 69. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, továbbá új (2) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (2) bekezdés jelölése (3) bekezdésre változik:

„(1) A Határőrség bűnüldözési és bűnmegelőzési célból a kiutazásig, de legfeljebb kilencven napig kezeli a határon átlépő külföldiek személyazonosító adatait, illetőleg ha a határátlépés gépjárművel történik, annak forgalmi rendszámát is.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit a határon ki- és belépő magyar állampolgárok esetében is alkalmazni kell, azzal az eltéréssel, hogy az adatok kezelése a határátlépéstől számított kilencven napig történhet.”

76. § (1) A Hőr. tv. 83. §-a a következő új (2) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (2) bekezdés megjelölése (3) bekezdésre változik:

„(2) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy megállapítsa a Határőrség fedőintézmény létrehozásával kapcsolatos eljárásának részletes szabályait.”

(2) A Hőr. tv. 83. §-ának jelenlegi (3) bekezdése a következő e) ponttal egészül ki, és megjelölése (4) bekezdésre változik:

(Felhatalmazást kap a belügyminiszter, hogy rendeletben állapítsa meg)

„e) a különleges eszközök és módszerek engedélyezésével, igénybevételeivel kapcsolatos szabályokat.”

(3) A Hőr. tv. 83. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A titkos információgyűjtés eszközei, módszerei (Rtv. VII. fejezet) alkalmazásának részletes szabályait a belügyminiszter állapítja meg.”

77. § (1) A Vám. tv. 173. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A vámigazgatás a pénzügyigazgatás része. A vámigazgatást a pénzügyminiszter irányítja és felügyeli. Ennek keretében irányítja a Vám- és Pénzügyőrség költségvetési gazdálkodását, az országos parancsnok javaslatára jóváhagyja fejlesztési terveit, továbbá a Vám- és Pénzügyőrség gazdálkodása tekintetében célszerűségi és eredményességi ellenőrzést végez.”

(2) A Vám. tv. 174. §-a (2) és (3) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép és új (4)—(5) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi (4)—(5) bekezdés számozása (6)—(7) bekezdésre változik:

„(2) A Vám- és Pénzügyőrségnek az országos parancsnok által kijelölt nyomozó hatóságai a büntetőeljárásról szóló törvény alapján a vámszervezet nyomozó hatósági hatáskörébe tartozó bűncselekmények elkövetésének megelőzése, felderítése, megszakítása, az elkövető kilétének megállapítása, az elkövető elfogása, a körözött személy felkutatása, tartózkodási helyének megállapítása, továbbá a bizonyítékok megszerzése céljából a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: rendőrségi törvény) VII. fejezetében meghatározottak szerint titkos információgyűjtést végeznek. A rendőrségi törvény 68/D. § (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából a 173. § (1) bekezdésében foglaltakat kell kivételként tekinteni.

(3) A vámhatóság az informátor, a bizalmi személy, a vámhatósággal titkosan együttműködő más személy, a fedett nyomozó, valamint a fedőokirat és a fedőintézmény védelme érdekében a közigazgatási nyilvántartásokban, így különösen a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban, a személyi igazolvány nyilvántartásban, az anyakönyvi nyilvántartásban, az úti okmány nyilvántartásban, a gépjárművezetői engedély és gépjármű nyilvántartásban, az ingatlan-nyilvántartásban, a cégnyilvántartásban fedőadatokat helyezhet el. A fedőadat elhelyezésének ténye, az elhelyezésre vonatkozó rendelkezést tartalmazó okirat vagy más adathordozó államtitoknak minősül. A fedőadatokat törölni kell, ha az elhelyezés alapjául szolgáló bűnüldözési érdek megszűnt.

(4) Az informátor, a bizalmi személy, a vámhatósággal titkosan együttműködő más személy által a titkos információgyűjtés keretében másnak okozott kár megtérítésére a rendőrségi törvény 67. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

(5) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy megállapítsa a Vám- és Pénzügyőrség fedőintézmény létrehozásával, fenntartásával kapcsolatos eljárásának részletes szabályait.”

(3) A Vám. tv. 174. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) A titkos információgyűjtés eszközei, módszerei (rendőrségi törvény VII. fejezet) alkalmazásának részletes szabályait a pénzügyminiszter állapítja meg.”

78. § Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal egyes feladatairól szóló 1998. évi XCIII. törvény (APEH tv.) 20. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A titkos információgyűjtés eszközei, módszerei (rendőrségi törvény VII. fejezet) alkalmazásának részletes szabályait a pénzügyminiszter állapítja meg.”

79. § (1) A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hsztv.) a következő új 256/A. §-sal egészül ki:

(A határőrség hivatásos állományára vonatkozó szabályok)

„256/A. § A határőrség hivatásos állományú tagjaira megfelelően alkalmazni kell a 261—262. §-ok rendelkezéseit.”

(2) A Hsztv. 325. §-a a következő új (3) bekezdéssel egészül ki:

(Vegyes szabályok)

„(3) A hivatásos állomány tagjaira megfelelően alkalmazni kell a 261—262. §-ok rendelkezéseit.”

80. § A büntetések és intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendelet a következő alcímmel és 13/A. §-sal egészül ki:

„Bűnmegelőzési ellenőrzés

13/A. § (1) A büntetés-végrehajtási bíró az elítéltet szabadtító büntetés-végrehajtási intézet székhelye szerint illetékes rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: kezdeményező) kezdeményezésére bűnmegelőzési ellenőrzést rendelhet el.

(2) A büntetés-végrehajtási bíró a bűnmegelőzési ellenőrzés elrendeléséről az elítélt szabadulásának napjáig végzéssel határoz.

(3) A bűnmegelőzési ellenőrzést meg kell szüntetni

a) a szabadságvesztésből szabadulást követő egy év elteltével;

b) a kezdeményező kérelmére, ha az elrendelés okai már nem állnak fenn.”

81. § Az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény 3. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Ezt a törvényt a honvédelmi, a külkereskedelmi igazgatási, a társadalombiztosítási, családtámogatási, az adó-, jövedéki és vámigazgatási, az iparjogvédelmi, az idegenrendészeti és a menedékjogi ügyekben, továbbá a tisztességtelen piaci magatartás tilalmáról és a versenykorlátozásról, az árak megállapításáról, a biztosítóintézetekről és a biztosítási tevékenységről, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról, az értékpapírok forgalomba hozataláról, a befektetési szolgáltatásokról és az értékpapír-tőzsdéről, az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárakról, valamint a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló törvényben meghatározott, valamint az atomenergia alkalmazása körébe tartozó tevékenységekre vonatkozó ügyekben akkor kell alkalmazni, ha jogszabály másként nem rendelkezik.”

82. § A külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény 18. §-ának (1) bekezdése a következők szerint módosul:

„(1) A 16. § (1) bekezdésében meghatározott korlátozás hatálya alatt álló állampolgár kérelmére az útlevelelhatóság — különös méltánylást érdemlő okból — meghatározott időtartamú külföldre utazást engedélyezhet. Az utazás en-

gedélyezéséhez a 16. § (1) bekezdésének *a*)—*c*) pontjában meghatározott esetben a vádirat benyújtásáig az ügyész, azt követően a bíróság, a 16. § (1) bekezdésének *d*) pontja esetében a büntetés-végrehajtási bíró, az *e*) pontja esetében pedig a 16. § (3) bekezdésben meghatározott szerv hozzájárulása szükséges.’’

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

III. rész HATÁROZATOK

A Kormány határozatai

A Kormány 1071/1999. (VII. 5.) Korm. határozata

a Nemzeti Színház új helyszínen történő felépítésével összefüggő egyes kérdésekről

1. A Kormány úgy dönt, hogy a Nemzeti Színház Budapesten, a Városligetben, 29732/1 helyrajzi számon felvett 98 hektár 2090 m² összterjedelmű ingatlanon,

közelebből a 9627 m² alapterületű, Hungexpo felépítményei megjelölésű ingatlanrészként meghatározott területen épüljön fel.

2. A Kormány felkéri Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlését, illetve Budapest, XIV. Kerületi Önkormányzat Képviselő-testületét, hogy saját hatáskörében eljárva — a jogszabályi feltételeken túlmenően külön követelményeket nem támasztva — 1999. július 31-ig minden szükséges intézkedést és jognyilatkozatot tegyen meg azért, hogy 2000. június 1-jétől az 1. pontban meghatározott területen az új Nemzeti Színház építési-kivitelezési munkái megkezdődhessenek.

3. Amennyiben a Fővárosi Önkormányzat, illetve a Budapest, XIV. Kerületi Önkormányzat a 2. pontban meghatározottaknak az ott rögzített határidőig nem tesz eleget, úgy a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma 15 napon belül köteles előterjesztést készíteni a Nemzeti Színház helyszínével összefüggésben.

Felelős: nemzeti kulturális örökség minisztere

Határidő: 1999. augusztus 15.

4. A Kormány az 1141/1998. (XI. 6.) Korm. határozat 2. pontjának első mondatát hatályon kívül helyezi.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a szerkesztőbizottság közreműködésével.

A szerkesztőbizottság elnöke: dr. Bártfai Béla, társelnöke: Nyéki József. A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1–3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Korda Judit vezérigazgató.

Szerkesztőségi iroda: Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon/Fax: 266-5096.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál, Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: Tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 246 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönnyboltjában.

Éves előfizetési díj: 38 304 Ft. Egy példány ára: 90 Ft 16 oldal terjedelmig, utána + 8 oldalanként + 45 Ft.

A kiadó az előfizetési díj év közbeni emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407